

Etupyörä

Jääkäriprikaatin joukko-osastolehti 1/2010

Tässä numerossa ▶

Etupyörä 1/2010

Pääkirjoitus	4
Jääkäriprikaatin komentajan terveiset	5
Time Out! Aikalisä	6
Jalkaväkirykmentti 27 (JR27)	
Talvisodan taisteluissa	7
Hangilta helteeseen	10
Saksalaisdivisioonat Pohjois-Suomen pakkasissa talvella 1941-1942	12

Ajankohtaista:

Saapumiserän 2/09 sotilasvala Kemijärvellä	14
Jääkäriprikaati 30 vuotta – juhlallisuuudet Sodankylän varuskunnassa	16
Sodankylän sotilaskotiyhdistyksen 50-vuotisjuhlapäivä	20
Kokelasvaellus 1/09	22
Vierailuja ja tapahtumia	24
Palkitut varusmiehet	29
Henkilöstössä tapahtuu	30
Esitellyssä Pohjois-Suomen Johtamisjärjestelmä- keskuksen Sodankylän toimipiste	32

Liikunta ja urheilu:

Jääkäriprikaati liikkuu - Kilpailut ja tulokset	33
Terveellinen ruoka	34

Koulutus:

Pohjois-Suomen Sotilasläänin yhtymäharjoitus AAPA 09	36
Valtakunnallinen Panssarintorjunta- ohjusharjoitus	41
Komppanian ensihoitopaikalla (EHP) lääkäritasoista ensihoitoa	43
Kevään 2010 tapahtumakalenteri	45

Maanpuolustustyö:

Ylä-Lapin aluetoimiston kutsunnat 2009	46
Veteraaniesittelyssä Matti Niemi	48
Jääkäriprikaatin Kilta	49
Pohjan Prikaatin Kilta	52

Muut:

Erityisalojen varusmieskoulutus	54
Jääkäritoimikunta	55

Aliupseerikoulun kurssijulkaisu

Kansi	56
Aliupseerikoulun johtajan tervehdys	57
Kiväärilinja	58
Panssarintorjuntalinja	59
Sissilinja, sissijoukkue	60
Sissilinja, sissiradistit	61
Kranaatinheitinlinja, tuliasema	62
Kranaatinheitinlinja, tulenjohtue	63
Moottorilinja	64

Etupyörä 1/10

Jääkäriprikaatin, Jääkäriprikaatin Killan ja Pohjan Prikaatin Killan lehti

Toimituskunta:

Päätoimittajat; everstiluutnantti Jyrki Kaiponen,
everstiluutnantti Hans Adolf Ehrnrooth
Toimitussihteeri Taina Pirinen
Sihteeri Aija Raaterova
Hankintasihteeri Riitta Mikkola
Taloudenhoitaja Pia Ryyänen
Aliupseerikoulun edustaja, kapteeni Stenka Schroderus

Yhteystiedot:

Jääkäriprikaati
Etupyörä
PL 5
99601 SODANKYLÄ
taina.pirinen@mil.fi
puh. 0299 45 2106

Kansikuva:

Taina Pirinen

Valokuvat:

Jääkäriprikaatin arkisto
Erikseen mainitut

Taitto ja paino:

Tornion Kirjapaino Ky

Painosmäärä:

3000 kpl

Tämän lehden ilmestyessä olen luovuttanut Jääkäriprikaatin esikuntapäällikön sekä joukko-osasto- ja kilttalehtemme ETUPYÖRÄ päätoimittajan tehtävät everstiluutnantti Hans Adolf Ehrnroothille. Toivotan hänelle mitä parhainta menestystä näissä vaativissa tehtävissä!

Uusimuotoinen joukko-osasto- ja kilttalehtemme ETUPYÖRÄ ilmestyi ensimmäisen kerran nykyisessä muodossaan melko tarkalleen vuosi sitten. Aikanaan ETUPYÖRÄ-lehti perustettiin alkujaan Terijoella. Lehden ensimmäinen näytenumero ilmestyi 21.12.1925. Vuodesta 1926 alkaen lehti ilmestyi säännöllisesti aina Talvisodan alkuun 1939 saakka. Runsaan kahdenkymmenen vuoden tauon jälkeen lehteä ryhdyttiin julkaisemaan uudelleen vuonna 1961.

Vuosi sitten uudistimme lehden toimittamisen, ilmiasun ja ilmestymisen. Lehteä päätettiin julkaista kaksi kertaa vuodessa aina saapumiserien valapäiviin liittyen. Myös lehden ilmiasua muutettiin enemmän aikakauslehtimäiseksi noudattaen kuitenkin puolustusvoimien visuaalista ilmettä sopivasti lappilaisittain höystettynä. Kirjoittajina vuoden

aikana ovat toimineet nykyiset ja entiset jääkäriprikaatilaiset sekä lukuisa määrä muita prikaatin ystäviä ja yhteistyökumppaneita.

Mielestäni joukko-osasto- ja kilttalehtemme vuosi sitten tehdyt uudistustoimenpiteet ovat olleet osuvia ja lehti on entisestään parantunut. Toivottavasti olemme osanneet tarjota lehden ulkoisten muutosten lisäksi myös kiinnostavan sisällön, jossa on näköaloja maanpuolustukseen sekä prikaatin tämän päivän toimintaan ja tulevaisuuteen.

Parhaimman arvion lehden laadusta ja luettavuudesta antavat tietenkin lehden lukijat. Lehden kehittämistyötä tulee jatkaa, jotta lehti pysyy mukana ajan hengessä ja vastaa asetettuihin haasteisiin. Tässä suhteessa päätoimittajan ja toimituskunnan toteuttama lukijoiden palautteen kuuntelu ja jatkuva lehden sisällön arviointi ovat keskeisiä työkaluja lehden tarkoituksenmukaisessa kehittämisessä.

Haluan lopuksi kiittää kaikkia jääkäriprikaatilaisia, kilttojen jäseniä, yhteistyökumppaneita ja tietenkin lehden toimituskuntaa ETUPYÖRÄ-lehden päätoimittajan työssä saamastani tuesta. Il-

man tätä tukea ei näitä tehtäviä olisi voinut tehdä. Suuret kiitokset teille kaikille!

Toivotan Jääkäriprikaatille, sen killoille ja henkilöstölle mitä parhainta menestystä tulevaisuudessa.

Oulussa 12.1.2010

Everstiluutnantti Jyrki Kaiponen
Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunta

Vahdinvaihto

Hyvät jääkäriprikaatilaiset, kilttojen jäsenet ja yhteistyökumppanit!

Otin 1.1.2010 vastaan Jääkäriprikaatin esikuntapäällikön sekä joukko-osasto- ja kilttalehtemme ETUPYÖRÄ päätoimittajan tehtävät Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikuntaan siirtyneeltä everstiluutnantti Jyrki Kaiposelta. Esitän parhaimmat kiitokseni everstiluutnantti Jyrki Kaiposelle Jääkäriprikaatin ja ETUPYÖRÄ-lehden eteen tekemästään laadukkaasta työstä.

ETUPYÖRÄ-lehden parissa töitä on riittänyt. Lehden toimittamisen, ilmiasun ja ilmestymisen uudistaminen samanaikaisesti ovat vaatineet päätoimittajalta ja työhön osallistuneilta suuren työpäivän. Työt on suurelta osin tehty muiden työtehtävien ohessa tai vapaa-aikana. Esitän parhaimmat kiitokseni lehden kehittämistyöhön ja ilmestymiseen osal-

listuneille jääkäriprikaatilaisille, kiltalaisille ja yhteistyökumppaneille.

Uudistamisen tuloksena lehden toimittaminen, ilmiasu ja ilmestyminen ovat vakioitu, mikä antaa mahdollisuuden keskittyä yhä enemmän lehden sisällön tuottamiseen. Lehti tulee jatkosakin tarjoamaan näköaloja maanpuolustukseen, kiltatoimintaan sekä Jääkäriprikaatin ja muiden varuskunnallisten toimijoiden toimintaan, kehittämiseen ja perinnejoukkojen historiaan. Uusina aiheina lehti tulee tarjoamaan näköaloja muun muassa Ruotsin ja Norjan asevoimien talvikoulutukseen sekä Jääkäriprikaatissa palvelevien kokemuksiin kansainvälisistä tehtävistä.

Toivotan Jääkäriprikaatille, sen killoille ja henkilöstölle hyviä lukuhetkiä joukko-osasto ja kilttalehtemme ETUPYÖRÄ parissa.

Sodankylässä 18.1.2010

Everstiluutnantti Hans Adolf Ehrnrooth
Esikuntapäällikkö
Päätoimittaja

Hyvät jääkäriprikaatilaiset ja Jääkäriprikaatin ystävät!

Vuosi 2009 oli monessa mielessä onnistunut vuosi Jääkäriprikaatille. Juhlistimme näyttävästi prikaatin kolmeakymmentä menestyksestä vuotta sekä vastuullemme kuuluvien Rovajärven ja Kyläjärven ampumakenttäalueiden pyöreitä vuosia. Juhlallisuuksiin liittyen julkaistiin juhla-kirja ”Jääkäriprikaati 30-vuotta arktista osaamista”.

Olimme merkittävässä roolissa Puolustusvoimien pääsotaharjoitus Maan-

vyöryssä kesäkuussa asettamalla harjoitukseen tärkeimmän joukkomme Lapin Jääkäriprikaatin esikunnan sekä useita alajohtoportaita. Saimme harjoituksesta runsaasti positiivista palautetta sekä kallisarvoisia kokemuksia toiminnan kehittämiseen. Lisäksi johdimme onnistuneesti joulukuussa Pohjois-Suomen sotilasläänin pääsotaharjoituksen, yhtymäharjoitus AAPA -09. Ylempien johtoportaiden meille asettamat tavoitteet saavutettiin vuoden aikana täysimääräi-

sesti. Saavutuksista kiitos kuuluu yhtäläisesti niin omalle henkilöstölle, yhteistyökumppaneille kuin myös palveluksensa prikaatissa suorittaneille asevelvollisille.

Alkanut vuosi tulee olemaan kulu- nutta vuotta haasteellisempi erityises- ti taloudellisten resurssien osalta. Puo- lustushallinnon säästövelvoitteet tule- vat koskettamaan myös Jääkäriprikaatia. Käytössämme olevat määrärahat ovat hieman pienemmät kuin edellisvuonna. Tämä pakottaa tinkimään toimintaa joil- lain osa-alueilla. Päätehtäviimme kuulu- viin asevelvollisten koulutukseen, val- miuden ylläpitoon sekä muiden viran- omaisten tukemiseen nämä säästötoi- met eivät kuitenkaan tule vaikuttamaan. Säästövelvoitteet toteutetaan pääsään- töisesti hallintomenoja karsimalla sekä jättämällä osia kehittämishankkeita to- teuttamatta. Mutta myös positiivisia pil- kahduksia tullaan kuluvana vuonna va- ruskunnassa näkemään. Muonituskes- kuksen pitkään suunnitteilla ollut ja hy- vin tarpeellinen peruskorjaus käynnis- tytty saatujen tietojen mukaan loppuvuo- desta. Tämä korjaushanke lisää merkit- tävästi palveluksessa olevien viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Haasteisiin vastaaminen onnistuu yhteen hiileen puhaltamalla sekä vah- vojen tukijoukkojemme tuella. Henki- löstön, niin henkilökunnan kuin varus- miestenkin, hyvinvointi tulee olla jokai- sen esimiehen päätehtävä. Palvelustur- vallisuus säilyy edelleen prioriteettilistan kärjessä. Töiden järjestelyissä alaisten työtehtäviä tulee kyetä priorisoimaan ja työssä jaksaminen sekä joukon hyvä henki tulee varmistaa. Oman näkemyk- seni mukaan hyvähenkinen joukko selvi- ää vaativistakin tehtävistä kivuttomasti.

Henkilöstö tärkein voimavaramme - tulee jalkauttaa käytännön toimenpi- teiksi.

Toivotan kaikille lukijoillemme onne- kasta ja hyvää alkanutta uutta vuotta!

TIME OUT! AIKALISÄ. ELÄMÄ RAITEILLEEN - toimintamalli palveluksen lykkäytyessä tai keskeytyessä

Aikalisä-toiminta tarjoaa apua, tukea ja tietoja

Urheilumaailmassa aikalisän otto on toimintatapa tilanteessa, kun on syytä etsiä uusia konsteja tilanteen hallintaan. Varusmiespalveluksen keskeytyessä tai palveluksen lykkäytyessä asevelvollisen suunnitelmat menevät uusiksi. Aikalisätukipalvelun tavoite on edistää nuorten hyvinvointia, ehkäistä elämäntilanteeseen liittyvien ongelmien vaikeutumista sekä auttaa ongelmien ratkaisemisessa. Varusmiespalveluksen ulkopuolelle jäävät miehet on tutkimuksissa tunnistettu ryhmäksi, jolle lyhytkestoinenkin tuki voi tarjota apua oman elämän hallintaan.

Aikalisä on ratkaisukeskeistä pysähtymistä pohtimaan uusia suuntia ja toimia uudessa elämäntilanteessa.

Yli sata kuntaa tarjoaa aikalisäohjausta

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, puolustusvoimien, työministeriön ja kuntien yhteinen hanke käynnistyi vuonna 2004. Pääkaupunkiseudulta alkanut

yhteistoiminta on hyvien kokemusten ja rohkaisevien tutkimustulosten myötä laajentunut. Aikalisä-palvelussa nuori saa kotipaikkakunnaltaan oman nimityn ohjaajan, jonka kanssa hän voi selvittää opiskeluun, työhön, terveyteen, päihteidenkäyttöön ja ihmissuhteisiin liittyviä asioita. Ohjaaja tarjoaa tietoa, tukea ja rohkaisua asioiden hoitamiseen.

Varuskunnissa sosiaalikuraattorit ohjaavat palveluksen keskeyttäjät oman kuntansa palvelujen piiriin. Matalan kynnyksen periaatteella toimivaa palvelua toteuttavat koulutetut ja kuntien nimeämät sosiaali- ja terveysalan työntekijät. Aikalisäohjaajat ovat myös mukana oman kuntansa kutsunnoissa. Yli sata kuntaa ympäri Suomen on mukana toiminnassa. Lapin läänin kunnista Enontekiö, Kittilä, Muonio, Kolari, Ranua, Posio, Kemijärvi, Salla, Rovaniemi, Sodankylä ja Utsjoki tarjoavat aikalisäpalveluja.

Syksyllä 2009 Oulun kaupunki liittyi aikalisätoimijoihin ja nimesi aikalisäohjaajat, jotka olivat ensi kertaa mukana kutsunnoissa. Yhteistoiminta jatkuu ja uusia kuntia on tulossa palvelun piiriin.

Jalkaväkirykmentti 27 (JR27) Talvisodan taisteluissa

Jääkäriprikaati vaalii Talvisodan taistelijoitten perintöä

Talvisodan aikaisen Jalkaväkirykmentti 27:n perinteet luovutettiin Jääkäriprikaatin ja sen silloisen joukkoyksikön Sodankylän Pataljoonan vaalittavaksi keväällä 1990, jolloin tuli kuluneeksi 50 vuotta Talvisodan päättymisestä.

JR 27 perustetaan ja koulutus käynnistyy

Jalkaväkirykmentti 27 perustettiin Kemissä 13.10.1939. Rykmentin perustaminen tapahtui ylimääräisen Harjoituksen (YH) aikana. Ylimääräiset kertausharjoitukset alkoivat 10.10.1939 käynnistäen joukkojen liikekannallepanon Suomessa.

JR 27 oli reserviläisrykmentti, jonka miehet koottiin Perä-Pohjolan ja silloisen Lapin läänin reserviläisistä. Rykmentin komentajana toimi everstiluutnantti August Mäkinieniemi.

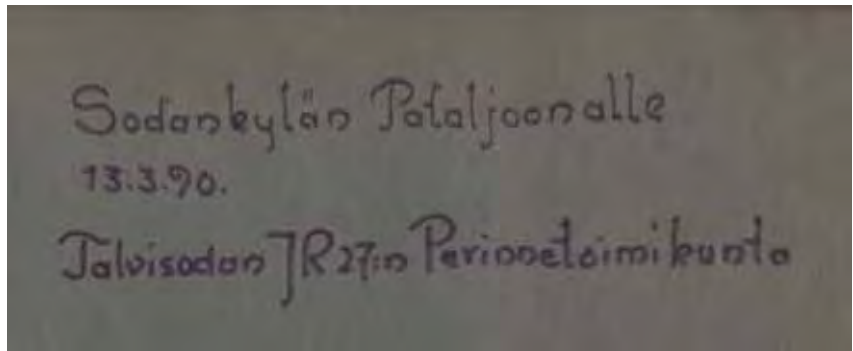
Kemissä käynnistyi rykmentin koulutus ja valmistautuminen varalta uhkaavaa sotaa varten. Jalkaväkirykmenttiä ehdittiin kouluttaa noin 1½ kuukautta, ennen kuin Neuvostoliitto aloitti sotatoimet maamme vastaa. Rykmentin siirtoa rintamalle viivästytti sotilaille jaettavan varustuksen ja materiaalin vähäisyys. Osalle sotilaita oli jakaa aseiden lisäksi vain kokardi, jolloin he joutuivat tulemaan toimeen omin siviilivarustein.

Talvisota alkaa - edessä 105 Kunnian päivää

Vihollinen etenee Suomussalmelle

Suomen kieltäytyttyä Neuvostoliiton esittämistä alueluovutusvaatimuksista ja oltua alistumatta NL:n painostuksen edessä, aloittaa Neuvostoliitto sotatoimet Suomea vastaan. Neuvostoliitto lavastaa 26.-27.11.1939 Mainilan laukauksina tunnetun rajaloukkauksen ja neuvostojoukot ylittävät aamulla 30.11. Suomen rajan useasta kohdista sotaa julistamatta. Talvisota oli alkanut.

Neuvostoliitto aloitti hyökkäyksensä koko rintaman pituudella. Suomussalmen suunnassa vihollinen ylitti rajan 30.11.1939 niin Juntusrannan kuin Raatteenkin suunnalla. Neuvostojoukoista Suomussalmen suunnalla hyökkäsivät 163. ja 44.Divisioonat. Suomus-

Valokuvat reservin majuri Mauri Lipposen Sodankylän Pataljoonalle luovuttamasta perinnevalokuvakansiosta.

salmen suunnalla hyökänneiden vihollisjoukkojen tavoite oli katkaista maamme Suomi-neidon kapeimmalta kohdalta ja edetä Perämeren rannalle Ouluun.

Voimakkaita vihollisjoukkoja viivytän ja hidastaen sisukkain vastaiskuin vähäiset suomalaiset joukot perääntyivät kohti Suomussalmen kirkonkylää. Yöllä 7.-8.12.1939 pääsivät 163.D:n Juntusrannan ja Raatteen suunnalta tulleet joukot yhtymään Suomussalmen kirkonkylässä, tärkeässä tiestön solmukohdassa.

Suomalaisten vastahyökkäys alkaa

Erittäin kriittisessä tilanteessa odotettiin suomalaisia apujoukkoja vähäisten Suomussalmen puolustajien tueksi. Asiaan puuttui päämaja. Ylipäällikkö lähetti paikalle vahvistusjoukkoja komentajanaan

eversti H.J. Siilasvuo. Ylipäällikön reservistä (9.Divisioona) erotettu JR 27 oli se voima, jonka toivottiin tuovan avun Suomussalmelle.

JR 27 siirtyy Hyrynsalmelle

7.12. sai JR 27 kuormauskäslyn juniin. Rykmentin siirtokuljetus Hyrynsalmelle ei alkanut kovin lupaavissa merkeissä. Etukäteen Kajaanin kautta Hyrynsalmelle matkustanut eversti Siilasvuo sai 8.12. tiedon ensimmäisen joukkojen kuljetusjunan ajaneen yhteen tavarajunan kanssa! Junaonnettomuudesta huolimatta tuskallisesti odotettu ensimmäinen kuljetus saapui Hyrynsalmelle 9.12. heti keskiyön jälkeen. Yhteentörmäyksessä oli tuhoutunut jonkin verran ajoneuvoja ja muita tarvikkeita. Onneksi kuitenkin miehet ja hevoset olivat päässeet pelkällä säikähdyksellä.

Matka rintamalle alkaa.

Hyökkäys Suomussalmelle ja Raatteentie

Siilasvuon komentaman vahvistusjoukon hyökkäys Suomussalmen suuntaan kirkonkylän valtaamiseksi käynnistyi 11.12.1939. JR 27:n ensimmäisenä taistelupäivänä 11.12. kohtasi rykmentti vihollisen varmistusosastoja Hyrynsalmi - Suomussalmi tien varressa. JR 27 selviytyi kunnialla ensimmäisestä taistelupäivästään työntäessään vihollista kohti Suomussalmea ja torjuessaan vihollisen kiivaita vastahyökkäyksiä. Vihollinen heitettiin takaisin melkoisin tappioin.

Jalkaväkirykmentti 27 osallistui osana 9.Divisioonaa, Suomussalmen kirkonkylän (JR 27 miehitti kirkonkylän maaston 28.12.1939) kiivaisiin taisteluihin 163.Divisioonaa vastaan ja vihollisdivisioonaa 44:n eristämiseksi ja tuhoamiseksi Raatteentien motteihin.

Suomussalmen kirkonkylän - Hulkonniemen taisteluissa tuhoutui venäläisten 163.Divisioona käytännöllisesti katsoen kokonaan. Suomalaisten saama sotasaalis oli suuri.

Eversti H.J. Siilasvuon taktiikkana oli paloittaa vihollisen joukot pienempiin toisistaan erilleen joutuneisiin osiin, jotka sitten yksi toisensa jälkeen lyötiin. Raatteentien motteissa 44.Divisioona lakasi olemasta.

Suomussalmen ja Raatteentien taistelut poistivat Kajaaniin ja Ouluun kohdistuneen uhkan. Divisioona Siilasvuon tehtävä oli suoritettu loppuun.

JR 27 siirtyy Kuhmoon

Raateentien taistelut taukosivat 7.1.1940. Vihollisen kukistuttua siirtyi eversti Siilasvuon 9.Divisioona ja sen mukana myös JR 27 Kuhmoon lyömään siellä ennestään olevien joukkojen kanssa Kuhmoon tunkeutunut vihollinen.

9.Divisioona oli perillä Kuhmossa 26.1.1940. Kuhmon hyökkäyssuunnitelma oli Raateentien suunnitelman kaltainen. Sen perustana oli nopea tunkeutuminen tiettömän maaston kautta venäläisten pitkiin, avoimiin sivustoihin.

Venäläiset yrittivät tulla saarretun 54. Kaaderidivisioonan avuksi myös hiihtojoukoin. Tämä toiminta huipentui kokonaisen hiihtoprikaatin hyökkäykseen. Se oli venäläisten ensimmäinen yritys käyttää hiihtojoukkoja suurissa puitteissa. Hiihtoprikaatia johti eversti Dolin. Dolinin hiihtoprikaati tuhottiin pääosin JR 27 joukkojen toimesta 16.2. mennessä. Nelipäiväisissä taisteluissa valtioprikaatin 1800 miehestä kaatui noin 1700 vihollisotilasta. Kaatuneiden joukossa oli myös hiihtoprikaatin komenta-

*Suomussalmen
tuhottua
kirkonkylää.*

*Kiantajärven
jäällä pakenevia
vihollisia takaa
ajanut ilmator-
juntakone-
kiväärillä
varustettu
kuorma-auto-
osasto.*

*JR 27:n
komentotelta
Suomussalmella*

*Everstiluutnantti
Augus Mäkinie-
mi (kartta-
laukku) JR 27:n
komento-
paikalla
miehineen*

Loppupuhdistus
päättymässä
Löytövaarassa.

ja eversti Dolin. Kuhmossa tuhottiin lisäksi siperialainen lumipuvuin ja auto-maattisein varustautunut valiohiihtopataljoona.

Ylivoimaisen 54.D:n hyökkäys Kuhmossa oli pysäytetty ja divisioona moti-tettu. 54.D oli vahvasti linnoittanut ase-mansa. Asemat oli rakennettu erinomai-sesti suomalaisia joukkoja harhauttaen. Kovista taisteluista huolimatta venäläi-nen divisioona säilytti asemansa motei-sa, eikä raivokkain läpimurtoyrityksin-kään päässyt murtautumaan niistä ulos. Tämä asetelma säilyi Kuhmossa sodan loppuun asti.

Jalkaväkirykmentti 27:n kunniakas sotataival, joka oli alkanut Hyrynsalmi - Suomussalmi tien suunnasta päättyi Raatteentien kautta Kuhmon koviin motti- ja erämaataisteluihin.

JR 27 ja sen miehet olivat kantaneet raskaan osan talvisodan taisteluista ja lunastaneet osaltaan isänmaan vapau-den. Myöhemmin kenraalimajuri H.J. Siilasvuo antoi JR 27:lle tunnustusta sanomalla, että JR 27 on ollut paras ryk-mentti, jonka kanssa hän on saanut olla tekemisissä.

Jalkaväkirykmentti 27:n riveistä kaa-tui Talvisodassa 106 sodankyläläistä tais-telijaa.

Jääkäriprikaati kunnioittaa JR 27:n ja kaikkien Talvisodan veteraanien sekä sankarivainajien muistoa. Talvisodasta on kulunut 70 vuotta mutta, muisto ei unohdu koskaan.

Lähteet:

Valokuvat: Reservin majuri Mauri Lipposen Jääkäri-prikaatille luovuttamasta perinnevalokuvakansios-ta H.J.Siilasvuo: Suomussalmen taistelut, 1940
H.J.Siilasvuo Kuhmo talvisodassat, 1944
Matti A. Aarnio: Talvisodan ihme, 1979
W.H.Halsti; Talvisota 1939 - 1940 (Suomen Sota 1939 - 1945, I osa), 1955
Jääkäriprikaati: Revontulten Prikaati, 1999
Puolesta Maan - Veteraanimatrikkeli 2001
Talvisota - Kronikka, 1997
Talvisodan pikkujättiläinen, 1999
Everstiluutnantti evp Pekka J. Heikkilän haastattelu

Etulinjaa
Löytövaarassa.

Löytövaarassa
heti rauhan
jälkeisenä
päivänä.

1/JR27 esikuntaa.

Majuri Hyvärinen korsun edessä taistelumaastossa.

Hangilta helteeseen

Luovutin Jääkäriprikaatin komentajan tehtävät 31. tammikuuta 2009. Takana oli päivälleen kolme vuotta jokaisen upseerin unelmaa, saada komentaa joukko-osastoa. Minut oli määrätty opiskelijaksi Senior kursseille NATO Defense Collegeen (NDC) Italiaan.

NDC on NATOn ylintä, strategisen tason opetusta antava oppilaitos Roomassa. Senior Course on sen lippulaiva ja kestää noin puoli vuotta. Kurssin tavoitteena on antaa käsitys NATOn toiminta- ja ajatusmalleista, arvioida turvallisuuspoliittista kehitystä sekä siitä liittoutumalle johtuvia haasteita. Opetus antaa myös valmiuksia työskennellä NATO esikunnissa tai kansallisissa tehtävissä, joissa käsitellään NATOon liittyviä asioita. Kurssin aikana on mahdollisuus kuulla sekä maantieteellisesti että toimialoiltaan erittäin laajan asiantuntijajoukon näkemyksiä, esitysten painotteessa nykytilanteeseen ja tulevaisuuteen.

Sodankylästä lähtiessä oli leppoiset – 15 astetta ja Roomaan saavuttaessa saman verran asteita, tosin plussaa.

Kurssi alkoi kahden (joillakin neljän) viikon englanninkielen taitoja palauttavalla kurssilla. Kielitaito vaihteli kurssilaisten piirissä paljon, jopa niiden osalta, jotka olivat jo palvelleet NATOn eri esikunnissa. Kehotankin kaikkia, jotka edes miettivät jotain tulevaa tehtävää, jossa kielitaitoa tarvitaan, jatkamaan opiskelua. Suomi ei ole enää syrjäinen saareke Euroopan laidalla, joka yrittää tulla toimeen vain omillaan.

Varsinaiselle kurssille osallistui 92 opiskelijaa, 39 eri maasta. Kaukaisimmat olivat tulleet Japanista, Etelä-Koreasta ja Persianlahdelta. Pääosa kurssilaisista oli everstiluutnantin – everstin arvoisia yleisesikuntaupseereita. 12 siviiliä kurssillamme olivat eri maiden pääesikunnista sekä puolustus- tai ulkoministeriöistä.

Ympäristö oli todella kansainvälinen. Teimme pääosan töistämme työryhmissä, joita kutsuttiin komiteoiksi. Oman komiteani kokoonpano kuvaa hyvin osaamisen ja kokemusten laaja-alaisuutta. Kanadalainen Ivan palveli laivaston erikoisjoukoissa ja hänellä oli kokemusta mm Afrikasta, Haitista, Irakista ja Afganistanista. Britti Graeme oli ilmapvoimien viestijoukoista ja järjesteli työseen viestiyhteyksiä ja johtamisjärjestelmiä eri maiden ja puolustushaarojen vä-

lillä. Ranskalainen Philippe oli Lyonin ilmavalvonta-alueen apulaiskomentaja ja oli mm pommittanut Kosovoa ja ollut ranskalaisen ilmavoimaosaston komentaja Tshadissa. Espanjalainen panssariupseeri Felipe palveli puolustusministeriössä kansainvälisistä operaatioista vastaavalla osastolla. Italialainen Elena vastasi pääesikunnan henkilöstöosastolla palvelusuhteiden ehdoista. Slovenialainen Srechko on presidentin neuvonantaja, jonka erikoisalana ovat helikopterioperaatiot. Kreikkalainen Theodoros tuli kurssille NATOn esikunnasta (SHAPE) ja siirtyi helikoptereilla tuetun jalkaväkiprikaatin apulaiskomentajaksi. Turkkilainen Hakan oli laivastossa fregatin päällikkönä. Japanilainen Rio oli hävittäjälentäjä, joka jatkoi palvelustaan ilmapuolustusjoukkojen esikunnassa. Komiteamme ohjaaja oli puolalainen Jarek, joka oli sotilaskoulutuksen ja sen suunnittelun huippuasiantuntija.

Suomalainen sopi hyvin tähän joukkoon. Minua pidettiin tosin hieman kummajaisena, kun kerroin innoissani harjoituksista yli metrisessä lumessa ja – 40 asteessa, kaamoksen ja revontulien lumosta jne. Vain kanadalainen Ivan säästi ymmärtäväisesti tarinoitani pohjoisesta. Kavereitteni kysymykset kuvaavat hyvin ihmettelyä: Miten ihminen pystyy hengittämään tuollaisessa kylmyydessä? Miten kesällä voi nukkua, jos ei

ole kahteen kuukauteen pimeää? Paljonko Suomessa on jääkarhuja?

Kurssin päivät alkoivat tunnin kieliopinnoilla. Vaihtoehtoina olivat englannin, ranskan tai italian kielet. Seuraavaksi komitea käsitteli päivän teemaa, etsien johtopäätöksiä ja vielä selvitettäviä kysymyksiä. Koska jokaiselle päivälle oli jaettu etukäteen luettavaa materiaalia 15 – 120 sivua, oli jokainen vuorolleen ”päivän asiantuntija”. Hän oli perehtynyt vieläkin laajempaan materiaaliin ja ohjasi muiden opiskelijoiden perehtymistä aiheeseen. Illat muuten venyivät välillä todella pitkiksi, koska materiaalia oli paljon ja se oli yleensä erittäin tasokasta.

Jokaisena päivänä pidettiin yksi tai joskus kaksikin alustusta päivän aiheista. Esityksen pitäjinä oli kenraaleita, professoreita tutkimuslaitoksista tai suurlähettiläitä. Alustuksen jälkeen oli kysymys- ja vastastunti, jolloin kurssilaiset esittivät komiteoiden valmistelemia kysymyksiä ja kommentteja. Välillä asiaa syvennettiin mm videoneuvotteluyhteydellä Afganistanin NATO operaation (ISAF) johtoesikuntaan. Tämän jälkeen komiteoitain vedettiin yhteen päivän opetukset ja johtopäätökset, yleensä NATOn tulevaisuuden kannalta tarkasteltuna.

Iltaisin koetin pitää kuntoani yllä, lukuhiimien ohella, mm lenkkeilemällä. Jo maaliskuussa lämpötilat olivat mieles-

Takana ei ole pommikuoppa vaan Vesuviuksen kraatteri.

Committee 3 ja Portugalin uusinta kalustoa.

täni sopivat T-paidan ja shortsien käyttöön, kun lämpötilat olivat noin + 20 astetta. Italialaiset tosin pukeutuvat vielä silloin talvitakkiin ja jopa pipoon. Koskaan ennen ei hölkkäävän Lehdon pojan sääriä ole tuijoteltu niin paljon.

Koulun saksalainen johtaja kenraaliluutnantti Löeser oli tiukentanut kurssin järjestelyitä. Kaikkien opiskelijoiden ja komiteoiden tuli tuottaa myös kirjallisia tuotoksia. Jokainen laati henkilökohtaisen tutkielman valitsemastaan aiheesta. Oma aiheeni koski Venäjän lähialuepolitiikkaa (pohjoisnavalta Keski-Aasiaan). Samoin laadimme NATOn esikuntatyöskentelyn menetelmin kolme tutkielmaa. Lisäksi komiteamme laati laajemman tutkimustyön, joka aiheeksi sain houkuteltua NATOn ja Venäjän tulevaisuuden suhteet. Georgian sodan jälkeisenä aikana siinä olikin haastetta. Eräät eteläeurooppalaiset pitivät huolestuttavana piiskaamisena Löeserin vaatimusta lyhentää lounasaika 1½ tuntiin. Itse ehdin siinä ajassa helposti sekä kuntosalille että syömään, mutta joillekin italialaisille oli joskus vaikeuksia saada perinteinen lounas syötyä noin kiireisesti.

Ehdottomasti avartavinta antia kursilla oli kaksi kolmen viikon turvallisuuspoliittista kiertomatkaa. Kurssimme kiersi 13 maata Washingtonista Moskovaan ja Kairosta Vilnaan. Pääkaupungeissa saimme perehdytystä yleensä suoraan ulko- tai puolustusministeriltä ja puolustusvoimien johdolta. Loistavaa oli, että meillä oli mahdollisuus saada puolisomme mukaan matkoille. He puolestaan tutustuivat paikkoihin kulttuuripainot-

teisesti. Kerrankin sai upseerin vaimo viiden tähden kohtelua vastapainoksi poisaloilleni komennuksilla ja sotaharjoituksissa. Jaana tosin ei suostunut ehdotukseeni, että edes yhdessä maassa hän menisi kurssin mukana ministeriöön ja pääesikuntaan samalla kun minä olisin nauttinut puolisoille järjestetystä kulttuurikierroksesta. Käsittämätöntä joustamattomuutta!

Viikonloput Italiassa pystyi täyttämään koulun järjestämällä taide- ja historiaohjelmalla. Siinä sai tutustua maahan Praestumin vanhasta kreikkalaisiirtokunnasta etelässä aina Venetsiaan pohjoisessa. Historian harrastajana yritin imeä oppia mahdollisimman paljon, mutta Italia on maa, jossa on noin 40 000 rekisteröityä kulttuurikohtet-

ta. Onneksi perheeni pääsi "hihtoloman" lisäksi mukaan noin puolessa välissä kurssia, joten eiköhän tyttäriini tarttunut muutakin kuin loistava ruokakulttuuri ja välimeren aallot.

Suomalaisen upseerin koulutus antaa hyvät eväät tällaiseenkin ympäristöön. Pienen maan edustajan uhoamaton joustavuus selvittää välillä hankalatkin erimielisyydet. Pohjoiseurooppalainen tehokkuus ja rehellisyys saivat kiitosta ja toisissa jopa pientä kateutta. Kaiken kaikkiaan "makaroni laajeni" melkoisesti. Tunnen oloni todella kiitolliseksi tästä mahdollisuudesta ja toivon voivani antaa mahdollisimman paljon saamastani pääomasta takaisin Suomen ja suomalaisten turvallisuudelle.

Näin harras tunnelma oli Paavin pääsiäisvastaanotolla.

Saksalaisdivisioonat Pohjois-Suomen pakkasissa talvella 1941-1942

Saksalaisien divisioonien ryhmitys ja tilanne vuoden 1941 lopulla

Saksalais-suomalainen hyökkäys Murmanskia ja Murmanskiin johtavien tie- ja rautatieyhteyksien katkaisemiseksi oli epäonnistunut kolmen ja puolen kuukauden taistelujen jälkeen. Tappiot olivat yli 21 500 saksalaista ja noin 500 suomalaista. Vähäisten voimien hajottaminen kolmeen hyökkäyssuuntaan, lukumääräisesti ylivoimaisen vihollisen allarioiminen, omahyväinen optimismi sekä arktisten olosuhteiden täydellinen tuntemattomuus olivat tärkeimmät syyt saksalaisten hyökkäysten pysähtymiseen.

Petsamon alueella toimi vuoristoarmeijakunta Norja, johon kuuluivat 2. ja 3. Vuoristojääkäridivisioona sekä näiden eteläpuolella erämaa-alueella osasto Pennanen. Arktiset olot ja neuvostojoukkojen ankara vastarinta oli pysäyttänyt kaksi ja puoli kuukautta kestäneen hyökkäyksen Litsajoelle. Loppuun kuluneet vuoristojääkäridivisioonat olivat kärsineet 10 300 miehen tappiot. Lokakuussa Kreikasta siirretty 6. Vuoristojääkäridivisioona otti rintamavastuun -30 asteen pakkasessa ja irrotti loppuun kuluneet vuoristodivisioonat taistelusta. 2. Vuoristojääkäridivisioona jäi alueelle reserviksi. Se huollettiin ja täydennettiin. 3. Vuoristojääkäridivisioonan pääosat marssivat jalan 650 kilometriä alkutalven kovissa pakkasissa Petsamosta Kemiin.

Sallan suunnassa hyökkäsi 36. Armeijakunta, johon kuuluivat 169. Jalkaväkidivisioona, divisioonan vahvuinen SS-taisteluryhmä Nord ja suomalainen 6. Divisioona. Ankarien taisteluiden jälkeen syyskuun puolessa välissä hyökkäys pysähtyi neuvostojoukkojen vahvan puolustusaseman eteen Vermanjoella. Armeijakunta oli kärsinyt 9500 miehen tappiot. Saksalaiset olivat nääntyneitä ja katkeria.

Saksalaisten eteläsivustaa suojasi suomalainen 3. Armeijakunta, johon kuului 3. Divisioona. Sivusuunnassa hyökkäävät joukot valloittivat Kiestingin, mutta eteneminen pysähtyi noin 40 kilometrin päähän Murmanskin radasta. Pääsuunnassa Uhtuan alueella hyökkäys pysäytettiin ylipäällikkö Mannerheimin käskyllä marraskuun puolivälissä. Suomalaiset eivät enää etenisi Murmanskin

radalle. Tämä käsky aiheutti pahan säron Pohjois-Suomen saksalaisen ja suomalaisen sotilasjohdon suhteisiin.

Pakkanen, kurikysymys

Saksalainen ylin johto kuvitteli optimistisesti, että Neuvostoliiton iskuvoima olisi murskattu syksyn kuluessa, joten talvi tultaisiin viettämään varmistetuissa talvimajoituspaikoissa venäjän kaupungeissa ja kylissä. Valmisteluja talvisotaa varten ei oltu tehty. Petsamon tuntureilla ja Vienan korvessa taistelevat saksalaisjoukot joutuivat pääosin kesävarusteissaan arktisen talven armoille. Pohjois-Suomen olosuhteet olivat saksalaisille täysin oudot, joukkojen organisaatio sopimaton,

varustus liian raskas ja maastokelpoisuus olematon. Saksalaisten joukkojen ylin johto ei tajunnut talvisodankäynnin yksinkertaisia peruseriaatteita. Täydellinen tietämättömyys kovan pakkasen vaikutuksista sodankäyntiin esti alkutalvesta helposti toteutettavien tilapäisratkaisujenkin käytön sotilaiden ja kaluston toimintakunnossa pitämiseksi.

Alkutalvella 1941 pidettiin Niinisalossa ensimmäinen talvisodankäynnin kurssi saksalaisen Pohjoisen Armeijaryhmän 40 komppanian päälliköille. Heti kurssin alussa ohjelma muutettiin kouluttamaan, miten sotilaat voidaan suojata pakkasta vastaan improvisoiduin keinoin, kun kouluttajille selvisi Leningradia

piirittävien joukkojen talvivarusteiden puutteet. Talvitaktiikka ja -taistelutekniikka jäivät taka-alalle. Pääliköille koulutettiin, miten vaatteiden alle työnnettyin paperein voidaan suojautua tuulelta ja pakkaselta, miten eristetään risulla jalat routaisesta maasta ja sisustetaan ampumakuopat, miten viritetään savuamattomat pienet kynsitulet, miten vartiomiehet pysyvät lämpiminä kuumennettujen kivien ja hiekkapussien avulla. Upseerit opetettiin rakentamaan eläimille tuulensuojia, ihmisille laavuja, rakovalkeita, tilapäisarinoilla lämmitettäviä havumajoja ja maahan kaivettuja majoituskuoppia, joita voitiin vuorata oljilla sekä pitää lämpimänä tilapäiskamiinoiden avulla. Kurssin saksalaiset tarkastajat arvostelivat ankarasti sotilaan varusteisiin tehtyjä talvi-improvisaatioita, koska ne "olivat omiaan rikkomaan sotilaskuria" ja "pukeutumismääräyksiä ei voida rikkoa jonkin pakkasen vuoksi". Pohjois-Suomessa suomalaiset joukot luovuttivat talvitaitojen kouluttajia ja talvivarustusta saksalaisille aseveljilleen. Saksalaiset ostivat talvivarusteita sekä -kalustoa Suomesta, Ruotsista ja pakko-ottivat valloitetusta Norjasta.

Saksalaisten varusteet ja materiaali

Vuoristojäkärikomppaniaan kuului 229 sotilasta, 2 ratsua, 40 kantomuulia, 2 kaksiakselista kenttäkeiteintä ja 2 kaksiakselista kuljetuskärryä, joita veti muuli- ja hevöparivaljakot, 2 moottoripyörää ja neljä kuorma-autoa. Vuoristojäkäridivisioonaa kuului 14 000 sotilasta, 6000 eläintä ja 1400 moottoriajoneuvoa. Jalakaväkidivisioonaa muistutti vuoristodivisioonaa, mutta oli pääosin hevosvetoinen ja hiukan raskaammin aseistettu. Ainoa täysin moottoroitu joukko oli SS-taisteluosasto Nord. Näiden kesävarusteisten joukkojen edessä oli poikkeuksellisen kylmä ja luminen talvi.

Ensimmäisen lumen tullessa sotilaat kulkivat pahoin kuluneissa kesävaatteissaan. Heillä oli päässä pieni korville menemätön venelakki ja vartiassa tai taistelussa teräskypärä ilman päänsuojusta. Päällä oli ohuet alusvaatteet, huonosti lämpöä pitävä puuvillasekoitteinen asepuu ja ohut tuulta kestävä mantteli. Käsineinä olivat puuvillasekoitteiset nahka- ja kumisaappaat tai nahkakengät, joihin mahtui joko ohut puuvillasukka tai jalkarätti. Saksalainen jalkaväki oli koulutettu marssimaan päivittäin 40-50 kilometrin taipaleita. Siksi saksalainen sotilassääpäs oli tiukasti jalanmukainen ja kestävyden lisäämiseksi pohja oli raudoitettu

teräsnaistoilla. Näillä seikoilla oli kohalokkaat seuraukset pakkasten alettua. Saappaaseen ei mahtunut lisäsukkaa ja raudoitettujen pohjien hohtivat kylmyyttä jalkoihin. Rintamajoukoissa 40 % sotilasta palellutti jalkansa erittäin pahasti talvella 1941-1942. Vuoristojäkäreillä oli kokemusta Keski-Euroopan talvesta. Heillä oli suomalaista "verikauhaa" muistuttava lippalakki, asepuun päälle laitettava tuulipuku, jonka toinen puoli oli harmaa ja toinen valkoinen, villapaita sekä hiihtomonon säärystymiseen ja sukset. Tämäkin parempi varustus oli liian heppoinen Petsamon tuntureilla. Näin varustetut rintamajoukot viettivät alkutalvensa alkeellisissa kivibunkkereissa, lumella peitetyissä havumajoissa tai onnellisimmat suomalaisilta ja ruotsalaisilta ostetuissa sotilasteloissa. Sotilaat joutuivat kestämaan sanoin kuvaamattomia kärsimyksiä.

Saksalaisten tulivoimaiset automaattiasemat menivät epäkuntoon kesken taistelun, koska heidän käyttämä aseöljy jäättyi jo -15 asteen pakkasessa. Konekivääri m/34 ja konepistooli m/38 eivät toimineet, jos niihin oli jäänyt vähänkin jäätyvää aseöljyä. Putipuhtaana aseet toimivat hetken, kunnes ne leikkasivat kiinni kuumenemisen seurauksena. Kun sinänsä eriomaiset aseet voideltiin ohuesti suomalaisella talviöljyllä, ne toimivat moitteettomasti. Talvisissa taisteluissa tykkien putket eivät palautuneet kunnolla laukauksien jälkeen ja lukot jäättyivät tulitaukojen aikana. Nesteen ja rasvan toimivat vain lauhalla säällä. Synteettisestä kumista tehdyt osat muuttuivat koviksi ja murenivat. Huurtumisen estävää talvivoidetta ei ollut kiikareita, haarakaukoputkia, etäisyysmittareita ja tykkien suuntauslaitteita varten.

Vetoeläimet kärsivät hirvittävästi. Raskaat, isokokoiset saksalaishevoset eivät kestäneet pakkasta ja viimaa. Talven tullen muutamassa viikossa kuoli 1500 hevosta. Vuoristojäkäreiden muuleja kuoli kuin kärpäsiä kylmyyteen ja rehun puutteeseen. Petsamossa 6. Vuoristojäkäridivisioonan kaikki kreikkalaiset muulit paleltuivat kuoliaaksi. Petsamosta Kemiin marssiva 3. Vuoristojäkäridivisioonaa menetti satoja vetoeläimiä matkan aikana, vaikka jääkärit ja tykkimiehet kuivasivat eläimet sekä hieroivat niitä yökaudet leirinuotioiden ääressä. Vähäinen rehumäärä, jääkylmä juomavesi ja ankara rasitus pakkasessa tappoivat eläimiä.

Saksalaisten moottoriajoneuvot olivat myös alttiita pakkasen aiheuttamille häiriöille. Kuljettajilta puuttui talvikäytön ja -ajon vaatima koulutus sekä kokemus. Moottoriöljy ja pakkasnesteen jäähdyttävät -15 asteessa. Kokemattomil-

ta kuljettajilta jäätty jäähdyttimen vedet ja bensiinipumput. Esimerkiksi SS-taisteluryhmä Nord menetti puolet autoistaan ensimmäisten talviviikkojen aikana pakkasvaurioiden ja liukkaana kelin kolareiden vuoksi. Ajoneuvojen kylmäkäynnistyksessä, talviajon niksit sekä pakkasen vaatimat huoltotoimet opittiin talven kuluessa kalustotappioiden ja kantapään kautta.

Saksalaisten mielestä Pohjois-Suomen alue oli vaikeimmin huollettavissa oleva sektori koko itärintamalla. Tiestön vähäisyys tai sen puute vaivasi pääosin hevosvetoisten raskaiden organisaatioiden huoltoa. Huoltokuljetukset Pohjois-Suomen alueella tuottivat myös lumen takia suuria vaikeuksia. Aurasikalustoa ei ollut ja rekiuria ei osattu rakentaa. Aikainen talvi yllätti joukot. Huolto petti. Joukot näkivät nälkää, palelivat ja jäivät ilman ampumatarvikkeita. Kenraali Talvi otti tiukan kuristusotteon saksalaisista.

Tilanne huhtikuussa 1942

Katastrofin pakottamana he aloittivat tarmokkaasti, suomalaisten opastamina, talvivarusteiden ja -kaluston hankkimisen sekä joukkojen talvitaistelukoulutuksen. Kevättalvella rintamajoukoilla oli kohtuullinen talvivaatus jopa lumipukuja, käyttöön oli tullut sotilasteltoja, suksia, keveitä rekiä, tykkivaljakoille tykkijalaksia, aurasikalustoa ja ennen kaikkea huolto toimi säännöllisesti. Huhtikuun alkuun mennessä divisioonille oli porrastettu kuukauden materiaalivarastot kelirikon varalta. Neuvostoliiton 14. Armeija aloitti 27.4.1942 suuren kevättyökkäyksen. Lukumääräisesti ylivoimaiset neuvostojoukot hyökkäsivät kolmen viikon ajan koko vastualueellaan, joka ulottui Jäämereltä Uhtualle. Nämä loppupäässään kelirikkotais- teluksi muuttuneet suurtaistelut päättyivät saksalais-suomalaisten joukkojen täydelliseen torjuntavoittoon. Kurinalaiset saksalaiset olivat nousseet yhden kovan talven aikana kurjuudesta koulutuksen ja talvivarustuksen voimin talvi- ja kelirikkotais- telun kohtuullisiksi taitajiksi. Saksalaiset ihailivat suomalaisten talvi- ja erämiestaitoja, mutta suomalaisten muodollisen sotilaallisuuden puutetta he eivät vieläkään jaksaneet ymmärtää, ei upseerit eivätkä miehet.

Hyvät lukijat! Arktisella osaamisella on tänäkin päivänä tärkeä merkityksensä.

Saapumiserän 209 sotilasvala ja -vakuutuksenantotilaisuus Kemijärvellä 28.8.2009

Jääkäriprikaati järjesti yhdessä Kemijärven kaupungin kanssa valaja vakuutuksenantotilaisuuden 209 saapumiserälle Kemijärvellä perjantaina 28.8.2009.

Tällä kertaa valamarssi marsittiin polkupyörämarssina välillä Sodankylä - Vuojärvi - Kierivittikko - Heinuvaara. Marssi suoritettiin ennen valatilaisuutta Sodankylän ja Rovajärven harjoitus ampuma-alueella. Polkupyörillä suoritettun marssin pituus oli noin 100 km. Valamarssille Jääkäriprikaatin alokkaat lähtivät torstaiaamuna kärkiyksikön osalta klo 07.00 alkaen. Valamarssin johti JPR:n esikuntapäällikkö evl Jyrki Kaiponen apunaan maj Kari Rapo. Valapäivänä Jääkäriprikaatin joukot siirtyivät Heinuvaarasta aamupäivän aikana linja-autoilla valatilaisuuteen Ahvensalmen kentälle Kemijärvelle.

Valapäivän tilaisuudet aloitettiin Kemijärven keskustassa aurinkoisen sään vallitessa klo 08.00 Ahvensalmen kentällä kalustoesittelyllä.

Seuraavaksi oli vuorossa klo 09.30 seppeleenlaskutilaisuus, jossa seppeleen laskivat Kemijärven kirkon sankarimuis-tomerille Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela, veteraanijärjestöjen edustaja Eero Törmänen ja Kemijärven kaupunginvaltuuston puheenjohta-

Lippujoukkue 1. Jääkäri-komppaniasta Kemijärven kirkon sankarimuisto-merkillä. Kuva: Maila Korhonen

ja Jarkko Kotilaine. Tilaisuuteen osallistui myös Jääkäriprikaatin lippu lippuvartiointeen, sekä lippujoukkue 1. Jääkärikomppaniasta. Seppeleenlaskutilaisuus keräsi runsaasti yleisöä kutsuvieraiden lisäksi.

Seppeleenlaskutilaisuudesta siirryttiin sotilasvakuutuksen ja palvelushelpotuksessa olevien valanantotilaisuuteen, joka järjestettiin hienoissa puitteisissa Kemijärven kulttuurikeskuksessa klo 10.00 alkaen. Tilaisuus kulttuurikeskuk-

sesta keräsi omaisten lisäksi myös runsaasti muuta yleisöä.

Sotilasvakuutuksen ja palvelushelpotuksessa olevien valanantotilaisuuden esilukijana toimi sotaveteraani ent. kansanedustaja Arttur Niemelä. Niemelä toimi myös itse valatilaisuudessa Ahvensalmen kentällä esilukijana. Tilaisuuteen osallistuivat myös valan ja vakuutuksen antajien joukkoyksiköiden komentajat ja perusyksiköiden päälliköt.

Paraatikatselmuksen suoritti Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela. Kuva: Maila Korhonen

Paraatikatselmus ja sotilasvalantekotilaisuus pidettiin Ahvensalmen kentällä klo 11.00 alkaen. Jääkäriprikaatin valatilaisuuteen osallistui noin 700 varusmiestä ja heidän läheisiään noin 2000 henkilöä.

Kaikkien valatilaisuuteen osallistujien ja heidän läheisten määrä nousi reiluun 3000 henkilöön mikä aiheutti järjestäjille melkoisen haasteen, mutta siitä selvitettiin erinomaisella tavalla. Tilaisuuden komentajana toimi everstiluutnantti Jyrki Kaiponen. Paraatikatselmuksen suoritti Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela sekä kenttäharjoituksen toimitti sotilaspastori Risto Alakärppä. Pohjan Sotilassoittokunta vastasi tällä kertaa tapahtuman musiikillisesta toteutuksesta johtajanaan musiikkiyli-luutnatti Lauri Nurila.

Ohimarssi suoritettiin jalan heti valatilaisuuden jälkeen soittokunnan säestämänä klo 12.00. Ohimarssin vastaanottopaikka oli Vapaudenkadulla ja paraatijoukot lähtivät ohimarssille Kirkkokadun ja Vapaudenkadun risteysalueelta, joka toimi lähtökynnyksenä. Ohimarssia seurasi runsaslukuinen yleisö, joka oli ryhmittynyt tasaisesti koko ohimarssireitille. Ohimarssin vastaanottivat Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela, Kemijärven kaupungin johtaja Arto Ojala ja esilukijana toiminut sotaveteraani Arttur Niemelä.

Ohimarssin jälkeen valanvannoneille varusmiehille ja heidän läheisilleen tarjottiin valalounas Ahvensalmen kentällä. Kentälle oli myös Sodankylän sotilaskotiyhdistys järjestänyt omat sotilaskotipalvelut jälleen erinomaisin järjestelyin toteutettuna. Kutsuvierasosastolle valalounas tarjottiin Kemijärven kulttuu-

Esilukijana toimi sotaveteraani Arttur Niemelä. Kuva: Maila Korhonen

Valantekoasento. Kuva: Maila Korhonen

rikeskuksen tiloissa, kutsuvierasosastoa johti majuri Jari Ristola. Järjestelyistä ja tarjoilusta vastasi Jääkäriprikaatin muonituskeskuksen väki.

Valalounaan jälkeen pidettiin johdetusti yksiköittäin lomatarkastukset "yleisötapahtumina" joukkoyksiköille osoite- tuilla omilla alueilla. Lomatarkastuksen

jälkeen pääsivät valanvannoneet jääkärit ansaitulle valalomalle joko läheisten kyydillä tai lomakuljetusten mukana.

Kalustoesittely oli järjestetty Ahvensalmen kentän pohjoisosaan klo 09.00-15.00 väliseksi ajaksi. Kalustoesittely keräsi erittäin runsaasti yleisöä ja herätti mielenkiintoa.

Ohimarssi Kemijärven keskustassa. Kuva: Pekka J Heikkilä

Jääkäriprikaati - 30 vuotta arktista osaamista

Jääkäriprikaatin vuosipäivää (1.10.) vietettiin 1.- 2.10.2009 tavanomaista juhllisimmissa merkeissä. Jääkäriprikaati, puolustusvoimien pohjoisin joukko-osasto, täytti kunnioitettavat 30 vuotta.

Jääkäriprikaatin 30 vuotisjuhllisuuksien vietto aloitettiin 1.10. torstai-aamuna henkilökunnan kahvi- ja palkitsemistilaisuudella varuskunnan muonituskeskuksessa.

Iltapäivällä alkoi Pohjan Jääkäripataljoonan esikunnan järjestämä perinteinen Jääkärikilpailu. Jääkärikilpailussa Jääkäriprikaatin perusyksiköiden varusmiesjoukkueet ottivat mittaa toisistaan erilaisissa sotilaskuntaa vaativissa tehtävissä.

Pioneeriansiomitalilla palkittiin varastonhoitaja Veli Hyötylä, Jalkaväen ansioristillä soljenkera everstiluutnantti Jari Haataja ja Jalkaväen ansioristillä yliluutnantti Ari Järveläinen ja yliluutnantti Toni Sulasalmi.

Jääkärikilpailun voitti 3. Jääkärikomppania Pohjan Jääkäripataljoonasta.

Sosiaalikuraattori Pirkko Mutenia, eversti Mauri Koskela ja Jääkäritoimikunnan puheenjohtaja kersantti Pekka Siivola lasivat seppeleen Sankarimuistomerkillle.

Sepeleenlaskut - kunnianosoitus Sankarivainajille

Vuosipäivän juhllisuuudet 2.10. alkoivat aurinkoisessa ja pakkasenkirkkassa aamussa sepeleenlaskulla Sodankylän sankarihautausmaan Sankarimuistomerkillä. Sankarimuistomerkin sepeleenlaskutilaisuuden kanssa samanaikaisesti toteutettiin Jääkäriprikaatin kasarmialueella lipunnosto ja sepeleenlasku varuskunnassa sijaitseville Joutselän patsaalle ja Jänkääjäkäreiden (JR12) muistomerkillle.

Sepeleenlaskujen jälkeen Jääkäriprikaatin henkilökunta kokoontui Siilashallille juhlapäivän yhteisvalokuvausta varten.

Suomen vapauden puolesta taistelleiden muiston kunnioittamista oli seuraamassa runsas joukko nykyisiä ja entisiä jääkäriprikaatilaisia, kiltalaisia sekä Jääkäriprikaatin ystäviä ja yhteistyökumppaneita.

Juhlapäivän paraatikatselemusta varten Jääkäriprikaatin joukot kokoontuivat Sodankylän urheilupuiston kentälle. Katselemuksen vastaanotti Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela seurassaan Jääkäriprikaatin ensimmäinen komentaja kenraalimajuri Hannu Särkiö. Katselemuksen, kuten koko juhlapäivän musiikista, vastasi Lapin Sotilassoittokunta johtajanaan kapellimestari musiikkimajuri Juha Tiensuu.

Katselemusta oli seuraamassa kunnioitusta herättävä joukko arvokkaita kutsuvieraita, joiden joukossa oli itseoikeutettuina vieraina sotiemme veteraaneja, entisiä Jääkäriprikaatin komentajia sekä kiltalaisia ja pohjoismaisia sotilasvieraita.

*Jääkäriprikaatin lippu saapuu.
Kuva: Pekka J Heikkilä*

Ohimarssin vastaanottivat eversti Mauri Koskela, sotaveteraani Martti Maikkunen, kenraalimajuri Hannu Särkiö ja maaherra Timo E Korva.

*Ohimarssi marssittiin jalan Sodankylän keskustassa Jäämerentiellä.
Kuva: Pekka J Heikkilä*

*Kenraali-
majuri
Hannu
Särkiö*

Päiväjuhla Kitisenrannan koululla

Vuospäivän päiväjuhla kahvitilaisuuksineen järjestettiin Sodankylän Kitisenrannan koululla. Päiväjuhlaan kokoontui lukisajoukko juhlavieraita. Eversti Mauri Koskelan tervehdyksen jälkeen juhlapuheen piti kenraalimajuri Hannu Särkiö. Puheessaan kenraali Särkiö muisteli muun muassa Jääkäriprikaatin perustamiseen sekä alkuvuosiin liittyviä tapahtumia.

Päiväjuhlassa muistettiin Jääkäriprikaatista pois siirtyneitä henkilöitä, sekä julkaistiin Jääkäriprikaatin juhlarikra "Jääkäriprikaati - 30 vuotta arktista osaamista".

Tervehdyksensä Jääkäriprikaatille esittivät Pohjois-Suomen Sotilasläänin komentaja prikaatikenraali Jukka Haaksiala. Sodankylän kunnan puolesta tervehdyksen toi kunnanvaltuuston puheenjohtaja Ahti Korvanen.

Musiikkiesityksiä juhlassa esittivät Lapin Sotilassoittokunnan lisäksi Jääkäriprikaatin varusmiehistä koostuva Jääkärikuoro, sekakuoro Lapin Lauluraito, lapsikuoro Lumen Laulu sekä Veteraanin iltahuudon soolo-osuuden laulanut sotiemme veteraani Armas Ilvo.

Päiväjuhlan jälkeen oli vuorossa kahvitilaisuus juhlavieraille sekä tervehdysten ja onniteluiden vastaanotto.

Vuoden Jääkäriprikaatilaiana palkittiin kapteeni Jukka Rautio.

Prikaatikenraali Jukka Haaksiala luovutti Jääkäriprikaatille Pohjois-Suomen Sotilasläänin standaarin.

Jääkäriprikaatin pienoislipulla palkittuja.

Sodankylän veteraanijärjestöjen puolesta Jääkäriprikaatia tervehti Sodankylän Sotaveteraanien kunniapuheenjohtaja Martti Maikkunen.

Jääkäriprikaatin lippu poistuu...

Jääkäriprikaatilaista ja Jääkäriprikaatin ystäviä.

Tasokkaat musiikkiesitykset huipentuvat Lapin Sotilassoittokunnan, kuorojen sekä Armas Ilvon yhteisesitykseen Veteraanin Iltahuuto.

Armas Ilvo.

Iltajuhla varuskuntakerholla

Vuosipäivän juhlallisuudet jatkuivat illalla varuskuntakerholla, eversti Mauri Koskelan isännöimässä iltajuhlassa. Iltajuhlaa vietettiin vilkkaan keskustelun, hyvän ruuan ja juoman kera musiikkiesityksiä kuunnellen sekä tanssien. Iltajuhlan musiikista vastasivat Lapin Sotilassoittokunta sekä Mauri Mikkola orkestereineen.

Jääkäriprikaatin 30 vuotisjuhla oli onnistunut ja mieleen jäävä aloitus prikaatin olemassaolon alkavalle uudelle vuosikymmenelle.

Jääkärien hengessä isänmaan puolesta yhdessä eteenpäin!

Eversti Mauri Koskela ja Merja Wedman.

Päiväjuhla päätettiin laulamalla yhdessä Jääkärien marssi.

Iltajuhlan pukuloistoa.

Jääkäriprikaatin entiset komentajat saapumassa iltajuhlaan.

Sodankylän sotilaskotiyhdistyksen 50-vuotisjuhlapäivä

Sodankylän sotilaskotiyhdistyksen 50-vuotisjuhlapäivää ja Pohjois-Suomen Sotilaskotiläänin sotilaskotipäivää vietettiin 10.–11.10.2009. Juhlallisuuksiin osallistui 80 sisarta. Kaukaisimmat vieraat Sotilaskotiliiton puheenjohtaja Satu Mustalahti ja pääsihteeri Karoliina Hofmann tulivat Helsingistä.

Lauantaina sisaret pääsivät tutustumaan aamupäivän luennoilla Sodankylän sotilaskodin ja mediapajan yhteistyöhön, tutkija Anni Ojajärven luento tänään päivän varusmiehen arjesta ja aatoksista. Jääkäriprikaatin komentaja Eversti Mauri Koskela toi tilaisuuteen Jääkäriprikaatin tervehdyksen.

Iltapäivästä sisaret pääsivät kokeilemaan innostuneena Kari Sunnelan opastuksella Taiji:tä ja sen rentouttavaa vaikutusta. Alun tiukan keskittymisen jälkeen sisaret rentoutuivat ja hauskaa oli!

Lauantain iltajuhlissa ohjelman aloittivat Kari Sunnelan ohjaamat sirkuskoululaiset. Esitys oli erittäin energinen ja vauhdikas. Se sisälsi mm: yksipyöräisellä ajelua ja monenlaisia temppuja.

Auditoriossa vietetyn aamupäivän jälkeen sisaret pääsivät kokeilemaan, miltä sotilaskoti-autosta jonottaminen tuntuu kun päiväkahvit tarjottiin sieltä. Saimme nauttia myös melkein keväisestä säästä; aurinko paistoi ja räystäistä tippui vesi.

Lauantai-illan musiikillisesta puolesta vastasi Sodankylän oma Big Band, joka soitti monia tunnettuja kappaleita. Illan lopuksi pidettiin arpajaiset, jossa muutama sisaret olivat varsin onnekkaita. Onnettarena toimi Satu Mustalahti. Palkintoina oli mm: yhdistyksemme sisarten kutomia villasukkia, mikä sopi talviseen ajankohtaan.

Sunnuntaiamu käynnistyi kirpeällä -15 asteen pakkasella ja aurinkoisella säällä. Juhlakirkon jälkeen kirkkokahvit tarjottiin sotilaskodissa. Samaan aikaan kirkkokahvien kanssa oli tervehdyksen vastaanotto raikkaiden kuusenkerkkämäljojen kera.

Sunnuntaipäivän pääjuhlassa saimme kuulla Lapin Sotilassoittokunnan musiikkia. Ensimmäisenä vieraat toivotti tervetulleeksi juhlaan oma puheenjohtajamme Tiinaliisa Multamäki. Sen jälkeen Satu Mustalahti esitti juhlaan Sotilaskotiliiton tervehdyksen ja eversti Mauri Koskela esitti Jääkäriprikaatin tervehdyksen.

Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry:n 50-vuotisjuhlien pääjuhlassa 11.10.2009 palkittiin Sodankylän sotilaskodin ansiotuneita sisaria ja pitkäaikaisia työntekijöitä.

Sotilaskotiliiton myöntämä hopeinen ansiomerkki

Sorri, Vuokko

Sotilaskotiliiton myöntämä sotilaskotiansioristi

Jokela, Hilja
Näsi, Saija
Savo, Aino

Sotilaskotiyhdistyksen myöntämä jäsenmerkki

Kontu, Anna
Korva, Tiina
Niva, Anu
Pokka, Katja
Rajaluoto, Anne
Saarinen, Sari

Keskuskauppakamarin myöntämä kultainen elämäntyömerkki

Helistenkangas, Eila

Keskuskauppakamarin myöntämä hopeinen ansiomerkki

Aikio, Anne
Nätynki, Tuija

Juhlapuheen pitäjä oli Leena Klemi-Lohiniva, joka on toiminut yhdistyksemme puheenjohtajana vuosina 1998-2001. Lopuksi haluamme esittää lämpimät kiitokset Jääkäriprikaatille, eri yhteistyökumppaneille sekä mukana olleille sisarille onnistuneista ja miellinpainuvista sisarpäivistä.

Kuvat: Taru Aikio

Eila Helistenkangas.

Leena Klemi-Lohiniva

Tervehdysvuorossa SOMAJYTY:n edustajat.

Kokelasvaellus 1/09 1.–3.9.2009

Ensimmäisen marssiosuuden näkymissä ei valittamista ollut!

Jääkäriprikaatin perinteinen kokelasvaellus suuntautui tänä syksynä Saariselälle Urho Kekkosen kansallispuiston maisemiin 1.–3.9.2009. Marsireitti kiersi Kiilopään tunturialueelta Suomujokivarteen, jokivarren metsäalueita pitkin Suomenruoktulle, josta takaisin Kiilopäälle. Kolmen päivän aikana matkaa kertyi noin 60 km.

Harjoituksen koulutussisältönä oli marssin toimenpiteisiin perehtyminen. Samalla tavoitteena oli tarjota kokelaille tietoutta kansallispuistoistamme. Osataan ajatuksena oli myös päästä tutustumaan vaeltamiseen ja eräretkeilyyn hyvänä, sotilaankin taitoja ruokkivana harjastuksena.

Lähtölaukauksen saimme Jääkäriprikaatissa tiistai-aamuna PohJP:n komentajan everstiluutnantti Jari Haatajan toivottaessa hyvää matkaa. Siirryimme lin-

ja-autoilla Tankavaaran luontokeskukseen, jossa kävimme UKK-puiston esittelyssä.

Varsinainen marssiosuus alkoi Kiilopään tunturikeskuksesta. Noin joukkueellinen upseerikokelaita alkoi kivuta avojoonossa Kiilopään rinnettä – komea näky etelän turisteille! Ensimmäisen päivän siirtyä avotunturissa sujui rattoisasti kirkaassa säässä, lähinnä innokkaat kameramiehet hidastivat matkantekoa! Yöpymispaikalla Lankojärven rannalla jäikin runsaasti aikaa leirin pystytykseen, ruokailemiseen ja ennen kaikkea yhteiseen tulisteluun. 3. JK:n sissilinjän laavut saivat kehuja – ilmeisesti uni maistui. Ruuan valmistimme trangioilla.

Yön aikana sää muuttui pilviseksi ja sateiseksi. Optimistisimmat eivät sateasuihin kajonneet, iltapäivää kohden sää alkoikin poutaantua. Keskiyön marssi-

osuus kulki pitkin Suomujokivarren mäntymetsäalueita. Kukin ryhmä pääsi vakuuttamaan taidoillaan reitin valinnassa ja suunnistuksessa. Maasto vaihteli mäntykankaista tiheikköihin ja suoalueisiin. Reitinvalintaan vaikuttivat myös joenlylytykset, joista muutamat lenkkareilla varustetut taistelijat saivat välillä aikaan varsin hupisaa viihdettä! Jokunen ryhmä kokeili voimiensa tunnossa pientä oikaisua tiheän ja poluttoman metsäalueen halki, mutta epätasaisessa maastossa tuli todettua, ettei lyhin reitti ollut aina se paras, ei myöskään nopein reitti. Letkeän huulenheiton kera marssi sujui kuin itsestään. Pääsimme huoltamaan ja ruokailemaan jälleen hyvissä ajoin ennen iltahämärää.

Viimeisen päivän reitti vaihtui mäntymetsästä vähitellen tunturikoivikoksi ja viimein avotunturiksi. Tunturiin noustes-

Joenylitystä kumisaapasvarustuksessa...

...ja lenkkarivarustuksessa!

samme sää alkoi kirkastua taas aurinkoiseksi. Tuli todettua, että parissa päivässä hartiat olivat tottuneet rinkkoihin – tosin joku epäili niiden vain turtuneen. Viimeiset kilometrit menivät tunturin rinteitä alaspäin lasketellessa. Pöntöistä nautittu hernekeitto-lounas ja majuri Rautasen tarjoamat syntymäpäiväkahvit maistuvat juhlavilta. Oli aika heitellä rinkat autoon ja ajella takaisin Jääkäriprikaatiin.

Vaelluksen aikana saimme pohjoisen alueista varsin monipuolisen kuvan. Reitin varrelle mahtui avotunturia, mäntymetsää, tunturikoivikkoa, soita ja järviä sekä kirkasvetisiä jokia ja puroja. Monille uusi kokemus oli myös paikallinen vesitäydennys, joka sujui helposti, sillä kaikki alueen luonnonvedet olivat juomakelpoisia. Marssin sujuvuudessa ei ollut moittimista. Rytmitys toimi niin, ettei kiireen tuntua ollut, vaikka hyväkuntoisessa joukossa marssivauhti alitti tavoitteajat jatkuvasti.

Monenlaista uutta opittiin, mutta ennen kaikkea mieleen jäi ainutlaatuisen, lupsakka tunnelma ja kokeellaisen reipas ote. Joukkoamme yhdistivät

Upseerikokelas Grekula suunnittelee tulevan päivän reittiä.

yhä Haminan ru-kurssin 234 sotamiehet – se paljon puhuttu RUK-henki! On syytä kiittää myös mukana ollutta Jääkäriprikaatin henkilöstöä, majuri Rautasta, yliluutnantti Lappalaista ja yliluutnantti Mähöstä, jotka huolehtivat ”ukoistaan” varsin myönteisellä asenteella.

Kokelasvaellus toi oivallista vaihtelua palvelusrutiineihin! Jääkäriprikaatin upseerikokelaat kiittävät harjoituksen järjestäjiä!

Neljä suomalaista Sankarivainajaa Venäjältä Suomeen

Viime sodissa katosi ja jäi kentälle hautaamattomina noin 11 000 suomalaista sotilasta. Kentälle jääneiden etsinnöistä vastasi vuoteen 1998 saakka opetusministeriö ja tämän jälkeen valtion tukea saava Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys ja vapaaehtoisvoimin toimivat etsintäryhmät. Maa-voimien ohjeistuksen mukaisesti joukko-osastot tukevat Sotavainajien muiston vaalimisyhdistystä Sankarivainajien vastaanotto- kuljetus- ja haudausjärjestelyissä. Tähän mennessä on etsinnöissä löydetty noin 1100 viime sodissa kaatunutta. Heistä vajaat 300 on kyetty tunnistamaan.

Sallan sotavainajien etsintäryhmä saattoi 20.11.2009 neljä suomalaista Sankarivainajaa Venäjältä Suomeen Sallan kansainvälisen rajanylityspaikan Kellovälän kautta. Sankarivainajat löytyivät kesällä 2009 suoritetuissa etsinnöissä. Sallan etsintäryhmä löysi yhden sankarivainajan Kelsinkäisen taistelualueelta ja venäläinen etsintäorganisaatio oli toimittanut Alakurttiin kolme suomalaista sankarivainajaa Litsan alueelta Petsamosta.

Etsintäryhmän kantajat luovuttivat Sankarivainajat Jääkäriprikaatin komentajalle, eversti Mauri Koskelalle Sallan kirkon edessä ja arkut saatettiin Sallan kirkon pihalla olevan Sankaripatsaan eteen havukorokkeille.

Rukoushetken piti Sallan kirkon edessä kirkkoherra Lasse Marjokorpi ja saatesanat lausui eversti Mauri Koskela. Rovaniemen VPK:n soittokunnan soittaman Maammelaulun ja kunnianosoituksen jälkeen saatettiin Sankarivainajat matkaan; varusmiehet kantoivat Sankarivainajat ajoneuvoon ja Narvan marssin soidessa lähtivät kapteeni Markku Hautaniemi ja sotilasmestari Jorma Kantelinen saattamaan Sankarivainajia kohti Rovaniemeä. Sankarivainajat siirrettiin Rovaniemen seurakunnan vainajien säilytystiloihin.

Eversti Mauri Koskelan kanssa Sankarivainajia saattamassa olivat Kemijärven kirkkoherra Lasse Marjokorpi ja sallalainen sotaveteraani Lauri Kumpare.

Kyljäjärven taisteluampuma-alue on 40-vuotias

Joulukuun alussa 2009 oli Jääkäriprikaatin komentaja kutsunut alueen suunnitteluun ja käyttöön ottoon vaikuttaneita henkilöitä muistelemaan alueen kehittämisvaiheita ja seuraamaan alueen tämän päivän monipuolista käyttöä komppanian taisteluammunnan seurannan merkeissä.

Alueen suunnittelu käynnistyi 1960-luvun loppuvuosina ja alue otettiin ampumakäyttöön keväällä 1969 toteutetulla kranaatinheitinammunnalla, jota olivat seuraamassa mm. Syväjärven palikunnan poromiehet suurella joukolla sekä maanomistajan edustajina metsähallituksen edustajat. Silloisen Lapin Jääkäripataljoonan komentajan everstiluutnantti Kauko K Kuismasen vuosikatsauksessa vuodelta 1969 alueen käyttöön otto luokiteltiin vuoden merkittävimmäksi tapahtumaksi varuskunnassa. Joukko-osaston taisteluammuntojen toteuttamiseen tarvittava siirtymismatka lyheni alueen käyttöön otolla runsaasta sadasta kilometristä vain kymmeneen kilometriin. Käyttöön ottoammunta oli kahdella kevyellä kranaatinheitinjoukkueella toteutettu lyhytkanta-ammunta yliluutnantti Reijo Sallisen ja luutnantti Pekka J Heikkilän johdolla. Suurta huolta aiheuttanut pelko aiheutuvista suurista porovahingoista kyettiin hälventämään, kun seuraajille osoitettiin suoritettavan valvonnan ja alueen ennakkotarkastuksen olevan ennen ammuntaa, sen aikana ja jälkeen jatkuva.

Paljon on alue tuon avausammunnan jälkeen vuosien kuluessa kehittynyt. Alue on saatu ojitetuksi ja näin kuivatuksi, on saatu Jukanhallin lisäksi, johtolarakennus Ristilammelta siirrettynä, uusi johtolarakennus Kälkäjän metsätyökämpä "Pentin pirtti" Ranualta siirret-

tynä käyttöön, alueen sähköistys, huolto- ja varastorakennuksia sekä tietysti ampuma- ja maalitoimintaa varten liikkuvat radat, kenttälinnoitteet ampujille, jne. Alue on lisäksi laajentunut metsäntutkimuksen koealueen ja yksityispuistojen poistumisella rajoittamasta ammuntoja. Alueen tienkäytön suunnittelun ja rakentamisen valvonnan suoritti metsähallituksen metsäteknikon tehtävässä Martti Maikkunen, joka nyt 92 vuotiaana oli kunniavieraina juhlassa. Nykyises-

sä taloudellisessa tilanteessa alue tarjoaa Jääkäriprikaatille oivat mahdollisuudet kustannustehokkaasti toteuttaa koulutukseen kuuluvat taisteluammunnat.

Alueen historia "pornopuineen", uhrilampineen, monine ammuttamis- toineen ja tuppeenmenijälstoineen tarjoaa alueen käyttäjille paljon muistoja myös elämän raadollisuudesta. Toivotaan alueen käytölle ja käyttäjille hyviä, turvallisia ja vaativia harjoituksia alueella tulevinakin vuosina.

Juhlatilaisuuden isäntä eversti Mauri Koskela toivotti vieraat tervetulleiksi. Kuva: Pekka J Heikkilä

Vieraat muistelivat alueen kehittämisvaiheita. Kuva: Pekka J Heikkilä

Juhlatilaisuuden aloitti everstiluutnantti Pekka J Heikkilä esitelmällä "Kyljäjärvi ennen".
Kuva: Eero-Pekka Paakki

Vierailuja ja tapahtumia

Puolustusvoimain komentaja tarkasti Jääkäriprikaatin

Puolustusvoimain uusi komentaja kenraali Ari Puheloinen aloitti joukko-osastojen tarkastuskäynnit 6.10.2009 Jääkäriprikaatista. Tarkastukseen osallistui Pohjois-Suomen Sotilasläänin komentaja prikaatikenraali Jukka Haaksiala. Tarkastuksen yhtenä kohteena oli 3.Jääkärikomppanian ammunnat Kyljärvellä. Eversti Mauri Koskela luovutti tarkastuksen jälkeen kenraali Puheloiselle Jääkäriprikaatin kuksan ja antoi ohjeet kuksan käyttöönottoon.

Alokkaiden tulojuhla

Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela toivotti tulojuhlassa 15.1.2010 kaikki alokkaat lämpimästi tervetulleeksi Puolustusvoimien parhaimpaan arktista koulutusta antavaan joukko-osastoon, Jääkäriprikaatiin!

Alokkat kuuntelivat tarkkaavaisesti eversti Mauri Koskelan puhetta: "Osa koulutuksesta saattaa tuntua teistä välillä kiivastahtiselta ja rasittavalta, mutta olen antanut henkilökunnalle tehtävän, että sen tulee aina olla asiallista. Tähän velvoitan myös kaikkia varusmiesjohtajia."

Arvokkuutta ja juhlavuutta lisäsivät tilaisuuteen sotaveteraani Kalle Sukuvaaran tervehdys ja Lapin Sotilassoittokunnan soittama Jääkäriprikaatin kunniamarssi.

FINABEL-kokousedustajien vierailu Jääkäriprikaatissa

FINABEL-järjestö on eurooppalaisten maiden maavoimien yhteistyöjärjestö, jonka tehtävänä on kehittää eurooppalaisten maavoimien sotilaallisia suorituskykyjä. FINABEL (Finabel Committee) -järjestön johtavat asiantuntijat kokoontuivat 12.–15.1.2010 Rovaniemellä Suomen Maavoimien Esikunnan isännöimään kokoukseen. Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikunta järjesti kokoukseen liittyen vierailun Jääkäriprikaatiin 13.1.2010. Vierailun aiheena oli tutustuminen Jääkäriprikaatiin sekä maavoimien arktiseen koulutukseen. Vierailuun Jääkäriprikaatissa osallistui 32 ulkomaista vierasta, joukossa 9 kenraalia ja 8 naista.

Jääkäriprikaatin komentajan eversti Mauri Koskelan isännöimä vierailu alkoi klo 12.00 yhteisellä lounaalla Sodankylän Muonituskeskuksessa. Maittavan sotilaslounaan jälkeen Jääkäriprikaatin komentaja esitteli Jääkäriprikaatia Koulutusrakennuksen auditoriossa. Esittelystä vieraat siirtyivät johdetusti Vaihtovarasto 2:een, jossa heille jaettiin talvivarustus. Varustamisen jälkeen vieraat siirrettiin luutnantti Markus Särkelän johdolla telakuorma-autoilla maastoitse sulkeiskentän vieressä olevan hiekkakuopan maastoon, johon Lapin Jääkäripataljoonan komentajan everstiluutnantti Arto Vaaralan johdolla oli valmisteltu arktisen koulutusnäytöksen seuranta-alue, varattu vieraille hiihtovälineet ja syytety kolmet pinotulet.

Arktisen koulutuksen näytös sisälsi telakuorma-auton ja moottorikelkan käyttöä hiihtohinauksessa, moottorikelkkataitoja, hiihtotekniikan esittelyä sekä tutustumisen talvitukikohtaan. Yli-luutnantti Juha Korhosen taitava moottorikelkan käsittely rinnemaastossa herätti vieraisa ihailua. Hiekkakuopan maastosta vieraat siirtyvät jalan ja hiihtäen kuntoladun maastoon, johon Pohjan Jääkäripataljoona majuri Martti Rautasen johdolla oli pystyttänyt kolme talvitukikohtaa esittelevää rastia. Majuri Martti Rautasen johtamalla ensimmäisellä rastilla vieraille esiteltiin sissien val-

mistama lumikammi, kieppi ja lumipoterose sekä tilapäismajoitteiden valmistaminen lumeen. Kapteeni Juha Massisen johtamalla toisella rastilla esiteltiin laavu ja talvinaamioitu sissitelletta varustelun. Luutnantti Jarmo Sverloffin johtamalla kolmannella rastilla vieraille esiteltiin ensihoito- ja evakuoitivälineistöä. Kaikki kolme rastia olivat erityisen huolellisesti valmisteltuja. Rastien esittelyt pidettiin englannin kielellä, mikä sai vierailta ansaittua huomiota.

Koulutusnäytöksestä vieraat siirrettiin telakuorma-autoilla Koulutusrakennukseen tutustumaan arktisessa koulutuksessa käytettävään kalustoon. Yli-luutnantti Ari Keski-Säntin johdolla esiteltiin Koulutusrakennukseen koottua välineistöä, mm. talvivaatetus, sissimuonapaketti, Trangia ja monipolttoaineketit, sukset ja lumikengät. Vierailta oli lisäksi mahdollisuus tutustua Jääkäriprikaatin laatimaan Talvikoulutusoppaaseen ja talvikoulutuspakettiin. Koulutusrakennuksen pihalle Huoltokeskus oli pystyttänyt ajoneuvoesittelyyn. Vieraat tutustuivat mm. moottorikelkkaan ja Teuva-keitinrekeen. Kalustoesittelystä vieraat siirtyvät palauttamaan talvivaatetuksensa Vaihtovarasto 2:een. Sekä varusteiden kiittäminen että luovutus sujuivat vierailta yllättävän nopeasti. Vierailun päätteeksi tarjottiin maittavat munkkihahvit Sotilaskodissa.

Vierailu oli kaikin puolin onnistunut ja osoitti Jääkäriprikaatin ammattitaitoa niin talvikoulutusalueiden erikoisasiantuntijana kuin koulutusnäytösten järjestäjänä.

Eversti Mauri Koskela esitteli Jääkäriprikaatia.

Kahvitauko rakotullilla.

Everstiluutnantti Hans Adolf Ehrnrooth antoi ohjeita vaihto-varastolla.

Isännät ja vieraat yhteispotretissa.

Ylä-Lapin Alue toimiston ja Ylä-Lapin seurakuntien yhteistoimintatilaisuus

Ylä-Lapin Alue toimiston ja Ylä-Lapin seurakuntien yhteistoimintatilaisuus järjestettiin Jääkäriprikaatissa perinnetilaisuudessa 24.9.2009. Tilaisuudessa käsiteltiin ajankohtaisia ja valmiuteen liittyviä asioita.

Palkittuja varusmiehiä

Myönnetyt Lapin Jääkäristit:

1.10.2009

Jääkäri Rask Ville Matti, Sissikomppania

6.12.2009.

1. Jääkärikomppania

Upseerikokelas Luoto Sakari Simeon

Alikersantti Jänkälä Ismo Johannes

Jääkäri Klasila Ilkka Tapio

Jääkäri Leino Ari-Matti Kalevi

Tukikomppania

Upseerikokelas Rapo Mikko Kalevi

Alikersantti Kivilahti Vesa-Matti

Alikersantti Särkkä Jan Kristian

Jääkäri Moilanen Antti Ilmari

Huolto- ja Kuljetuskomppania

Alikersantti Kouva Jaakko Jalmari

Alikersantti Pakkanen Jenni Marita

Jääkäri Siltavirta Ville Juhani

3. Jääkärikomppania

Upseerikokelas Termonen Jani Petteri

Alikersantti Orava Antti Tapani

Sissikomppania

Upseerikokelas Hietala Tommi Tuomas

Upseerikokelas Luukinen Janne Aleks

Alikersantti Välimäki Ari Henrik

Jääkäri Kaaretkoski Joonas Jukka

Jääkäri Poutiainen Tomi Mikael

109 saapumiserän 270 vuorokautta palvelleista varusmiehistä palkittiin seuraavat henkilöt:

Jääkäriprikaatin puukko ja kunnia-kirja erittäin ansiokkaasta palveluksesta Jääkäriprikaatissa:

Korpraali Yläoja Samuli Joonas (SISSIK)

Jääkäriprikaatin puukko ja kunnia-kirja hyvästä palveluksesta sotilas-poliisina Jääkäriprikaatissa:

Korpraali Klemettinen Petri Markus (SIS-SIK)

Jääkäriprikaatin puukko ja kunnia-kirja hyvästä palveluksesta lääkintä-miehenä Jääkäriprikaatissa:

Jääkäri Ronkainen Olli Matias (H- JA KULJK)

Kiltamitali hyvähenkiselle varusmiehelle

Korpraali Ollila Matias Taneli (SISSIK)

Jääkäri Bomström Henri Miikael (H- JA KULJK)

Oulun Sotilaskotiyhdistyksen stipendi Oulun seudulta olevalle reh-dille, reippaalle ja joukkoon sopeu-tuvalle varusmiehelle:

Jääkäri Rajaniemi Tomi Kari Antero (SIS-SIK)

Jääkäri Salmela Teemu Petteri (H- JA KULJK)

109 saapumiserän 362 ja 209 saapu-miserän 180 vuorokautta palvelleis-ta varusmiehistä palkittiin seuraav-tat henkilöt:

Jalkaväen mitali, kunniakirja ja jal-kaväen vuosikirja erittäin ansiok-kaasta palveluksesta Jääkäriprikaa-tissa:

Upseerikokelas Hintikka Olli-Antti Vil-jami (3.JK)

Kersantti Mansikkasalo Sami Ilmari (H- JA KULJK)

Sodankylän Reserviupseerien mitali ja puukko ansiokkaasta palvelukses-ta Jääkäriprikaatissa:

Upseerikokelas Luoto Sakari Simeon (1.JK)

Lapin Reserviläispiirien mitali ja puukko ansiokkaasta palveluksesta Jääkäriprikaatissa:

Kersantti Nurmi Toni Arvid Johannes (1.JK)

Itsenäisyyden puolesta -kirja ja Jää-kärin testamentti ansiokkaasta pal-veluksesta Jääkäriprikaatissa:

Korpraali Gullsten Henri Juhani (TUKIK)

Jääkäriprikaatin kunniakirja ja puukko taitavasta ja kolarittomasta moottoriajoneuvon kuljettamisesta varusmiesaikana

Korpraali Aro Juha Matti Olavi (H -JA KULJK)

Jääkäriprikaatin kunniakirja ja puuk-ko hyvästä palveluksesta erikois-ajoneuvon kuljettajana Jääkäripri-kaatissa:

Jääkäri Palola Marko Olavi (3.JK)

Jääkäriprikaatin kunniakirja ja puuk-ko ansiokkaasta palveluksesta Lapin Jääkäripataljoonassa:

Jääkäri Hassi Heikki-Tapio Henrik (1.JK)

Jääkäriprikaatin kunniakirja ja puuk-ko ansiokkaasta palveluksesta an-siokkaasta palveluksesta Pohjan Jää-käripataljoonassa:

Korpraali Vanttilä Harri Petteri (SISSIK)

Jääkäriprikaatin Killan luovuttama ”Puolesta Maan” -veteraanimatrik-keli parhaalle sodankyläläiselle 362 vrk palvellelle:

Kersantti Vaarala Ville Taneli Herman-ni (SISSIK)

Jääkäriprikaatin Killan luovuttama ”Puolesta Maan” -veteraanimatrik-keli parhaalle sodankyläläiselle 180 vrk palvellelle:

Korpraali Sääsäki Niko Benjam (3.JK)

Oulun Sotilaskotiyhdistyksen sti-pendi Oulun seudulta olevalle reh-dille, reippaalle ja joukkoon sopeu-tuvalle varusmiehelle:

Upseerikokelas Kullas Matti Juhani (1.JK)

Kersantti Paaso-Rantala Teemu Kaler-vo (SISSIK)

Korpraali Hatunen Ari Kalevi (SISSIK)

Jääkäri Nikunen Henri Jalmari (TUKIK)

Jääkäri Palola Marko Olavi (3.JK)

Jääkäri Siltavirta Ville Juhani (H- JA KUL-JK)

Pohjan Prikaatin Killan stipendierit-täin ansiokkaasta palveluksesta Pohjan Jääkäripataljoonassa

Upseerikokelas Luukinen Janne Alek-si (SISSIK)

Kiltamitali hyvähenkiselle varusmiehelle:

Kersantti Ervasti Tuomas Antero (SISSIK)

Kersantti Ojakoski Janne Matias (TUKIK)

Korpraali Sääsäki Niko Benjam (3.JK)

Jääkäri Hooli Lari Klaus Nicholas (H- JA KULJK)

Jääkäri Malinen Lassi Einari (1.JK)

Henkilöstössä tapahtuu

1.10.2009 Myönnetyt ansioristit ja mitalit

Tykkimiesmitali soljen kera

Yliluutnantti Ali Vaarala

Pioneeriansiomitali

Varastonhoitaja Veli Hyötylä

Jalkaväen ansioristi soljen kera

Everstiluutnantti Jari Haataja

Jalkaväen ansioristi

Yliluutnantti Ari Järveläinen

Yliluutnantti Toni Sulasalmi

Lutnantti Ari Aikio

Lutnantti Jorma Nieminen

Lapin Jääkäriristi

Kapteeni Antti Pipinen

Kapteeni Timo Jaakola

Sotilaspastori Risto Alakärppä

Yliluutnantti Joni Nurmi

Lutnantti Heikki Luusua

Lutnantti Jarkko Vienola

Lutnantti Juhana Ryyänen

Lutnantti Jarmo Salmi

Lutnantti Jaakko Ylimartimo

Lutnantti Tarja Ylimartimo

2.10.2009 myönnetyt

Jääkäriprikaatin pienoisliput

Everstiluutnantti Hans Aadolf Ehrnrooth

Everstiluutnantti Pekka Haavikko

Kapteeni Juha Junttila

Kapteeni Esa Kakko

Sotilasmestari Reino Törmänen

Ylikersantti Veijo Tasala

Toimistosihiteeri Sirkka-Liisa Ojuva

Asentaja Onni Siivola

Lutnantti Leo Harju

Lutnantti Riku Raappana

Lutnantti Seppo Muttilainen

Osastonhoitaja Mirjami Kujala

6.12.2009 ylennykset

Kapteeniksi yliluutnantti Joni Nurmi

Kapteeniksi yliluutnantti Ari Lappalainen

Kapteeniksi yliluutnantti Jouni Puljujärvi

Kapteeniksi yliluutnantti Ali Vaarala

6.12.2009 myönnetyt palvelusarvot

Ylikersantiksi kersantti Alpo Alaluusua

6.12.2009 ylennykset reservin sotilasarvossa

Ylikersantiksi varastomies Jarmo Alatalo

Virkaan nimitykset

Sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittaneet ja ja määräaikaisen nuoremman upseerin virkaan nimitetyt 27.8.2009 - 26.8.2019

Lutnantti Jaakko Kuivila opetusupseerin tehtävään

Lutnantti Jarkko Kumpulainen opetusupseerin tehtävään

Lutnantti Otto Saarinen opetusupseerin tehtävään

Upseerin perustutkinnon suorittanut ja MARUn virkaan nimitetty 28.8.2009 - 27.8.2014

Vänrikki Henry Rautio opetusupseerin tehtävään

Määrä-aikaisen aliupseerin virkaan

21.9.2009 - 20.9.2014

Kersantti Olli Säkkinen opetusaliupseerin tehtävään

9.11.2009 - 8.11.2014

Kersantti Hannu Peltoniemi taisteluvälinealiupseerin tehtävään

Kersantti Kalle Kelkka opetusaliupseerin tehtävään

Kersantti Ville Tervo opetusaliupseerin tehtävään

16.11.2009 - 15.11.2014

Kersantti Tatu Leppänen opetusaliupseerin tehtävään

1.1.2010 - 31.12.2014

Kersantti Essi Fonselius liikuntakasvatusaliupseerin tehtävään

Sotilasammattihenkilö Seppo Melamies kuljetusaliupseerin tehtävään

Kersantti Juho Niemonen opetusaliupseerin tehtävään

Kersantti Antti Paakkari sotilaspoliisialiupseerin tehtävään

Siviilivirkaan

1.9.2009

Mari Auvinen ajojenjärjestelijän tehtävään

5.10.2009

Juha-Markku Kangas varastonhoitajan tehtävään

15.11.2009

Aliupseerin virkaan

Kersantti Joonas Huhtala opetusaliupseerin tehtävään

Kersantti Jani Leinonen opetusaliupseerin tehtävään

Kersantti Saku Aikio opetusaliupseerin tehtävään

Kersantti Mikko Poutanen sotilaspoliisialiupseerin tehtävään

Kersantti Roni Törmänen opetusaliupseerin tehtävään

Kersantti Janne Poikela sotilaspoliisialiupseerin tehtävään

Kersantti Tuomas Hautaniemi opetusaliupseerin tehtävään

1.1.2010

Aliupseerin virkaan

Kersantti Panu Ahvenniemi sotilaspoliisialiupseerin tehtävään

Siirrot Jääkäriprikaatista

1.12.2009

Kapteeniluutnantti Timo Jaakola Saaristomeren Meripuolustusalueelle

1.1.2010

Kapteeni Petteri Kovalainen Länsi-Suomen Sotilasläänin Esikuntaan, Keski-Suomen Alueoimiston henkilöstösektorin osastoesiupseeriksi.

Everstiluutnantti Jyrki Kaiponen osastopäälliköksi operatiiviselle osastolle Pohjois-Suomen Sotilasläänin Esikuntaan.

Reserviin ja eläkkeelle

1.10.2009

Varastomies Jouko Kenttälä

1.11.2009

Kapteeni Sami Karjalainen

1.12.2009

Kapteeni Ilkka Välimaa

Luuutnantti Tapio Koski

1.2.2010

Kapteeni Jyrki Sirkeinen

Kersantti Markku Kuusela

1.4.2010

Yliluutnantti Risto Moilanen

Siirrot Jääkäriprikaatiin

1.12.2009

Everstiluutnantti Hans Adolf Ehrnrooth Puolustusvoimien Tiedustelukeskuksesta Jääkäriprikaatiin erityistehtävään 1.12.2009 ja esikuntapäälliköksi 1.1.2010 lukien.

1.1.2010

Yliluutnantti Hannu Kotilainen Tykistöprikaatista varastoupseeriksi Jääkäriprikaatiin

Kapteeni Sami Karjalainen lähti eläkkeelle ystävien ja työkavereiden saattamana.

PSJJK – Sodankylän toimipiste esittäytyy

Vuoden 2007 alussa perustettiin Puolustusvoimien Johtamisjärjestelmäkeskus (PVJJK), johon liitettiin kaikki alueelliset tietotekniikka-keskukset. Samassa yhteydessä perustettiin alueelliset Johtamisjärjestelmäkeskukset.

Lapin alueen tietotekniikkaväki koottiin yhteen yksikköön nimeltään Rovaniemen Johtamisjärjestelmäyksikkö (ROJJK) ja Rovaniemen Johtamisjärjestelmäyksikön toimipisteiksi muodostui Rovaniemi sekä Sodankylä.

Yksikköä johtaa Rovaniemeltä Itn Arto Vepsäläinen ja Sodankylän toimipisteen ryhmänjohtajana toimii teknikapt Hannu Tervo. Lisäksi toimipisteessä työskentelee Jani Taipola ja Marko Kuusela vastaten siirto- ja dataverkoista, Pau-

li Pekkala ja Juha Kuivila turvallisuus- ja lähiverkoista. Atk lähitukena toimii Birgitta Junttila.

Johtamisjärjestelmäyksikön tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää Puolustusvoimien viestintäverkot. Asiakkaina toimivat kaikki Pohjois-Suomen sotilasläänin alueella toimivat joukot. Lisäksi asiakkaina ovat muut valtionhallinnon toimijat ja yksikön toiminta-alue on varsin laaja käsittäen koko Pohjois-Suomen.

Sodankylän toimipisteen henkilöstöstä eniten tuttu jääkäriprikaatillisille lienee atk-lähituen Birgitta Junttila, koska hänen päivittäinen työpanoksensa kohdistuu suoraan henkilökohtaisesti asiakkaisiin.

Muun toimipisteen henkilöstön työpanos kohdistuu laajemmalle alueel-

le aina käsivarren Lappia myöten, joten heidät tapaavat varuskunta-alueella harvemmin.

Sodankylän toimipiste sijaitsee varuskunnassa kasarmi kakkosen eteläpäädyssä. Toimipisteen sijainnin tunnistaa PVJJK:n joukko-osastotunnuksesta.

Jääkäriprikaati liikkuu – kilpailut ja tulokset

Kilpailutoiminta

Vilkas urheiluvuosi on jälleen takana. Jääkäriprikaatillaiset menestyivät jälleen kerran hyvin sotilaiden Suomenmestaruuskilpailuissa. Ammunnassa kapteeni Arto Jokelainen saavutti totuttuun tapaan menestystä. Suunnistuksessa saavutettiin kymmenen vuoden tauon jälkeen SM-mitali. Jääkäriprikaatin partio sijoittui kolmanneksi tiukassa kisassa joukkueella yliluutnantti Mikael Aikio, luutnantti Janne Mäenpää, alikersantti Sampo Rahko sekä oppilas Eelipekka Matti. Myös Sotilasurheiluliiton uintikisoissa sekä kamppailupäivillä Jääkäriprikaatin varusmiehet saavuttivat useita palkintosijoituksia.

JPR:n Kilpailut ja tulokset

Jääkäriprikaatissa kilpailtiin vuoden 2009 toisella puoliskolla henkilökoh- taisista sekä yksikkökohtaisista parem- muuksista ammunnessa, suunnistukses- sa, sotilas-4-ottelussa sekä Jeesiönlenk- ki pyöräilykilpailussa. Tulokset lajeittain kolmen parhaan osalta muodostuivat seuraaviksi:

Ammunta

Henkilökunta SP3

1. Teknkapt Pertti Viitanen	95 pist
2. Yliv Jouko Kaihua	92 pist
3. Kapt Arto Jokelainen	91 pist

Henkilökunta SP4

1. Teknkapt Pertti Viitanen	80 pist
2. Yliv Jouko Kaihua	74 pist
3. Ylil Jan Laiti	70 pist

Henkilökunta RK6+6+6ls

1. Yliv Jouko Kaihua	160 pist
2. Ylil Toni Sulasalmi	159 pist
3. Kapt Arto Jokelainen	159 pist

Henkilökunta RK 3x5ls

1. Teknkapt Pertti Viitanen	120 pist
2. Ylik Juha Rutonen	118 pist
3. Ylil Toni Sulasalmi	116 pist

Varusmiehet RK 6+6+6ls

1. Alok Jaakko Luonuansuu 3.JK	165 pist
2. Alok VJ Siltavirta HKK	161 pist
3. Alik Jari Välimäki SISSIK	160 pist

Varusmiehet RK 3x5ls

1. Alik Välimäki Ari SISSIK	128 pist
2. Alik Timo Väyrynen SISSIK	108 pist
3. Alok JM Saarainen HKK	115 pist

Varusmiehet vakiokivääri 20ls

1. Alik Jani Ahola 1.JK	188 pist
2. Alok Joonas Lehtola SISSIK	176 pist
3. Alik Antti Orava 3.JK	171 pist

Joukkuekilpailu

1. Sissikomppania 1307 pist	
2. 3.Jääkärikomppania 1253 pist	
3. Huolto- ja Kuljetus- komppania	1141 pist

Kotirata-ammunta

Yhteistulos

1. Maj Jouni Huhtinen JPPE	444 pist
2. Ltn Mika Nikula LAPJPE	437 pist
3. Teknkapt Pertti Viitanen JPPE	431 pist

Työpisteittäin

1. Henkilöstöosasto	392,2 pist
2. Lapin Jääkäripataljoonan Esikunta	389 pist
3. Varastotoimisto	380,4 pist

Suunnistus

Varusmiehet

1. Alik Sampo Rahko 1.JK	0:25:11
2. Alok Eelipekka Matti 3.JK	0:35:33
3. Alik Pekka Ravaska SISSIK	0:39:33

Henkilökunta

1. Ylil Jouni Puljujärvi JPPE	0:43:36
2. Ltn Janne Mäenpää Varasto-os	0:44:11
3. Kapt Terho Nieminen 1.JK	0:51:15

Naiset

1. Ylik Asta Alioravainen 1.JK	128:19
2. Tstosiht Riitta Rautio TUKIK	2:02:

Joukkuekilpailu

1. Sissikomppania	3:20:27
2. 1. Jääkärikomppania	4:11:14
3. Tukikomppania	4:20:17

*Yliluutnantti Mikael Aikio,
luutnantti Janne Mäenpää,
alikersantti Sampo Rahko
sekä oppilas Eelipekka Matti.*

Yösuunnistus

1. Ylil Mikael Aikio SISSIK	0:30:55
2. Ltn Janne Mäenpää Varasto-os	0:31:37
3. Ylil Tapio Hoppula JPPE	0:33:49

Partiosuunnistus

A-sarja

1. 1.Jääkärikomppania	4:17:10
2. 3.Jääkärikomppania	4:20:41
3. Tukikomppania	4:53:35

B-sarja

1. SissiJ/3.Jääkärikomppania	2:52:12
2. Urh/3.Jääkärikomppania	3:21:41
3. 1.Jääkärikomppania	3:23:27

C-sarja

1. Henkos/JPPE	2:51:06
2. Varasto-osasto/Korjaamo	2:57:34
3. Op-os/Kuljetuskeskus	3:26:25

Sotilas-4-ottelu

Varusmiehet

1. Alik Otto-Ville Mikkonen SISSIK	2210 pist
2. Alik Tatu Kauppila H-KA KULJK	2196 pist
3. Alok Arne Uusitalo TUKIK	2127 pist

Jeesiön-lenkki pyöräilykilpailu

Varusmiehet

1. Opp Rami Petäsnoho 3.JK	2:08:16
2. Opp Jaakko Luonuansuu 3.JK	2:11:53
3. Opp Jukka Kivilahti 3.JK	2:13:47

Joukkuekilpailu

1. Tukikomppania	2:52:04
Muut yksiköt eivät saaneet tulosta	

Säännöllinen ateriarytmi ja liikunta, tavaksi!

Syömisen hallinta

Tietoa terveellisestä ruokavaliosta on tarjolla - sitä tulee ovista, ikkunoista tai vähintään postiluukusta. Pohjimmiltaan kysymys on kuitenkin tiedon vastaanottajasta, ihmisestä, joka elää ja käyttäytyy vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa. Samalla kun tutustuu ravitsemustietoon, on hyödyllistä tutustua myös itseensä.

Ruokatottumusten taustalla ovat ihmisen luontaiset mieltymykset, esimerkiksi suolaiseen ja makeaan. Päivittäisiin valintoihin vaikuttaa elämäntilanne, läheisten ihmisten ruokatottumukset ja joskus myös ruoan saatavuus. Tilannetta ei suinkaan helpota se tosiasia, ettei syöminen ole pelkästään pahe, vaan myös välttämättömyys.

Syöminen on tunneasia

Yksi meistä syö suruunsa, toinen iloonsa. Joku eksyy jääkaapille paremman tekemisen puutteessa. Erilaiset tunnetilat, kuten suru, masennus tai yksinäisyys, saavat meidät hakemaan lohtua ruoasta. Ahmimisen jälkeen olo on usein entistä huonompi. Myös kiire tai stressi voi saada meidät syömään tavallista enemmän tai ainakin epäterveellisemmin.

Syöminen on jonkun tunteen laukaisema reaktio. Silloin kun kysymys ei ole nälän tunteesta, syöminen on korvattavissa jollain toisella tekemisellä. Usein syömisen laukaisevat tunteet ovat täysin luonnollisia, arkipäivään kuuluvia, ja pelkästään niiden tunnistaminen auttaa. Toisinaan tunteet voivat olla vakavampia, ja niihin on syytä puuttua. Esimerkiksi masennus tai stressi voi vaatia terveydenhuollon ammattilaisen apua.

Mieliteko vai oikea nälkä?

Molemmat johtavat syömiseen. Syömisen hallinnassa on oleellista erottaa nämä kaksi asiaa toisistaan. Usein se on vaikeaa, sillä mieliteko on ovela. Se naamioituu näläksi, vaikka sillä ei olisi mitään tekemistä sen kanssa. Juuri mieliteot saavat meidät syömään yli tarpeemme.

Missä tilanteessa huomaisit, että sinulla on nälkä? Laukaisiko pikaravintolan sisään kutsuva tarjous, television ruokamainos tai pelkkä tieto siitä, että kaapissa on keksipaketti tai pullo olutta? Milloin olet syönyt viimeksi? Voiko kysymyksessä olla oikea nälkä? Näiden kysymysten pohtiminen auttaa erottamaan mielihalun nälästä, mutta miten mielitekojaan voi hallita?

Kokeile nälkäasteikon avulla, toimii-ko tämänhetkisen ruokailurytmisi. Normaali, hallittavissa oleva nälkä saa asteikolla arvot 4-7. Jos sinulla on ollut todella kova nälkä (arvot 8-10), tarkastele ateriarytmiäsi. Milloin söit edellisen kerran? Voisiko johonkin väliin sujauttaa välipalan? Syötkö usein tavan tai huvin vuoksi, vaikka sinulla ei oikeastaan ole nälkä (1-3)? Millaisin keinoin voisit hillitä napostelua?

Nälkäasteikko

10 = Vatsa tyhjä /hilliton nälkä
9-7 = Kova nälkä

6-5 = Hallittavissa oleva nälkä

4-2 = Kylläinen olo

1 = Vatsa täynnä/ähky

Vyötärölihavuus

Keskivartalolle kertyvät liikakilot ovat terveyden kannalta pahimmat. Vyötärölihavuudessa rasvakudosta on liikaa vatsaontelon sisällä. Siellä oleva ylimääräinen rasva häiritsee aineenvaihduntaa ja aiheuttaa oireita ja sairauksia esim. kohonnutta aamun paastosokeria.

Vyötärönympäryksen mittaaminen on oiva tapa selvittää sekä hoikistumisen tarve että seurata laihtumisen edistymistä. Sairauksien vaaraa voi arvioida mittaamalla vyötärönympäryksen navan kohdalta.

Päivittäin olisi suotavaa syödä viittä eri väriä: vihreää, sinistä/purppuraa, punaista, keltaista/oranssia ja valkoista. Voimakas vihreä väri kertoo, että kasviksessa on paljon yhteyttäviä viherhiukkasia, joissa on rautaa. Vihreissä kasviksissa on myös paljon luteiinia ja indolihappoja, joiden molempien tiedetään edistävän terveyttä. Vihreiden kasvien tiedetään ehkäisevän syöpää ja parantavan luuston kuntoa. Kuva: Taina Pirinen Kuvatekstin lähde: www.kasvikset.fi

Naiset	Miehet	
< 80 cm	< 90 cm	Ei lihavuuteen liittyvää sairastuvuusriskiä
80 - 89 cm	90 - 99 cm	Lievä sairastuvuusriski
> 90 cm	> 100 cm	Suurentunut sairastuvuusriski

Arjen valinnat ratkaisevat

Pieni muutos päivittäisessä ravinnossa vaikuttaa enemmän kuin isompi muutos harvoin syödyssä ruoassa. Terveellinen ruoka on maukasta, monipuolista, värikästä ja se sisältää paljon vitamiineja ja kivennäisaineita. Kun kokonaisuus on kunnossa, ei yksittäisiin ravintoaineisiin tarvitse kiinnittää huomiota. Pidä huoli oikeista päivittäisistä ruokavalinnoista ja liiku riittävästi, niin voit hyvin läpi elämän ja välttyä monilta vaivoilta.

Tee viisaita valintoja!

1. Syö kasviksia, hedelmiä ja marjoja useita kertoja päivässä
2. Syö täysjyväleipää ja -puuroa
3. Käytä leivälle kasvirasvaveitettä ja suosi kasvisöljyjä
4. Syö kalaa ainakin kahdesti viikossa
5. Nauti rasvatonta maitoa tai piimää päivittäin, mutta janoon vettä
6. Valitse vähäsuolaisia elintarvikkeita
7. Liiku päivittäin ainakin puoli tuntia

Jos makeanhimo on ongelmana

1. Syö riittävästi

2. Syö tasaisesti - ½ päivän ravintomäärästä ennen iltapäivää
3. Tarkista syömisen laatua: jokaisella aterialla on proteiinia: maitoa, lihaa, kanaa, kananmunaa tai kalaa, vapautunut suhde öljyihin
4. Älä suhtauudu kieltävästi syömiseen/ makeisiin

Kevennä ajatuksia

Moni elämäntapamuuttaja on liian ankara itseään kohtaan. On runsaasti kiellettyjä ruokia, painotavoite on ehdoton eikä lipsumista sallita. Jos syömistä stressaa liikaa, todennäköisesti syö enemmän.

Vastoinkäymiset, repsahdukset, huonot päivät, lomat, painonlaskun pysähtyminen ja syömiskohtaukset eivät ole asioita, joita kannattaisi murehtia. Ne kuuluvat painonhallinnan tai elämäntapamuutoksen opetteluun. Kun jatkat harjoittelua, heikot hetket vähenevät ja asiat alkavat sujua paremmin.

Syömisessä toimii sama periaate kuin muussakin elämässä: Kielletty houkuttaa. "Kaiken mitä syön, syön hyvällä omatunnolla"

Rytmiä aterioihin

Syö, kun sinulla on pieni tai sopiva nälkä ja syö itsesi kylläiseksi. Päivän syömisten tulee ajoittua siten, että kello 16 mennessä olet syönyt puolet päivän ruoista. Illalla iskevä kova nälkä johtuu siitä, ett et ole syönyt riittävästi päivällä.

Päivän ruokailut on hyvä jakaa vähintään kolmeen ruokailukertaan eli pääaterioille ja lisäksi 1-3 välipalle. Säännöllisyydellä tarkoitetaan sitä, että päivittäin syödään suunnilleen yhtä monta kertaa ja jokseenkin samoihin aikoihin. Epätasainen syöminen voi johtaa hallitsemattomaan nälkään. Jos ateriarhythmi muutos vähentää kovaa nälkää ja holtitonta syömistä, se laihduttaa sinua.

Säännöllinen ateriarhythmi auttaa sinua aterian jälkeisen verenglukoosin hallinnassa, ruokamäärän hallinnassa ja siten painonhallinnassa.

Hyvästä välipalasta mahaan tulee riittävästi ruokaa mutta vähän energiaa. Nälkä pysyy poissa seuraavaan ateriaan asti. Hyvän välipalan voi koota monenlaisista aineksista, mutta useimmiten mukana pitäisi olla kasviksia, hedelmiä tai marjoja sekä jotain proteiinipitoista.

JÄRJESTYKSIIN VIELÄ SÄÄNNÖLLINEN LIIKUNTA.

Pohjois-Suomen Sotilasläänin yhtymäharjoitus AAPA 09

Pohjois-Suomen Sotilasläänin yhtymäharjoitus AAPA 09 pidettiin 9.-17.12.2009 Rovajärven alueella. Harjoituksen johti Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela. Harjoitukseen osallistuivat Pohjois-Suomen Sotilasläänin alueen joukot.

Harjoitusolosuhteet olivat vaativat. Valoisaa aikaa oli keskimäärin 6 tuntia päivässä, lunta oli noin 30 cm, sääolosuhteet vaihtelivat alkuvaiheen nollakelista harjoituksen puolen välin jälkeisiin -20- -30 asteen pakkasiin.

Harjoituksen rakenne oli pääosin samanlainen kuin kaksi vuotta aiemmin pidetty Pohjoisen Maanpuolustusalueen SOMPA 07 -harjoitus.

Harjoitukseen muodostettiin sininen puolue, ja sitä vastaan taistellut keltainen puolue. Sinisen puolueen muodostivat joukkotuotannossa olleet Pohjois-Suomen Sotilasläänin varusmiehistä ja muutamista reserviläisjoukoista muodostetut sodan ajan joukot. Keltaisen puolueen muodostivat Jääkäriprikaatin ja Kainuun Prikaatin muodostamat aliupseerikoulujen oppilaat ja panssari-vaunuosastot.

Lapin Ilmatorjuntarykmentti ja Lapin Lennosto järjestivät hävittäjä- ja helikopteritoimintaa, joka elävöitti kaikkien harjoitusjoukkojen toimintaa.

Erotuomarit tuomitsivat taistelut ja ohjasivat ja kuvasivat yhdessä pääkouluttajien kanssa taisteluiden kulkua. Taistelijan simulaattoreita käytettiin kahdessa jääkärikomppaniassa ja keltaisella puolueella. Lisäksi taisteluissa käytettiin panssarintorjuntasimulaattoreita.

Pohjois-Suomen Sotilasläänin komentaja prikaatikenraali Jukka Haaksiala tarkasti harjoitusjoukot ja oli pääosin tyytyväinen näkemiinsä suoritukseen. Harjoitukseen tutustui muutamia pohjoismaisia upseereja.

Harjoituksen lopussa koettiin ikävä tapahtuma, kun Sarriojärven Johtolan välikatosta alkanut tulipalo tuhosi koko Johtolarakennuksen harjoitusjoukkojen paluumarssipäivän iltana 16.12.2009.

Sinisellä puolueella Jääkäriprikaatista harjoitukseen osallistuivat Jääkäripataljoona 12 (JP12) ja Jääkäriprikaatin huoltokomppania. JP 12 johti kapteeni Timo Huhta alaisuudessa pataljoonan esikunta, reserviläisistä ja varusmiehistä muo-

dostettu esikuntakomppania, 1. jääkärikomppania ja kranaatinheitinkomppania. Lapin Jääkäripataljoonan huoltokomppania muodosti Jääkäriprikaatin huoltokomppanian rungon.

Sissikomppania taisteli harjoituksen alkuvaiheessa sinisellä puolueella ja loppuvaiheessa keltaisella puolueella. Aliupseerikoulu muodosti keltaisen puolueen yhdessä mekanisoidun komppanian kanssa.

Jääkäriprikaatista harjoitukseen muodostettujen joukkojen kertomukset on esitetty jatkossa.

Jääkäripataljoona 12 esikunta Kapteeni Joni Nurmi Esikunnan kouluttaja

Jääkäripataljoona 12 komentajan suunnittelu- ja tilannekeskuksena toimi pataljoonan esikunta. Henkilöstö oli pääosin, kahta upseerikokelasta lukuun ottamatta, reserviläisiä. Kertausharjoituksessa esikunnan upseerit opettelivat ja harjoittelivat omaa sodan ajan tehtävänsä varten.

Alue-erotuomari, majuri Esko Raaterova antamassa ohjeita taistelijalle.

Reserviläisten osalta harjoitus alkoi normaalein perustamisjärjestelyin, unohtamatta kohdistusammuntoja, jotka suoritettiin Sodankylän varuskuntaan tukeutuen. Perustamisen jälkeen esikunta siirtyi moottorimarssina harjoitusalueelle, jossa aloitti toimintansa.

Harjoituksen aikana tilannekuvaa välittyi esikunnalle "perinteisin" ja uudempien järjestelmien välityksellä. Maa-voimien tietojärjestelmä (MATI) loi hyvät edellytykset jopa lähes reaaliaikaisen tilannekuvan välittämiseksi aina komppaniatasolta prikaatitasolle asti.

Aktiiviset ja oppimishaluiset reserviläiset osoittivat sen tosiasian, ettei suomalainen sotilas vierasta tietoteknisiä järjestelmiä, ei edes 30 asteen pakkasessa, jolloin tietokoneen toiminta jo alkaa hieman hidastua.

Reserviläisten toiminta, paneutuminen ja oppimishalu kuvastaa hyvin koulutusjärjestelmämme kykyä tuottaa tehtävänsä osaavia ja maanpuolustushalukkaita reserviläisiä koko valtakunnan alueella. Olivathan kaukaisimmat kertaajat omien sanojensa mukaisesti saapuneet aina pääkaupunkiseudulta asti nauttimaan valtion tarjoamasta Lapin elämysmatkasta mielenkiintoisessa matkaympäristössä.

1. Jääkärikomppania Yliluutnantti Tapani Lampinen 1.JK:n kouluttaja

Yhtymäharjoitus AAPA 2009 oli 1. Jääkärikomppanian (1.JK) viimeinen ja tärkein harjoitus saapumiserällä 2/09. Harjoituksessa 1.JK toimi Sarriojärvi - Kierivitikko välisellä alueella, joten monelle maastot olivat jokseenkin tutut. 1.JK kuului harjoituksessa Jääkäripataljoona (JP) 12 alaisuuteen.

Syksyn aikana varuskunnassa esiintyneen H1N1 viruksen vaikutuksesta 1.JK ei aiemmin ollut harjoitellut "täydellä" kokoonpanolla. AAPA 09 harjoituksessa 1.JK oli lähestulkoon määrävahvuisen, mikä oli suorituskyvyn arvioinnin kannalta tärkeää.

Harjoituksen alussa olosuhteet olivat moitteettomat, mutta taisteluiden edetessä pakkasen laski jopa -30 asteeseen. Kylmät olosuhteet toivat entistä enemmän haasteita suorituskyvyn ylläpitämisessä.

Taistelijan fyysisen suorituskyvyn ylläpitämisessä korostui kylmältä suojautuminen oikealla vaateetuksella ja riittävällä nesteellä ja ruuan nauttimisella. Myös aseiden ja viestivälineiden toimintakunnon säilyttämiseen oli kiinnitettävä entistä enemmän huomiota. 1. Jääkäri-

komppanian arktista osaamista testattiin todenteolla. Pakkasesta huolimatta 1.JK:n taistelut sujuivat moitteettomasti ja toiminta kylmissä olosuhteissa oli selvästi hallinnassa. Haasteita toki välillä oli aseiden ja viestivälineiden toimivuuden suhteen. Oikeilla toimenpiteillä haasteita kuitenkin selvitettiin. Oikeanlainen puukeutuminen oli hallussa, eikä paleltumavammoja tullut.

Harjoituksessa mitattiin 1.JK:n suorituskyky. Arvioitavia asioita olivat marssi ja siirtyminen, puolustus, hyökkäys ja johtajien toiminta. Johtajille ja jääkäreille ilmoitettiin harjoituksen alussa, että 1.JK:n suorituskyky tullaan arvioimaan. Tämä huokui kovana yrittämisen haluna ja tekemisen meininkinä. Kova pakkasen loi omat haasteet arviointiin asioihin. Siitäkin huolimatta saapumiserien 109 johtajista ja 209 jääkäreistä muodostui hyvä sodanajan jääkärikomppania.

Kranaatinheitinkomppania Kapteeni Annukka Ylivaara KRHK:n pääkouluttaja

Jääkäripataljoona 12 taistelujen tulenkäytöstä päävastuun kantoi pataljoonan oma tuliyksikkö, kranaatinheitinkomppania. Kranaatinheitinkomppanian kokoonpanoon kuului komentajouk-

kuue, kaksi tulijoukkuetta ja huoltojoukkuetta. AAPA -harjoitukseen lähdeittäessä komppanialle oli kertynyt jo varsin mitava "sotakokemus". Joukkokoulutuskauden alusta alkanut harjoitusrupeama - yhteensä lähes 20 maastoharjoitusvuorokautta - oli valmistanut kranaatinheitinmiehet varusmiespalveluksen tärkeimpään koitokseen. Muun muassa tykistön ampumarjoituksessa erinomaisesti onnistunut koulutustason mittaussuoritus oli valanut joukkoon järkähtämättömän itseluottamuksen. Harjoituksen alkaessa kranaatinheitinkomppanian päällikkönä toiminut ylikersantti Juha Rutonen pystyi hyvin mielin ilmoittamaan pataljoonan komentajalle kapteeni Timo Huhdalle: "Herra kapteeni, kranaatinheitinkomppania on valmis tukemaan pataljoonan taistelua kaikella käytössään olevalla tulivoimallaan".

AAPA 09 harjoitus tarjosi komppanialle erinomaiset olosuhteet joukon todellisen suorituskyvyn mittaamiseen. Komppania toteutti pataljoonan taistelutukemisen yhteensä kuudesta tuliasemasta ja taistelun kiivaimmassa vaiheessa taistelua tuettiin kolmelta eri tuliasema-alueelta saman vuorokauden aikana. Pataljoonan liikkeen pysäyty-

essä eivät kranaatinheitinmiehet päässeet silloinkaan lepäämään, vaan päätehtävän eli pataljoonan taistelun tukemisen ohella taisteluvalmiuden kehittäminen ja oman toiminnan suojaaminen oli jatkuvaa.

Mieleenpainuvimpana kokemuksesta kranaatinheitinmiehille jäikin vihollisen sisseistä otettu "niskalenkki". Pataljoonan ollessa puolustuksessa sunnuntaina 13.12. komppaniaupseeri upseerikokelas Mika Lakso sai viitteitä vihollisen jalkapartioista kranaatinheitinkomppanian tuliasema-alueella. Vihollistilan-teen kiristymisen vuoksi Lakso käynnisti välittömästi toimet komppanian taisteluvalmiuden nostamiseksi. Komppaniaupseerin käskyn mukaisesti yksikön vartiointi- ja lähipuolustusjärjestelyjä tehostettiin, valmistettiin tulijoukkueen vaaleamat ja tiedusteltiin ja valmisteltiin komppanian väistöasemat.

Taisteluvalmiuden kehittämisen eteen tehdyt ponnistelut palkittiinkin ja sanonta "hiki säästää verta" piti paikkansa myös heitinmiesten osalta. Seuraavana aamuna komentojoukkueen vartiomiehet paljastivat vihollisen sissiryhmän komppanian tuliasema-alueen läheisyydestä ja vihollisen sissit joutuivat

sekasortoisesti pakenemaan ja keskeyttämään suunnittelemansa häirintäiskun. Myös sissien alueelle tilaama epäsuoraa tulia meni pahasti pieleen osuen suoraan kranaatinheitinkomppanian rakentamiin vaaleasemiin. Tuliasema-alueen paljastuttua komppanian päällikön käskystä heitinmiehet siirtyivät väistöasemiin ja näin ollen säästyivät myös vihollisen hävittäjien rynnäköltä, joka käynnistyi heti päivän valjettua. Väistöliikkeestä huolimatta päätehtävä eli pataljoonan taistelun tukeminen kyettiin toteuttamaan keskeyttämättä.

Huoltokomppania Luutnantti Otto Saarinen Huoltokomppanian kouluttaja

Huolto- ja Kuljetuskomppanian taistelilijat perustivat AAPA 09-harjoitukseen prikaatin huoltopataljoonan, jonka huoltovastuulle kuuluivat kaikki sinisen puolen harjoitusjoukot. Todellisuudessa taistelijoita riitti vain puolikkaaseen huoltokomppaniaan, jolloin huoltopaikoilla oli ajoittain kiire saada kaikki joukot huollettua.

AAPA 09 harjoitus on päättynyt, joukot valmistautuvat paluumarsseihin.

Kunnossapitojoukkue sai runsaasti muun muassa ajoneuvojen korjaustehtäviä. Täydennys- ja kuljetusjoukkueen eri ryhmät vastasivat elintarvikkeiden, polttoaineiden ja taisteluvälineiden jakamisesta harjoitusjoukoille. Työkoneryhmä siirtyi alueelle jo kolme päivää muuta joukkoa aikaisemmin ja huolehti alueen auraamisesta, jotta harjoitusjoukot pääsivät liikkumaan sujuvasti.

Lääkintäjoukkue perusti ensihoitoseman ja vastaanotti oikeasti sairastuneita potilaita ja kouluttajien kuvaamia haavoittuneita. Arvokasta oppia saatiin, kun lääkäri oli joukkueen mukana osan harjoitusta ja opasti lääkintämiehiä muun muassa nesteytyksen annossa.

Huoltopalvelujoukkueen vastuulla oli oman komppanian muonittaminen sekä komentopaikan perustaminen ja ylläpito.

Huoltokomppania oli alkuvaiheessa ryhmittynyt Rovarinteelle, josta se siirtyi myöhemmässä vaiheessa Rättivaaraan. Sissit suorittivat pari häirintäiskua huoltokomppanian alueelle ja ilmahälytyksiä saatiin harjoitella runsaasti.

Pakkasen kiristyessä harjoituksen loppuvaiheessa, saatiin harjoitella myös sitä, miten kalusto, erityisesti ajoneuvot,

pidetään toimintakuntoisina kylmällä ilmalla. Huoltopaikat saivat koko harjoituksen ajan huollettavanaan olevat joukot huollettua hyvin ja positiivista palautetta saatiin erityisesti huoltopaikkojen naamioinnista.

Sissikomppania Sissikomppanian pääkouluttaja Kapteeni Juha Massinen

Jääkäriprikaati muodosti yhdessä Kainuun Prikaatin osien kanssa harjoituksen 271. Sissikomppanian. Jääkäriprikaatista muodostettiin komento- ja huoltajoukkueet sekä kaksi sissijoukkuetta, joista toinen oli koottu alipuseerikoulun sissilinjan oppilaista eli tulevista ryhmänjohtajista. Kainuun Prikaati perusti harjoitukseen kaksi sissijoukkuetta. Koko kahdensadan sissisoturin joukkoa johti komppanian päällikkö, yliluutnantti Jaakko Rautanen Jääkäriprikaatista.

Sissikomppanian joukkueiden harjoituksen aikana saamat tärkeimmät taistelutehtävät olivat:

- kärkitaistelun suorittaminen moottoroidun vihollisen pysäyttämiseksi
- hajautettu taisteluvaihe, jonka aika-

na tuotettiin tappioita iskemällä laajalla alueella vihollisen yksittäisiin huoltoajoneuvoihin ja

- häirintäiskuvaihe, jonka aikana tiedusteltiin jokin tärkeä vihollisen kohde, kuten huoltokeskus tai tykistön ryhmittäminen alue ja suoritettiin sinne nopea, mutta tuhoisa hyökkäys.

Koko ajan näihin tehtäviin liittyi salassa pysyminen vihollisen hallussa olevalla alueella tarkoittaen käytännössä hiihtojälkien peittämistä tienylityksissä, oman ryhmittämisalueen vartiointia ja tarvittaessa nopeaa irtautumista sekä harhauttavien jälkien tekemistä, jos vihollinen kuitenkin löysi samalle hiihtojäljelle.

Muihin harjoitusjoukkoihin verrattuna sissijoukkojen harjoituksen vaatimusta lisäsi myös se, että sissijoukkueet liikkuvat koko ajan suksilla, sulattivat veden taistelumuonien ja juomien varten lumesta sekä kaivoivat polttopuut kamiinoinnin hangen alta.

Kokonaisuutena tehtävät sujuivat hyvin ja joukot jaksoivat hienosti Lapin talven vaativissa olosuhteissa sään vaihdellessa nollakelista kolmenkymmenen asteen pakkasiin ja valoisan ajan ollessa vajaa kuusi tuntia päivässä.

Keltainen Mekanisoidun komppanian pääkouluttaja Kapteeni Stenka Schroderus

Aliupseerikurssin 209 panssarintorjunta-, kivääri-, ja kranaatinheitinlinjoista muodostettiin keltaisen mekanisoidun pataljoonan taistelujärjestykseen kuuluva 1.mekanisoitu komppania. Komppanian runkona taistelivat kaksi mekanisoitua jalkaväkijoukkuetta sekä erillinen panssarivaunu joukkue, joka räätälöitiin kolmesta PASI-miehistönkuljetusajoneuvosta ja yhdestä taistelupanssarivaunusta.

Tulenjohtolinjasta muodostetut tulenjohtopartiot vastasivat epäsuoran tulen käytöstä yhteistoiminnassa tuliaseelinjasta muodostetun kevyillä heittimillä toimivan tulitukiryhmän kanssa.

Huoltojoukkue parsittiin kokoon 3.jääkärikomppanian taloushuollosta vastaavista jääkäreistä, jotka olivat ampuneet kovilla jo aikaisemmissa aliupseerikurssin taisteluissa.

Taisteluiden alusta saakka voitiin todeta jokaisella tasolla 1.mekanisoidun komppanian vahvuudet. Ne muodostuivat aktiivisesta epäsuoran tulen ja vaunujen käytöstä, tarkkaan suunnitelluista ja harjoitelluista taisteluista viivytykskeskuksissa, sekä syvistä koukkauksista hyökkäyksiin liittyen.

Jokaiseen taisteluun liittyen oppilaisiin iskostettiin alusta saakka päällikön yll Petteri Salmelan toimesta hyökkäyshenki, minkä takia vastapuolen siniselle ei jäänyt hengähdysaikaa. Taistelukosketus pidettiin ja tehtävä oli tuhota vastustaja. Hyökkäykset toteutettiin röyhkeästi keltaisen taktiikkaa käyttäen: Voimakkaan epäsuoran tulen turvin tien suunnassa iholle ja saman aikaisesti kuolettava isku koukaten vihollisen syvyyteen huoltoon ja johtamisiin.

Aliupseerikurssin oppilaille painui mieleen, että on toimittava nopeasti ja häikäilemättömästi kun sen aikana on. Harjoituksen jälkeen useimmat oppilaat varmasti ymmärsivät mitä tarkoitetaan perusasioilla ja perustaistelumenetelmil-

lä ja sen, että on turha yrittää tehdä yksinkertaisista sotatoimista liian vaikeita.

Apukouluttajien toiminta kehittyi joukkueetason johtamissuoritteissa aimo harppauksen harjoituksen edetessä. Kylmyys toi haasteita taisteluihin ja opetti hyvin valmistellun talviolosuhteisiin varustautumisen ja fyysisen toiminnan merkityksen.

Harjoituksen lopussa koettiin ikävä tapahtuma, kun Sarriojärven Johtolan välikatosta alkanut tulipalo tuhosi koko Johtolarakennuksen harjoitusjoukkojen paluumarssipäivän iltana 16.12.2009. Kuva: Arto Vepsäläinen

Jääkäriprikaatin osallistuminen valtakunnalliseen panssarintorjuntaohjusharjoitukseen 2009 Rovajärvellä

Everstiluutnantti Kaarle Törrönen Karjalan Prikaatista johti koko harjoituksen Porin Prikaatin everstiluutnantti Janne Mäkitalon toimiessa taisteluharjoituksen johtajana. Harjoituksen osallistui joukkoja Jääkäriprikaatista, Karjalan Prikaatista, Kainuun Prikaatista ja Porin Prikaatista. Jääkäriprikaatin osastoa johti kapteeni Juha Massinen samalla, kun hän toimi taisteluharjoituksessa Jääkäripataljoona 3:n komentajana.

Jääkäriprikaatin osaston kokoonpanoon kuului pst-ohjusjoukkue 2000 Lapin Jääkäripataljoonan Tukikomppaniasta ja taisteluharjoituksen maaliosasto, joka koostui Kuljetuskeskuksen panssarivaunuista ja panssaroiduista miehistönkuljetusajoneuvoista vaunumiehistöineen sekä Sissikomppanian sotilaspoliisi-osaston noin 50 jalkaväkitaistelijasta telakuorma-autoineen.

Kainuun Prikaati ja Lapin Ilmatorjuntarykmentti tukivat panssaroitua osas-

toa kahdella henkilökuntaan kuuluvalla panssarivaunumiehellä. Luutnantti Jarkko Kumpulainen johti maaliosastolle taisteluharjoituksen ohessa ryhmän puolustusammuntoja valoisalla ja pimeällä.

Harjoituksen rakenne

Harjoitukseen osallistuivat valtakunnan eri joukko-osastojen panssarintorjuntaohjusjoukot mukaan lukien uusimmat panssarintorjuntaohjusjoukot eli NLAW-joukot. NLAW - lyhenne tulee sanoista Next Generation Light Anti-Tank Weapon. Se on Ruotsissa valmistettu kevyt panssarintorjunta-ase, joka tulee aikanaan korvaamaan tutuksi tulleet raskaan singon ja raskaan kertasingon.

Panssarintorjuntaohjusmiesten päävastustajina toimivat vihollisen panssarivaunut, joten kuvitteellisen vihollispuolueen raskaasta kalustoa edustivat T-55 taisteluvaunut ja kevyempää kalustoa panssaroidut ajoneuvot (PASI:t) sekä telakuorma-autot. Läntisen Euroo-

pan suurimpiin kuuluva Rovajärven ampuma-alue vaaramaastoinen ja mutkaisine tieurineen sopi harjoitusalueeksi erinomaisesti.

Harjoitus oli alusta loppuun ”yhtä taistelua”, johon nivottiin joukkueiden kovapanosammunnat ja taisteluharjoitus aina hyökkäyksestä viivytykseen, unohtamatta kuitenkaan reservinä toimimista eli huoltoiltaa ennen ammuksia palvelusturvallisuuden takaamiseksi.

Panssarintorjuntaohjusjoukkueet organisoitiin kolmeen kuvitteellisen jääkäripataljoonaan, joita ”pelaavat” komentajat käskivät joukkueille seuraavan vuorokauden taisteluihin kuuluvat asiat. Jääkäripataljoonaan kuuluvia joukkueita ja komppanioita ei harjoituksessa ollut, joten pataljoonien komentajat ja tulenjohtokomentajat kuvasivat puuttuvat joukot panssarintorjuntaohjusjoukkueiden johtajille tarkasti.

Panssarintorjuntaohjus 2000M on kolmannen sukupolven panssarintorjuntaohjus. Jääkäriprikaati kouluttaa vuosittain ohjusjärjestelmälle yhden joukkueen syksyn saapumiserastä. Joukkueen ryhmänjohtajat koulutetaan kevään aliupseerikurssilla.

Simulaattoritoiminta

Harjoituksen yksi tärkeimmistä ja mielenkiintoisimmista koulutusvälineistä oli KASI- eli kaksipuolisen simulaattorijärjestelmä. SAAB:in kehittämällä nykyaikaisella järjestelmällä pystytään kuvaamaan koko taistelukentän tulenkäytön vaikutukset molempiin osapuoliin tarkasti ja hyvin realistisesti miinoitteet ja epäsuora tuli mukaan lukien.

Jokainen taistelija varustettiin GPS-paikantimella, aseet laser-lähettimillä ja ajoneuvot ajoneuvopaikantimilla. Joukkojen kaikki liikkeet ja jokainen ammuttu laukaus tallennettiin ja pystyttiin esittämään jälkikäteen aivan kuin strategia-pelin grafiikkana tietokoneen näytöltä. Maastossa järjestelmä ilmoitti taistelijalle reaaliaikaisesti vahingot taistelijan astuttua miinakenttään tai joutuessa epäsuoran tulen vaikutuspiiriin tai jos vihollinen ampui ohi niin läheltä, että ohi menneen luodin paine tuntui.

Järjestelmä jätti hyvin vähän jossittelun varaa kysymykselle, kumpi osapuoli "voitti" taistelun. Järjestelmän bonuksena oli sen avulla annettavan palautteen monipuolisuus. Esimerkiksi joukon ajettua sirotemiinoitteeseen voitiin joukon toimenpiteet näyttää myöhemmin "ruudulta" kellonaikoihin sitoen, jolloin toimivat johtajat saivat havainnollisesti käsityksen siitä, mikä vei aikaa ja miten kiertoreitin tiedustelu sujui. Samoin esimerkiksi tiedustelutehtävän saaneen sisiryhmän soluttautuminen vihollisen ryhmittymiseen voitiin todeta karttapohjalta vastustajan vartiopaikkojen tarkkuudella jälkeenpäin.

PST-ohjusjoukkue 2000

Taisteluharjoituksen eri tehtävät sujuivat ohjusjoukkueelta hyvin. Alussa hyökättiin Naarmantien suunnassa kohti pohjoista ja pysäytettiin vihollisen hyökkäys ryhmittymällä pikaisesti puolustukseen ja keskittämällä ohjuslaitteiden tuli komentajan käskemälle teialueelle pohjoisesta etenevää vihollista vastaan.

Seuraavana tehtävänä siirryttiin Hautainmaahan yliluutnantti Mikko Keskievarin johtamaan panssarintorjuntaohjusjoukkueen hyökkäysammuntaan. Siellä ohjusryhmät pääsivät ampumaan ns. "kovan" ohjuksen taistelulaukauksia. Maaleina käytetään yleensä hylättyjä panssarivaunuja, jotka on varta vasten hinattu Hautainmaan alueelle ammuntoihin, jotta ohjusmiehillä olisi tositalanetta vastaava maallitoiminta.

Onnistuneen taisteluammunnan jälkeen ohjusjoukkue palasi taistelemaan Naarmantien ja Ristilammentien alueelle, jossa se puolusti puolitoista vuoro-

kautta osin kahdestakin suunnasta yrittävää vihollista vastaan. Osaltaan nykyaikaiset pimeätoimintavälineet ja osaltaan kirkas talvinen kuutamoyö mahdollistivat taistelut ja tulasema-alueen puolustamisen vihollisen hyökkäyksiä vastaan.

Maaliosasto

Sanana maaliosasto antaa hieman vääran kuvan siitä, mistä on kyse. Pikemminkin pitäisi puhua vastaosastosta, joka hyökkää suunnilleen ennalta arvatavasta suunnasta, mutta kuitenkin taistelee kontaktin saatuaan rajusti tuhotakseen vastustajansa.

Joka tapauksessa jalkaväen suojaaman panssaroidun osaston avulla testattiin panssarintorjuntaohjus2000 ja NLAW-joukkueiden suoritus- ja taistelukykyä niin panssarintorjunta-aseilla vaunuja vastaan kuin rynnäkkökivääreillä ja muilla aseilla jalkaväkeä vastaan.

Saattoipa tapahtua niinkin, että huonosti ryhmittynyt tai nukuksissa ollut joukko tuli yllätetyksi ja sitä myötä kärsi raskaat tappiot maaliosaston taistelusuunnitelman onnistuessa. Maaliosas-

tossa toimineet sotilaspoliisijohtajat saivat lietsottua miehistönsä huippusuorituksiin ja tekivät tulenjohto-osien sekä vaunujen kanssa vastustajan elämän niin hankalaksi, että saivat taisteluharjoituksen johdolta (ja vastapuolen kouluttajitakin) erityismaininnan hyvän harjoitusvastuksen antamisesta.

Kiitos tästä kuuluu tietenkin myös maaliosaston johtajalle, yliluutnantti Markus Kettuselle apulaisineen ja rauhtaisen ammattitaidon omaaville vaunumiehille.

Lopuksi

Valtakunnalliset panssarintorjuntaohjusharjoitukset puoltavat paikkaansa kaikkien panssarintorjuntaan liittyvien joukkojen "loppusotana", koska tähän harjoitukseen panostetaan valtakunnan panssarintorjunnan korkein osaaminen ja kalusto aina maallitoimintaa myöten.

Harjoitus on panssarintorjunnan kehittämisen ja joukkojen kouluttamisen kannalta erittäin tärkeä. Jääkäriprikaatin osasto suoriutui sille annetuista tehtävistä hyvin.

Kenttälääkintää 2010-luvulla – komppanian ensihoitopaikalla (EHP) lääkäritasoisista ensihoitoa

Kenttälääkinnän doktriini:

”Puolustusvoimat vastaa sotilas-potilaiden ensiavusta ja ensihoidosta kenttäoloissa ja joukkojen muusta ensivaiheen terveydenhuollosta sekä potilaiden sairaankuljetuksesta evakuointisairaalaan. Puolustusvoimat tukeutuu jatkohoidossa valtakunnan yleiseen terveydenhuoltoon ja erityisesti sen erikoislääkärijohtoiseen sairaalajärjestelmään”.

Vaativuudet ja tavoitteet uudistuneelle kenttälääkinnälle on asetettu vastamaan muuttunutta kriisin kuvaa. Suursodanuhka on väistynyt ja tilalle on tullut alueelliset kriisit. Kenttälääkinnän painopiste on kirurgisessa toiminnassa ja vaurautumisessa viikkojen tai muutaman kuukauden toimintaan. Toimiva kenttälääkintäketju haavoittumispaikalta evakuointisairaalaan muodostaa perustan kenttälääkinnälle. Ensihoitoa on saatavissa joka tasalla.

2010-luvun kenttälääkinnälle asetetut tavoitteet:

- Mahdollisimman suuri hyöty mahdollisimman monelle potilaalle
- Hoidon taso mahdollisimman lähellä rauhan ajan standardeja
- Mahdollisimman etupainotteinen ensiapu ja kirurginen ensihoito
- Lääkäritasoinen ensihoito tunnin kuluessa

Lääkäri Tommi Karttunen esitteli ensihoitopaikan kalustoa.

- Kirurgiseen ensihoitoon kuuden tunnin kuluessa
- Katkeamaton hoito läpi evakuointiketjun

EHP vastaa haasteeseen jääkärikompaniassa

Jääkärikomppanian ensihoidoryhmä perustaa huoltojoukkueen ryhmitysalueelle ensihoitopaikan (EHP). Sitä johtaa ja EHP:n toiminnasta vastaa ensihoidoryhmän johtajana toimiva lääkäri. Näin on saavutettu jo komppania tasalle lääkäri-

tasoinen ensihoito. Ryhmällä on käytössä ensihoitovarus ja 1–2 ajoneuvoa joista evakuointijoneuvona käytettävä ajoneuvo on varustettu sairaankuljetusajoneuvon ensihoitovarusyksellä. Lääkäritasoisen ensihoidon lisäksi EHP:n päätehtäviä ovat mm potilasselvitys sekä haavoittuneiden ja sairaiden hoito ja evakuointi. Kaikki haavoittuneet tulee olla evakuoituna ensihoitoasemalle (pataljoona) 6 tunnissa taistelun jälkeen.

EHP:n kalusto mahdollistaa hätäkirurgian

Ensihoidoryhmällä oleva varustus ja lääkärijohtoinen osaaminen mahdollistavat mm haavoittuneelle tehtävän hätäkirurgian ensihoitopaikalla. Hätäkirurgisilla toimenpiteillä pyritään ensisijaisesti henkeä ja raajoja pelastamaan toimintaan sekä saatetaan potilas jatkoevakuointiin vaatimaan tilaan.

Lääkintämateriaali on sijoitettu kenttäkelpoisiin laatikostoihin jaettuna käyttötarkoituksen mukaan. Ensihoitopaikan kalustoon kuuluu mm erilaisia tutkimusvälineitä ja instrumentteja, hengityshoitovälineitä, nestehoitovälineitä, lasitoitusvälineitä sekä ensihoidossa tarvittavia lääkkeitä ja sidostarvikkeita.

Koulutuksesta vastaavat kenttälääkintäalan ammattilaiset

Etupainotteinen, vaativa ensihoito ja siihen kuuluva kaluston ja välineistön käyttö asettavat haasteita kenttälääkintähenkilöstön osaamiselle. Kenttälääkintäketju haavoittumispaikalta alkaen vaatii koulutettua henkilöstöä. Hätäensivun taitoja koulutetaan myös "rivisotilaalle" - onhan usein haavoittumispaikalla taistelijapari se ensimmäinen ensivun antaja.

Joukko-osastoissa kenttälääkinnän peruskoulutuksesta päävastuun kantavat kenttäsairanhoitajat. Kenttäsairanhoitajat ovat lääkitäalan ammattilaisia jotka koulutustaustaltaan ovat sairaanhoitajia, usein vielä erikoistuneet ensihoitoalalle. Nykyaikaisten lääkitäalan instrumenttien ja välineistön käytön kouluttaminen vaatii tätä vahvaa lääkitäalan koulutustaustaa.

Joukko-osastossa pääkoulutusryhmänä ovat lääkitämiehet ja lääkitäajoneuvojen kuljettajat. Lääkitäaliupseerit saavat koulutuksensa Lääkitäkoulussa Lahdessa. Samoin EHP:n toimintaa johtava lääkitäupseeri (lääkäri) saa koulutuksensa lääkitä -RUK:ssa Lahdessa.

Lähde: Lääkitäkoulun opetusmonisteet, haastattelut

Jääkäriprikaatin tapahtumakalenteri 1.2.–31.7.2010

TAPAHTUMA	AIKA	PAIKKA
1. Kotiuttaminen		
Kotiuttaminen 209/270	8.4.	Varuskunta
Kotiuttaminen 209/362 ja 110/180	9.7.	Varuskunta
2. Juhlatilaisuudet		
Vala	12.2.	Sodankylä
Pohjan Jääkäripataljoonan perinnepäivä	19.2.	Varuskunta
Lapin Jääkäripataljoonan perinnepäivä	12.3.	Varuskunta
Kotiuttamisjuhla 209/270	7.4.	Sotilaskoti
Puolustusvoimien lippujuhlapäivä	4.6.	Varuskunta
Kotiuttamisjuhla 209/362 ja 110/180	8.7.	Joutselän patsas
3. Kirkolliset tapahtumat		
Varusmiesrippikoulu	3.–5.3.	Rovaniemi
Kenttäiltahartaus	7.7.	Joutselän patsas
4. Muut tapahtumat		
Terveitä-aamuja	21.4.	Varuskunta
5. Harjoitukset ja kurssit		
Sotilaspoliisimiehistökurssi	15.2.–12.3.	Varuskunta
Lääkintämieskurssi 110	1.–26.3.	Varuskunta
Sotilaskuljettajakurssi	14.4.–26.6.	Varuskunta
Sotilaskeittäjäkurssi	9.–27.3.	Varuskunta
Aliupseerikurssi	5.3.–24.6.	Varuskunta
Ryhmäammunnat 110	12.–16.4., 19.–22.4.	Kyläjärvi
Sotilaskuljettajien kenttäkoulutus	19.–21.4.	
AUK-ampumaharjoitus	16.–9.4.	Kyläjärvi
Kokelasvaellus	25.–27.4.	Kilpisjärvi
Joukkueammunnat	3.–7.5.	Rovajärvi
Aselajiharjoitus	17.–21.5.	Kyläjärvi
AUK-taisteluharjoitus	17.–19.5.	Kyläjärvi
AUK ampumaharjoitus 2	24.–27.5.	Kyläjärvi
Komppania-ammunnat 110	1.–4.6.	Kyläjärvi
Pataljoonan taisteluharjoitus 110	8.–10.6	Mellankangas

Ylä-Lapin Aluetoimiston kutsunnat 2009

”Sen mie vaan sanon teille nuoret miehet, palavelkaa hyvin”

Ylä-Lapin aluetoimisto järjesti kutsunnat järjestyksessään toisen kerran. Vastuualue käsittää yhdeksän pohjoisinta kuntaa - Utsjoen, Inarin, Enontekiön, Muonion, Kolarin, Kittilän, Savukosken, Pelkosenniemen ja Sodankylän. Alue on laaja, mutta alueella asuvan väestön määrä on muuhun maahan verrattuna alhaisempi.

Kutsuntojen avaustilaisuuksissa aluetoimiston päällikön avauspuheenpuheen jälkeen kunnan, seurakunnan, poliisin ja veteraanijärjestön edustajat toivat omat tervehdyksensä kutsuntatilaisuuksiin. Tervehdykset olivat kannustavia ja hyviä ohjeita antavia, joita kuunneltiin ns. ”herkällä korvalla”. Erityisen tarkkaan kaikki avaustilaisuuksiin osallistujat kuuntelivat sotaveteraaneja. Kolarin kunnassa sotaveteraanin puheenvuoron käytti 1923 syntynyt Yrjö Hettula.

Otteita sotaveteraani Yrjö Hettulan puheesta Kolarissa 15.10.2009.

”Jaa päivää kutsuviehrat ja sotaväen korkia-arvoset upseerit ja tietekki tet nuoret miehet. Mie olen aika monena vuonna käyny puhumasa näisä kutsunnoisa ko mie ole soat käyny mies. Jaa sanoinkos mie jo nimen? En tainnu. Minun nimi on Yrjö Hettula Kolarin Kurttakon kylästä. Sielä mie vielä pystyn yksin asustelehman. Miepä selevitän muutamia asioita sotan ajalta.”

”Kyllä se oli Suomen kohtalo silloin nuorten miesten käsissä. Näin jälkhenpäin ajateltuna poikasiahan sitä vielä olthin. Saapi sanua, että kahenpuolen kahenkymmenen, ainaki se porukka, johon mie kuuluin. Ja net kamphet, net ei ollu kaikisti rappeita. Kuitekki vyö ja kokarti oli kaikila. Ja evhäistä tahto olla aina niukkuutta. Kerran mie arvelin, että mitenkhän mie saisin vähän enämpi keittua. Mie tein niin, että ruokajonosta päästyä söin vietävän hopusti keiton ja menin uvesthan jonhon, että mie saisin toisen pakin kannellisen sitä keittua. Eihän se onnistunu. Tallousaliupseeri tuli ja sano, että Hettula on saanu jo oman annoksensa. Kyllä siinä näläkä tietekki vielä jäi. Nykysin ovat hyvät kamphet ja evästä on kaikile”.

”Mie en ollut johtajaksi koulutettu, mutta se joukkueen johtaja mää-

räsi minut konekiviväärin vanahimmaksi ja minun vastuula oli aina varsinaisen. Kerranki met valamistelima asemia yhen kylän lähelä. Se oli semmonen niinko niittyaukian reuna, misä oli niittyä korkiampia paikkoja. Yhen kumparhen päälä mie sannoin pojille, että tähän met teemä oman pesäkhen. Mie kattoin, että tämän on hyä paikka. Näekkö se oli korkiammala ko niitty ja siiltä näki joka paikhan. Met saima asemat valahmiksi eikä siinä tarttenu kauon oottaa ko meitä vastahan hyökäthin. No, ei se ollu ko niittää niitä siihen niittyaukiale. Näekkö ei niilä ollu mithän suojaa. Ja niitä tuli koko ajan lissä. Kyllä se pelotti, mutta ei sitä pakhon lähetty. Viholliset kantovat niinko meistä pois päin niitä haavottunheita. Saatto niisä kannettavisa olla kaatunheitaki. Ei niitä kanta-jia ruukattu selehkän ampua. Emmä met mithän himotappajia olhet. Joskus joku saatto ampuakki. Sitä ruukathin kieltää.

Ajaltelthin, että se olis niinko henkensä ansainnu.”

”Jaa puhunkos mie vielä?”

”Miepä selevitän vielä ko mie olin joudua vangiksi. Mie oli yhtenä yönä vartiota. Ashena mulla oli suomi konepis-tooli ja siinä tankolipas. Syänyölä sieltä eestä rupesi kuulumhan ääniä. Mie arvelin, että nuo äänet tulevat minua ko hen. Mulla oli hyvä vartiopaikka, joka anto suojaa. Vaikka mulla oli hyä paikka, mie kattoin varalle toisen paikan, johon mie muutan heti ko olen ensimmäisen kerran ampunu. Sitten mie näin net sielä eesä ja aloin ampumhan. Minun ashesta kuulu kauhia ääni, normaalia palion kovempi. Viholliset tuli lähemmäksi. Mie arvelin, että nyt mie jään vangiksi. Kuitekki net lähtivät pakhon. Teltasa mie aloin kattomhan sitä asetta. Luotit olit juuttunhet piiphun kiini. Mie löysäsin

Ylä-Lapin Aluehallintoyksikkö

Övre Lapplands Regionalbyrå

Paje-Laapi Kuávlutoimâttâh

Davvi-Lappi Guovlludoaimmahat

Pââi-Lappi Vu'vddkoontâr

piipusta kuus luotia. Ase ei ollu pelannu kunnola, ko sitä ei oltu huollettu kunnola. Mie oisin jääny vangiksi jos net vain tulit minua kohen. Onneksi eivät tulhe. Että semmonen taphaus se oli.

"Monta vuottahan sielä meni, mutta aivan hyvä reissu se kuitenkin oli."

"Sen mie vain teille nuoret miehet sanon PALAVELKAA HYVIN."

Veteraanin tervehdyksen jälkeen kutsuvieraat siirtyivät kutsuvieraskahville. Lyhyen tauon jälkeen kutsunnaalisille pidettiin kutsuntaoppitunti, jonka jälkeen varsinainen kutsuntatoimitus.

Kutsuntojen tuloksesta muodostui hyvä. Palvelukseen kyettiin määräämään 89,2 % kutsuntaikäisistä. Tulos on valtakunnallista keskiarvoa parempi. Ylä-Lapista löytyykin vielä hyviä nuoria miehiä koulutettavaksi Isänmaan puolustajiksi. Toivottavasti näin on myös tulevaisuudessa.

Kapteeni Tapio Mommo ja aluesihteerit Sirkka Hiltunen kutsunnoissa Utsjoella.

97-vuotias poronhoitaja, talvi- ja jatkosodan veteraani Matti Niemi

Sodankyläläinen, viime kesänä 97-vuotta täyttänyt, sotien veteraani, sotainvalidi Matti Niemi asuu poikansa kanssa kotonaan Kieringissä, hoitaa poroja päivittäin ja seuraa maailman tapahtumia televisioista ja lehdistä edelleen tarkasti. Oli ilo saada käydä tapaamassa häntä ja kyselemässä kuulumisia joulun alla. Ulkona pakkakanen paukkui lähes samoissa lukemissa kuin 70 vuotta sitten alkaneen talvisodan päivinä noin kolmessakymmenessä asteessa. Rungas kymmenen vuotta aikaisemmin oli ollut tilaisuus olla mukana hänen ja kuuden muun sodankyläläisten talvisodan veteraanin kanssa sodankyläläisille tutun joukko-osaston, Jalkaväkirykmentti 27:n, sodan aikaisilla taistelupaikoilla Suomussalmella, Raatteen tien varrella ja Kuhmossa. Tuosta silloisella matkalla mukana olleesta seitsemän talvisodan veteraanin joukosta on enää elossa Matti Niemen lisäksi kaksi muuta iäkästä veteraania Uuno Raasakka 98 v ja Eelis Raasakka 96 v. Matkan kymmenen vuotta sitten järjesti ja tarjosi veteraaneille Jääkäriprikaatin Kilta yhdessä Jääkäriprikaatin kanssa. Matkalla oli mukana linja-autolastillinen myös meitä nuorempia kuulemassa veteraani-

en muisteluita heidän autenttisilla talvisodan taistelupaikoillaan.

Maanviljelijä, poromies Matias Augusti (Matti) Niemi kävi aikanaan varusmiespalveluksensa Kuopiossa ja sai radiosähköttäjäkoulutuksen. Luokkakoe järjestettiin Viipurissa, jossa Matti Niemi saavutti I lk:n 80 merkin tason ja sai siitä todistuksen, josta hän on yhä ylpeä ja joka on hänellä vieläkin tallessa. Talvisodassa hän muiden sodankyläläisten tapaan taisteli Jalkaväkirykmentti 27:n kolmannen pataljoonan riveissä haavoitettuna Suomussalmella kahdesti 12. ja 27. joulukuuta 1939. Tuo toinen haavoittuminen on sen verran vakavampi, että Matti pääsi takaisin sotatöihin vasta helmikuun alussa, kun hänen joukkonsa oli jo siirtynyt Kuhmon rintamalle Reuhkavaaraan. Paluu oli hänen kannaltaan ikävä heti tietoonsa saamiensa uutisten takia. Hänen veljensä Arvo ja kolme serkkuaan olivat juuri kaatuneet siellä. Paluun jälkeisen lyhyen levon jälkeen hän sai ryhmänjohtajana käskyn parin miehen kanssa lähteä samana yönä partioon selvittämään alueella liikkuneen vihollisen hiihtoprikaatin osien liikkeitä Reuhkavaarasta länteen. Aluetta tutkittuaan ja hyvän matkaa hiihdettyään heiltä tivattiin suomeksi tunnustanna ja sattui kysyjän ääni olemaan tutun Kieringin miehen ääni, niin Matti arvasi heidän olevan jo Saunalahden kannaksen joukkojen tontilla. Kotikylän kuulumiset ja terveiset toimitettiin perille. Aamulla partiosta palattua odotti jo uusi tehtävä ja uni jäi sinä yönä vähälle niin kuin monesti talvisodan aikana muutenkin...

Hänen kolmas haavoittumisensa talvisodassa sattui maaliskuun alussa. Saman piiskatykin ampuman kranaatin sirpale, joka haavoitti kuolettavasti apteekkarin poikaa Oskar Nymania, teki haavan Matin pää-

hän ja verta tuli paljon. Kolme päivää vapaata palveluksesta oli hoitona, mutta jo toisena päivänä hän oli kenttävartion päällikkönä vahtimassa Reuhkavaaran mottia, joka sittemmin tuhottiin, ilman yhtään suomalaistappiota.

Jatkosodassa Matti Niemi määrättiin oman erikoiskoulutusalanansa tehtäviin Jalkaväkirykmentti 33:n III pataljoonan radiokeskuksen päällikkönä. Tuossa tehtävässä hän kunnostautui niin hyvin, että tärkeä salakielellä tullut 800 merkin oma radiosanoma, joka jäi pataljoonan salakieliupseerilta avaamatta, onnistui Matin avata saamansa koulutuksen perusteella. Siitä ansiosta hänet palkittiin väpelin ylennyksellä niin kuin hän itse asian totesi. Asemasotavaiheen aikana, kun viestimiehistä oli jo pulaa, hän sai alaisikseen kolme naista radiokeskukseen ja heidän kanssaan syntyi muutama hupaisa tilanne mm. joulun aikaan, kun Matti heitä tuuratessaan naisten joulusaunan aikana vastaanotti naisille tarkoitettun hempeän joulutervehdyksen ja vastasi siihen lähettäjän kannalta vähemmän hempeän ilkkurisesti.

Jatkosodan lopulla Matti Niemi haavoittui vielä neljännen kerran Tolvajärvellä 27.07.1944. Tänäpäin pirteä sotien veteraani elää täyttä elämää poikansa kanssa kotikylässään Kieringissä, jossa ei ole enää kauppa eikä postia saati muita palveluita ja kertoo olevansa laiska lähettämään kirkolle tai muualle, vaikka kuntonsa puolesta on ihailtavan hyväkuntoinen ikänsä huomioon ottaen. Toivottamme Matille hyviä tulevia vuosia, terveyttä ja voimia hoitaa hänelle rakkaita porojaan, jotka tunnistavat isäntänsä ja tulevat tervehtimään häntä kotipihalle!

Elämme talvisodan 70-vuotismuisto-aikaa. Tuo aika oli Sodankylän miehille raskasta aikaa, kun kaikkiaan 137 taistelijaa antoi isänmaansa eteen kalleimman uhrin sankarivainajina. Lukumäärä on prosentuaalisesti 3,80 % eli valtakunnallisesti neljänneksi korkein kuntatasolla maamme silloisista 455 kunnasta. Heistä 106 kaatui Suomussalmen, Raatteen ja Kuhmon rintamilla. Teemme kunniata näiden maamme sankareiden muistolle!

Muistiin kirjasi Pekka J Heikkilä, Jääkäriprikaatin kunniajääkäri

Jääkäriprikaatin joukko-osastokilta perinnejoukon juhlassa ja arjessa

Jääkäriprikaatin viettäessä 30-vuotisjuhlaansa lokakuun alussa oli Sodankylään kokoontunut Killan perinteiseen syystapaamiseen ja juhlallisuuksiin osallistuakseen lähes puolensadan kiltalaisen joukko. Tapaamisen pääohjelma keskittyi perjantaille 02.10. jolloin osallistuttiin tiivisohjelmaiseen perinnejoukko-osaston 30-vuotisjuhlatapahtumaan. Päivän ohjelma oli suunniteltu perinteiseksi, mutta tapahtumat oli sijoitettu Sodankylän keskustassa tapahtuvaksi näyttäväksi esiintymiseksi myös kaikille sodankyläläisille. Paraatikatselmus urheilupuistossa ja ohimarssi Jäämerentiellä olivat Jääkäriprikaatin uljas 30-vuotisjuhlaesitys kotikunnan väelle. Aamu oli perinteisesti aloitettu kunnianosoituksella ja seppeleenlaskulla sankarihaudoilla. Juhlapäivä jatkui päiväjuhalla Kitisenrannan koulun juhlasalissa huolellisesti suunnitellulla ja hyvällä ohjelmalla puheineen, musiikkiesityksineen, palkitsemisineen, juhlakirjan julkaisuineen ja juhla kahveineen. Juhlapuheen pitäjäksi oli saatu Jääkäriprikaatin ensimmäinen komentaja, Killan kunniajäsen, kenraalimajuri Hannu Särkiö, joka puheessaan muisteli Jääkäriprikaatin perustamisen alkuaikojen rakentajia ja toiminnan toteuttajia. Juhlatapahtumat onnistuivat erinomaisesti ja niistä jäi läsnä olleille hyvä mieli. Juhlat kruunattiin juhlovalla iltatilaisuudella tanssiaisineen.

Joulun alla saimme olla kutsuttuina juhlistamassa Jääkäriprikaatin Kyläjärven taisteluampuma-alueen 40 vuotista toimintaa seuraamalla onnistuneesti toteutettua mittavaa komppania-ammuntaa alkutalven pakkasessa poikkeuksellisen kauniissa poutasäässä.

Jääkäriprikaatin Kilta ry:n hallitus toivottaa jäsenistölleen ja lehden lukijoille hyvää alkanutta vuotta 2010, joka on Killan toiminnan 48. toimintavuosi. Samalla toivotetaan perinnejoukko-osastollemme mitä parhaita jatkoa varusmiesten kouluttamisessa arktisiin oloihin, johon alkanut talvi näyttää luovan otolliset olosuhteet kovine pakkasineen.

Lapin Sotaveteraanipiiri onnitteli veteraanikeräyksessä ansiokkaasti toiminutta Jääkäriprikaattia. Kuvassa oikealta sotaveteraanit Martti Maikkunen ja Armas Ilvo ja Lapin Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja Pekka J Heikkilä.

Kilta esittämässä onnitteluja perinnejoukko-osastolle.

Keski-Pohjalaiset Ahti Wörlin ja Erkki J Ruokojä luovuttivat joukko-osastotunnukset.

Kiltalaiset Ylimaán taistelumuistomerkillä

*Taistelukuvaus-
siin keskittynyt
Eino Kanerva
kertoo muisto-
jaan Pasi Esko-
lalle.*

*Ylimaán
taistelun
muisto-
merkki.*

*Kaksi Jääkäripataljoonan taistelijaa ja kiltaveljeämme Eino Kaner-
va Sodankylästä (JP 2) ja Erkki J Ruokojä Kälviältä (JP 1) keskuste-
livat sotamuistoistaan muistomerkin ääressä.*

Killan syystapaamiseen 2009 osal-
listuneet kiltalaiset pysähtyivät
matkallaan Ranuan eläinpuis-
toon Ranuan Palovaaraan johtavan tien-
haaran alueelle pystytetyllä Lapin sodan
Ylimaán taistelujen 7.–9.10.1944 muis-
tomerkille. Muistomerkillä, jonka on
suunnitellut edesmennyt professori En-
sio Seppänen, esitteli taisteluissa muka-
na ollut Sodankylän Sotaveteraanien va-
rapuheenjohtaja, kiltaveli Eino Kanerva
taistelujen kulkua maastossa. Eino Kan-
erva palveli sodan aikana Jääkäripatal-
joona 2:ssa, joka yhdessä Jääkäripatal-
joonien 3, 4 ja 5 kanssa muodosti Jää-
käriprikaatin ja kävi näissä maisemissa
Lapin sodan tuhoisimmat taistelut suo-
malaisten kannalta tarkasteltuna. Maas-
to on vaikeakulkuista korpimaastoa ja
saksalaiset olivat erittäin hyvin varus-
tautuneita estämään suomalaisten ete-
nemisen Rovaniemeä kohti Portimojär-
ven maastossa, koska heidän suunnitel-
mansa edellyttivät siinä vaiheessa Ro-
vaniemen hallussapitoa. Jääkäripataljo-
onat 2 ja 3 suorittivat Ylimaán taisteluissa
noin 20 kilometrin maastokoukkauksen
Saukkojärven tienhaaran (muistomer-
kin alue) haltuun ottamiseksi ja 07.10.
koukkaukseen liittyi lisäksi Jääkäripatal-
joona 4. Kovissa taisteluissa suomalais-
ten tappiot olivat kaikkiaan 295 miestä,
joista kaatuneina noin sata.

Jääkäripataljoona 1 ei kuulunut jat-
kosodan aikana Jääkäriprikaatiin, vaan
Ratsuväkiprikaatiin (RvPr) ja ryhmä Oino-
seen ja osallistui Lapin sotaan vain Tornio-
n varuskuntajoukkona ja sotasaaliin ke-
räämiseen eri puolilla Lappia.

*Arktiset eläimet Ranuan eläinpuistossa näyttivät kiltal-
laisille parastaan puistoon päästyämme ja makupalojen
kerjääminen sujui rutiinilla.*

Kansa kävelemään 2009 tapahtuma

Yhdistyneiden kansakuntien määräämän kansainvälisen rauhanpäivän (21.09.) merkeissä Suomessa Suomen Rauhanturvaajaliiton organisoimana toteutettu Kansa kävelemään tapahtuma järjestettiin Sodankylässä ensimmäistä kertaa sunnuntaina syyskuun 20. Päivänä 2009. Tapahtuman suojelijaksi oli pyydetty Jääkäriprikaatin komentaja eversti Mauri Koskela, joka avasi tapahtuman.

Veijo Laineen johdolla tapahtuman järjestäneen toimikunnan iloiseksi yllä-

tykseksi tapahtumaan oli tullut osallistumaan 167 kävelijää, jotka sotiemme veteraanien haastamana ja talvisodan 92 vuotiaiden veteraanien Eino Hietalan ja Martti Maikkusen kirittäminä kävelivät itse sopivaksi katsomansa matkan ja saivat palkkioksi hyvän mielen lisäksi tapahtumapinssin, kahvit Sodankylän Sotilaskotiyhdistyksen tarjoamana ja sotiemme veteraanit lisäksi kiltapuseron Jääkäriprikaatin Killan lahjoittamana.

Sodankylän osallistujamäärä oli hieno saavutus, jota kunnallisjohto valtuus-

ton puheenjohtajan ja kunnanjohtajan ominaisuudessa olivat mukana todistamassa. Paljon huonommin oli asia järjestetty esimerkiksi naapurikaupungissamme Rovaniemellä n. 25 kävelijää ja Oulussakin vain 50 osallistujaa. Tapahtuma toistetaan tänä vuonna 19. syyskuuta tavoitteena Sodankylässä ylittää 200 kävelijän raja ja olla jälleen esimerkkinä suuremmille paikkakunnille. Tervetuloa tuoloin mukaan kävelemään!

Niilo Tasala käveli veteraani Eino Hietalan tahdissa. Takana kiritti sotaveteraani Martti Maikkunen.

Eversti Mauri Koskela ja sotaveteraani Martti Maikkunen.

Eversti Mauri Koskela sai kävelytapahtuman suojelijana myös Jääkäriprikaatin Killan lahjoittaman kiltapuseron killan puheenjohtajalta Tauno Turuselta. Kuvassa oikealla tapahtuman johtaja Veijo Laine.

Kun muut kävelijät nauttivat kahvia ja munkkeja käveli sotaveteraani Martti Maikkunen vielä muutaman kierroksen yksin.

Ryhmän taistelukoulutus airsoftaseilla

Hiukkavaaran ampumaradan paviijongille kokoontui viikonvaihteessa 19.-20.9.2009 parikymmentä reserviläistä kokeilemaan ryhmän taistelukoulutusta airsoftaseilla. Kokeiluharjoituksen oli järjestänyt Pohjan Prikaatin Kilta, Pohjois-Pohjanmaan Maanpuolustuspiiri ja Pohjois-Pohjanmaan Airsoftyhdistys. Airsoftyhdistyksen reserviläisillä oli omat taisteluvarusteet sekä omat AK 47 tyyppiset airsoftaseet. Muut reserviläiset varustettiin m/91 maastopuuvilla ja Oulunsalon nuorisotoimelta vuokratuilla AK 47 mallisilla airsoftaseilla. Reserviläisistä muodostettiin kaksi jääkäriyhmää rynnäkö- ja konekivääreineen.

Aktiivinen puolustus lauantaina

Ryhmän puolustustaistelun koulutus aloitettiin oppitunnilla kertaamalla puolustustaistelun perusteet. Seuraavaksi harjoiteltiin puoleltoista tunnin ajan puolustustaistelun periaatteita vanhan taisteluampumapaikan maastossa. Harjoittelussa huomattiin jälleen kouriintuntuvasti vanha totuus. Jos puolustaja ryhmittyy suoraan eteenpäin ampuviin taisteluammunta-aseisiin, niin puolustajan tappiot kasvoivat yllättävän korkeiksi. Kun ryhmän taistelijoiden asemat muutettiin ristiin ampuviksi sivustatuli-aseiksi, niin hyökkääjän tappiot kasvoivat ja puolustajan tappiot pienenevät merkittävästi. Lopuksi toteutettiin aktiivisen puolustustaistelun kahden tunnin sovellettu vaihe, joka päättyi taisteluhaudan vyörytykseen menetetyn pesäkkeen osan takaisin valtaamiseksi. Raikaassa syysässä tapahtunut aktiivi-

*Konekivääri-
taistelijapari
torjuu
rynnäkö-*

nen puolustus aktivoi myös hikirauhaset. Kokeneet puolustajat tietävät, että hiki säästää verta ja läheltä avattu risti-tuli tappaa hyökkääjän.

Hyökkäyksen tuli ja liike sunnuntaina

Ryhmän hyökkäyksen harjoittelukin aloitettiin oppitunnilla. Maastossa harjoiteltiin vajaan puoleltoista tunnin ajan hyökkäyksen yksityiskohtia vaihe vaiheelta, jolloin syöksyn oikea suoritus sekä ryhmän tuli ja liike palautuivat reserviläisten mieleen. Harjoittelun lopuksi treenattiin avojonossa etenevän ryhmän toimintaa vihollisen tuliylläkössä ja viimeiseksi ryhmän sivustahyökkäystä konekivääritäistelijaparin tukemana. Tunnin mittaisessa sovelletussa vaiheessa ryhmän tuli edetä käsketyssä suunnassa ja tuhota kohtaamansa vihollispartiot. Hyökkäävä ryhmä oli oppinut, että vihollinen on pidettävä jatkuvasti tulen alla. Liike eteenpäin vie uuteen tuliasemaan,

mutta tukevan osan tuli on se, joka tappaa. Reserviläiset liikkuvat, ampuivat ja kuulat moksahelivät osuessaan. Hyökkäävän joukon pääosan iskut tulivat milloin oikealta milloin vasemmalta. Raisua menoa oli ilo seurata. Tavoitteessa herätettiin "kuolleet", tarkastettiin kalusto ja aselevon solmimisen jälkeen lähdettiin syömään.

Päivän päätteeksi oli ampumakilpailu reserviläispiirien kymmenellä SAR M1:llä. Kolmelle parhaalle luovutettiin tekstiilipalkinnot.

Johtopäätöksiä kokeiluharjoituksesta

Harjoituspaikaksi tulee valita pienipiirteinen maasto (ampuma-ala korkeintaan 50 metriä) tai rakennukset. Taistelutekniikassa tulee noudattaa jalkaväen ohjesääntöjä ja ohjeita. Airsoftaseiden lyhyen kantaman vuoksi ryhmän pesäkkeen leveyttä on edullista supistaa 30 metriin ja avorivin leveyttä noin 30 metriin, jotta ryhmän aseiden tulen ulottuvuus peittää koko toiminta-alan. Hillittömän tulenkäytön estämiseksi rynnäkökiväärien ja konekiväärien lippaisiin tulisi ladata kerrallaan korkeintaan aseensa tuliansnos kutakin tehtävää varten. Jos halutaan huomioida lippaiden vaihto, niin lippaita on oltava useita ja kuhunkin lippaseen ladataan oikean aseensa lippaan kapasiteetin mukainen määrä muovikuulia. Muovikuulat eivät läpäise risukkoa tai ohutta estettä, mutta sitä ei tee myöskään laseriseiden säteet.

Airsoftaseita on sekä halpoja muovirunkoisia että kalliimpia metallirunkoisia, joista metallirunkoiset ovat taistelu-

*Konekivääri-
taistelijapari
tukee
taistelu-
haudan
vyörytystä.*

koulutuskäyttöön lujuutensa vuoksi parempia. On huomattava, että pakkana heikentää aseiden ja niiden akkujen toimintaa. Airsoftaseet ovat käsitteeltään realistisempia ja käytössä paljon siistimpiä kuin värikuula-aseet, joita en suosittele sotilaallisiin harjoituksiin. Airsoftaseet soveltuvat hyvin ryhmän taistelukoulutukseen maastossa sekä rakennuksessa ja joukkueen taistelukoulutukseen tyydyttävästi rakennuksissa sekä välttävästi maastossa.

Tekniset tiedot ja kuvat Esa Niskanen

Konekivääritaistelijapari tukee taisteluhaudan vyörytystä

Ryhmä hyökkää oikealta ja konekivääritaistelijapari tukee

Pohjan Prikaatin Kilta Ry

Pohjan Prikaatin Kilta jatkoi viime vuonna "historia eläväksi" -sarjaa. Italian matkalla tutustuttiin Rooman, Vatikanin, Napolin ja Sorrennon lisäksi Anzioon ja Nettunon maihinnousutaisteluihin ja Monte Cassinoon.

Tämän vuoden toukokuussa menään Maginot-linjalle ja Verduniin. Killan matkat ovat sopiva sekoitus sotahistoriaa, kulttuuria ja turismia. Matkoja on aikaisemmin tehty Venäjälle, Balttiaan, Saksaan, Ranskaan ja Puolaan. Sotahistorioitsija, eversti Sampo Ahto on toiminut asiantuntijaoppaana.

Tietoa killan toiminnasta löytyy killan kotisivuilta, www.pohjanprikaatinkilta.fi/

Kiltalaisia Monte Cassinin luostarin sisäpihan portailla.

Vatikaanin historiallinen näkymä.

Espanjalaiset portaat Roomassa.

Sampo Ahto esitelmoi Pompeij:n raunioilla

Erityisalojen varusmieskoulutus

Yksi reserviläisistä koostuvan armeijan tehokkuuden salaisuuksista on mahdollisuus hyödyntää sodanajan joukkoihin sijoitettujen siviilikoulutusta ja -kokemusta sodanajan tehtävissä. Tätä mahdollisuutta puolustusvoimat myös pyrkii hyödyntämään. Yksi osoitus tästä pyrkimyksestä on erityisalojen varusmieskoulutus. Erityisalojen koulutettavia päästään jo varusmiesaikana kouluttamaan sodanajan tehtäviin, joihin heidät mahdollisesti myöhemmin sijoitettaisiin siviiliammattin perusteella varusmiesaikana saadusta koulutuksesta riippumatta. Erityisalojen koulutuksen kautta pystytään välittömästi hyödyntämään muun muassa korkeakoulututkinnon suorittaneiden tai sellaista suorittavien varusmiesten siviilikoulutus. Yksi esimerkki erityisalojen varusmieskoulutuksesta on erikoisalojen reserviupseerikoulutus oikeudellisella alalla.

Oikeudellisen alan erikoisalojen reserviupseerikoulutuksen saavat palvelevat lakimieskokelaina. Koulutukseen tulee hakeutua viipymättä sen jälkeen, kun on tullut valituksi koulutettavaksi reservin upseeriksi. Lakimieskokelaaksi voidaan hyväksyä oikeustieteen maisterin tutkinnon suorittanut tai tätä tutkintoa suorittava henkilö, joka on suorittanut rikos- ja prosessioikeuden aineopinnot.

Oikeudellisen alan erikoisupseerin koulutukseen hakeutunutkin upseerioppilas saa normaalin aselajinsa ja koulutushaaransa mukaisen koulutuksen reserviupseerikurssilla. Itse kävin RUK:n Kärkikomppaniassa PST-linjalla. Reserviupseerikurssin jälkeen palasin Jääkäriprikaattiin, missä minua alettiin kouluttaa puolustusvoimien oikeudellisen alan tehtäviin. Vaikka reserviupseerikurssilla saamani koulutus ei näin vastaakaan sodan ajan tehtäviä, joihin minut

ainakin jossain vaiheessa sijoitetaan, ovat sen opit joukkojen käyttöperiaatteista tarpeen myös oikeudellisen alan tehtävissä. Erityisesti operaatiolakiemiehen tehtävät liittyvät niin kiinteästi sotilaallisten operaatioiden suunnitteluun ja niiden toteuttamisen oikeudellisten edellytysten varmistamiseen, että lakimiehen on mahdotonta täyttää tehtävänsä ymmärtämättä joukkojen käytön perusteita.

Koska puolustusvoimien toiminta perustuu lainsäädäntöön sekä rauhan aikana että kriisitilanteissa, saa lakimieskokelaan koulutuksessa erittäin laajan kuvan puolustusvoimien toiminnasta. Itse olen kokeiluaikani saanut muun muassa sotilasrikoksiin, niiden tutkintaan sekä kurinpitomenettelyyn liittyvää koulutusta. Lisäksi olen opiskellut puolustusvoimien vahingonkorvausmenettelyyn ja sodan oikeussääntöihin eli humanitaariseen oikeuteen liittyviä asioita. Jälkimmäisen osalta olen myös saanut pitää aliupseerikurssin oppitunnin sekä täällä Jääkäriprikaatissa että Lapin Ilmatorjuntarykmentissä.

Olen päässyt tutustumaan myös huollon toimintaan ja materiaalihallintaan sekä sotilas- ja työtapaturmien

korvausmenettelyyn. Myös valmiuslain-säädäntö, laki puolustusvoimista ja asevelvollisuuslaki ovat tulleet kevään aikana tutuiksi. Edellä sanotusta käy varmasti ilmi, että oikeudellisen alan koulutuksessa vastaan tuleva sääntelyn kenttä on varsin laaja-alainen. Uskallan väittää, että tätä kautta olen saanut huomattavasti normaalia varusmieskoulutusta laajemman kuvan puolustusvoimien toiminnasta ja roolista yhteiskunnassa. Parhaimmillaan lakimieskokelaan koulutuksen myötä syntyy kuva kokonaisuuden puolustuksen periaatteesta ja koko yhteiskunnan tavoista varautua kriisitilanteisiin.

Maanvyyry 09-pääsotaharjoituksessa kesäkuussa toimin operaatiolakiemiehenä yhdessä tehtävään sijoitetun reserviläisen kanssa. Tässä tehtävässä reserviupseerikurssin loppupuoliskolla tuloksi tullut kirjainpari YT (yhteistoiminta) avautui aivan uudella tavalla. Osallistuessani esikunnan työskentelyyn pääsin näkemään eri aselajien sekä sotilasmaajuiden välisen yhteistoiminnan ratkaisevan merkityksen. Toivottavasti myös taistelevissa joukoissa koulutetut ovat päässeet tekemään saman huomion!

Jääkäritoimikunta toimikaudella 2/09

Toimikaudella 2/09 Jääkäritoimikunnassa työskenteli 3 toimihenkilöä. Puheenjohtajana toimi kersantti Pekka Siivola, sihteerinä alikersantti Turkka Matala, sekä työ-, opinto- ja sosiaaliamiehenä (TOS-asiamies) jääkäri Niko Isokoski.

Jääkäritoimikunnan yleiseen toimintaan kuuluu varusmiesten vapaa-ajan virikkeiden järjestäminen, sekä varusmiesten sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitäminen ja kehittäminen. Näistä näkyvimpänä toimivat Jääkäritoimikunnan vapaa-ajan tilat Sotilaskodin alakerrassa. Sieltä löytyy videotykki, dvd- ja blu-ray soitin sekä Internet-yhteys, joka on monille varusmiehille tärkeä yhteydenpitoon siviiliin sekä henkilökohtaisten asioiden, kuten pankkiasioiden hoitamiseen. Jääkäritoimikunnan tiloista löytyy myös opin- toin-foa sitä tarvitseville.

Jääkäritoimikunnan yksi tärkeimmistä työnkuvista on viikottaisen Lyhyin Syöksyin –lehden kokoaminen ja toimitaminen. Lyhyin Syöksyin (tuttavallisemmin Lysy) toimii tehokkaasti tiedottamisessa. Tämän lisäksi se tuo huumoria ja iloa arjen keskelle.

Jääkäritoimikunnan toimitiloihin tehdään uusia hankintoja koko ajan. Vanhoja laitteita ja vapaa-ajan tarvikkeita vaihdetaan uudempiin ja varusmiesten toiveita hankinnoista pyritään toteuttamaan. Toimikaudella 2/09 JTK:n tiloihin hankittiin mm. Playstation 3 -peli-

konsoli, urheiluvälineitä ja soittohuoneeseen tarvikkeita.

Varusmiesten palvelusoloja ja sosiaalista hyvinvointia palvelusaikana edistävät aloitteet valmistellaan Jääkäritoimikunnassa. Jääkäritoimikunta on saanut aikaan pienillä muutoksilla suuren vaikutuksen palvelusolosuhteisiin, mm. kannustamalla ja innoittamalla varusmiehiä omatoimisiin liikuntasuorituksiin, joka on varmasti edesauttanut selviämään raskaista palvelushetkidä.

Varusmiesten liikuntakerhon toiminta

Jääkäritoimikunta on perinteisesti ollut vahvasti mukana VLK:n (varusmiesten liikuntakerho) toiminnassa. Toimikaudella 2/09 pyöri salibandy-, lentopallo-, ja sulkapallockerho. Näistä suosituimmaksi nousi salibandykerho. Kerhot ovat varusmiesjohtoisia. Tänä syksynä kerhojen vetäjinä toimivat alikersantit, mutta kerhoja voi vetää kuka tahansa ja lähes mistä lajista tahansa, kunhan on tietoa ja taitoa kyseisestä lajista. Aktiivisimmat kerhojen vetäjät palkittiin kuntoisuuslo- mapäivällä. Myös kerhoissa käymisestä on mahdollista saada kuntoisuuslomaa.

Yhteistyö Sotilaskotiyhdistyksen kanssa

Jääkäritoimikunta toimi tiiviissä yhteistyössä Sodankylän Sotilaskotiyhdistyk-

sen kanssa. Jääkäritoimikunnan edustaja on osallistunut myös Sotilaskotiyhdistyksen hallituksen kokouksiin mahdollisuuksien mukaan. Sodankylän Sotilaskotiyhdistys on tukenut Jääkäritoimikunnan toimintaa rahallisesti sekä erilaisin lahjoituksin. Jääkäritoimikunnan toimihenkilöt ovat puolestaan auttaneet Sotilaskodin työntekijöitä erilaisissa pienissä askareissa. Myös kotiuttamiskonsertti järjestettiin yhdessä Sotilaskotiyhdistyksen kanssa.

Ensi keväänä

Jääkäritoimikunnan toimihenkilöt vaihtuvat tammikuussa. Alikersantti Sami Luttinen tulee toimimaan JTK:n uutena puheenjohtajana ja alikersantti Axel Anttila JTK:n uutena sihteerinä. Lisäksi alikersantti Luttinen tulee vaikuttamaan Maavoimien VMTK- sihteeristöissä. JTK:ta tulee keväällä työllistämään koulujen yhteishaut. Tämän lisäksi p-kauden alussa järjestetään Jääkäriprikaatissa jo perinteeksi muodostunut sählyturnaus. JTK:n edustaja pitää puheen uusien alokkaiden saapumisjuhlassa ja yksi edustaja osallistuu VLK-päiville Kuusamossa. Ehkä tärkein kevään tulevista tehtävistä on alokasoppitunnit, joiden on tarkoitus tuoda Jääkäritoimikuntaa lähemmäs uusia alokkaita. Oppitunneilla JTK:n toimintaa pyritään tuomaan tutuksi alokkaille.

AUK II/09

Jalkaväen Aliupseerikurssi

Jalkaväen aliupseerikurssilla koulutetaan johtajia kivääri, tulenjohto, kranaatinheitin, sissi- ja panssarintorjuntakoulutushaaran ryhmänjohtajan tehtäviin, sekä moottorialiupseereiksi. Kurssin ensimmäisellä jaksolla annettiin lisäksi huollon ryhmänjohtajille perustiedot ja -taidot ryhmän johtamisesta ja taistelusta.

Ensimmäinen jakso muistuttaa sisältöään erikoiskoulutuskauden koulutusta joukkotuotantoyksikössä, sillä tulevien ryhmänjohtajien on ensin itse opittava käyttämään ryhmänsä taisteluvälineitä. Aliupseerikurssin toisella jaksolla opetellaankin sitten opettamaan samat asiat tuleville alaisille.

Fyysisesti kurssin ensimmäinen jakso oli sopivasti nousujohteinen peruskoulutuskautteen verrattuna. Kunnon onkin syytä olla kohdallaan aliupseerikurssin toisella jaksolla.

AUK I:n seitsemän viikon jakso sisälsi kaksi tärkeää harjoitusta. Ensimmäisessä linjoittain toteutetussa yli yön taisteluharjoituksessa keskityttiin oppilaiden osalta partion ja ryhmän johtamisen perusteiden opetteluun ja taito taso mitattiin toisessa harjoituksessa kovapanosammunnoin Kyläjärvellä. Yhdeksänviikkoisella kakkosjaksolla sotaharjoitusta on kolme, joista yksi on ampumaharjoitus. AUK II:lla harjoitellaan jo tiiviisti ryhmänjohtajan toimenpiteitä taisteltaessa joukkueen ja komppanian osana.

Kasarmilla tapahtuvia teoriapäiviä ei suunnitelmaan enää montaa jäänytkään. Kovan koulutuksen läpikäyneillä on kuitenkin varaa itse vaatia alaisiltaan, ilman harhakuvitelmia omista kyvyistä. Korkealaatuisten koulutustulosten osalta kiitokset suunnattakoon erittäin ammattitaitoiselle ja motivoituneelle 3.Jääkärikomppanian henkilökunnalle.

Kuvassa vasemmalta moottorilinjan priimus, alik Koskinen Hans Juho Johannes, kiväärilinjan priimus alik Järvelä Niko Antero Nikolai, kranaatinheitinlinjan priimus alik Mäenpää Mikko Ilmari, panssarintorjuntalinjan priimus alik Säily Ville Petteri, sissilinjan priimus ja AUK:n priimus alik Memonen Mikko Tapio.

Kiväärilinja

Yläriivi vasemmalta: Kinnunen AE, Niemelä JT, Häätylä A-P, Välimaa LS, Pietarila JLT, Julkunen VE, Moisio ATO, Auvinen JJ
Keskiriivi vasemmalta: Aronen SI, Pesonen J-P, Okkonen J-MM, Kiviniemi HJ, Järvelä NAN, Hellman MA, Nokia JES
Alarivi vasemmalta: Pekkinen TKA, Ollila JOK

Suomen armeijan selkäranka, puolustusvoimien jalkaväki, ilmassa kaikuivat hyökkäyskäskyt. Konekiväärin pauke korvanjuuressa, savukranaattien läpi juoksevat hampaisiin aseistetut sotilaat. Tämä oli se mielikuva, joka sai kymmenet nuoret miehet ja naiset valitsemaan kiväärilinjan aliupseerikoulunsa suunnaksi.

Alkuun oli puolesta sadasta taistelijaista koostuva kiväärilinja hyvin sekalainen joukkio. Oli suurta ja pientä, komeaa ja kaunista, sotilasta ja hiihtäjää. Eikä edes varustuksessa päästy yhteisymmärrykseen, kun Lapin Lennoston mustikkabaretit toivat vivahteensa vellovaan vihereään mereen.

Aliupseerikoulun ensimmäisessä vaiheessa otettiin kaikilta luulot pois. Osalle tämä osoittautui hieman liiankin ras-

kaaksi, joten vauhtia lähdettiin hakemaan takaisin siviiliin. Kun tämä reserviupseerikouluun lähtevien ja erikoisaliupseerien valintojen karsima vajaa parikymmenen nuoren miehen joukko katsoo taaksepäin, ei voi muuta, kuin pilke silmäkulmassa hymyillä. Rankat, mutta palkitsevat ja kokemusrikkaat leirit, muokkasivat näistä pikkuoppilaista todellisia taistelijoita

Aliupseerikoulun toisen vaiheen alkaessa, oppilaan vesat tiesivät, mihin se valmistaisi heitä, Aapaan, eli välisotaan. Kurssi oli vilkas ja hyvinkin koulutuspainotteinen, mutta sen ansiosta kurssin oppilasta leivottiin korpraaleja. Kun tämä Aapa sitten alkaisi, siellä uusien korpraalien todelliset kyvyt punnittaisiin, sillä heitä odottaa tähän mennessä ehkä raskain koettelemus.

Seitsemän päivän mittainen välisota on jo varmasti sen luokan leiri, että se tarjoaa taistelijoilleen unohtumattomia kokemuksia ja vaatii jokaiselta niin henkistä kuin fyysistäkin jaksamista Lapin talvisissa olosuhteissa. Tämän koettelemuksen jälkeen taistelijoilla on hieman aikaa hengähtää, palautella välisodan temmellyksistä ja odotella samalla, jos ei muuta niin seuraavia ylennyksiään.

Myöhemmin nämä tulevat alikersantit joutuvat astumaan hieman suurempiin saappaisiin. Heidät tullaan ripottelemaan ympäri prikaatia eri komppanioiden opastamaan uuden saapumiserän uusia alokkaita, josta mahdollisesti osa löytää tiensä aliupseerikoulun kokemusrikkaille kursseille.

Panssarintorjuntalinja

Verta, hikeä ja panssarintorjuntaa! "Tahdon olla pst-mies, taistelukenttien naistenmies..". Kyllä kyllä, mutta millainen on oikea pst-johtaja? Pst-johtaja lyö ensin ja kysyy sitten. Vain osuma ratkaisee ja nopeus. Kuninkaallista panssarintorjuntalinjaa ei voita mikään. Onhan Panssarintorjunta ehdottomasti parasta sotilastoimintaa.

Asiaan asiaan. Auk 2/09:n alkaessa monella taistelijalla rinta kaartui rottingille jo pelkästä ajatuksesta, että saavutti tiensä kyseiselle linjalle. Luulot pois ja luu kurkkuun. Höpöstely oli loppunut ja oli aika kaivaa "koirat" varastosta. Oli nimittäin raskaan singon, eli "Mustin", puolustusvoimien kovaäänisimmän (?) aseeseen, aamulenkkiin aika. Eihän siinä sinänsä mitään. Asfaltilla mustin pyörät pyörivät kuin Rolling Stones konsanaan, mutta kaikki sen kokeneet voivat sanoa, että hiki virtasi ja veren maku suussa vain voimistui.

Ajatukseen oli totuttava ja erinomaisen koulutuksen ansiosta useat kalustomarsit taittuivatkin tuon tuosta. Ei tietenkään täysin mukisematta. Lainatakseni erään nohevan oppilaan sanoja; "Jos ei vihollinen nähnyt, niin ainakin kuuli!".

Mitä tulee pst-koulutukseen, niin parempaa ja monipuolisempaa koulutusta saa hakea. Aseet, joilla pääsimme ampumaan, olivat vähintäänkin kokemus. Raskaan singon laukaus salpautti hengen, myös kiväärimiehen hengen, Apilaksen ontelokranaatti nosti itsetuntoa, ja KES:n ontelorakettiakaan ei voi vähätellä. Muistona elää vieläkin AUK 2:n ampumaharjoitus, jossa kiväärimiehet seurasivat PST-linjan puolustustaistelua huulet pyöreänä. Kieltämättä vähän panssarintorjuntaylpeys kasvoi. Se siitä.

Taivaspaiikasta RUK:ssa pääsi nauttimaan linjan neljä ehdottomasti nohevinta oppilasta. Kilpailu oli tietenkin

kova ja kouluttajien mieliksi saavutimme AUK 1:n parhaat pisteet kaikki linjat mukaan lukien.

Emme siis olleetkaan niitä isoja, rümia ja tyhmiä, kuten prototyyppi antaa olettaa, vaan kaikkea muuta ja edellä mainittua.

Syy tähän kaikkeen menestykseen oli PST-linjan ehdoton tiimityöskentely. Huumori tiukimmassakin tilanteessa pelasti paljolta, vaikka vähästä sitä revittiinkin. RUK:uun lähtijöiden jälkeen porukka vain entisestään tiivistyi. Nöyryys ja ylpeys käsi kädessä auttoivat jaksamaan loppuun asti. Tuumaakaan ei periksi annettu ja tässä nyt ylpeinä odotamme, mitä on tiedossa, kun kaikille omat ryhmät aikanaan jaetaan. Niin ja loppuun on ollut tapana antaa ne viimeiset terveiset muille linjoille: "Muut tekee mitä uskaltaa, mutta PST tekee mitä haluaa!"

Ylärivi vasemmalta: Majava, Hirttiö, Rautio, Sarviaho, Hiltunen. Toinen rivi ylhäältä vasemmalta: Saarela, Lukkaroinen, Hämäläinen, Blankenstein, Paananen, Pekkarinen, Lohi, Kyllönen. Keskirivi vasemmalta: Koskela, Uusitalo, Kivilompolo, Säily, Paulamäki, Hinkkainen, Raudus, Töllä, Säätelä.. Eturivi vasemmalta: Luukkonen, Vilppola

Sissilinja, sissijoukkue

Syyskuun alussa 2009 hehtinen ilmapiiri täytti sekalaisen joukon. Kourallinen toisilleen entuudestaan tuntemattomia nuoria miehiä astui alipuseerikoulun (AUK) porteista sisään. Vaikka kyseinen joukko omasikin kirjavan taustan, oli kaikilla nyt yhteinen taival edessä, nimittäin alipuseerikurssi 2/09 sissijoukkue. Osa osasi odottaa mitä kyseinen joukkue toisi tullessaan, joillekin se tuli täytenä yllätyksenä, mutta heti alkumetreistä lähtien kaikki tajusivat yhden oleellisimmista asioista sissinä olemisessa, ja se oli yhteen hiileen puhaltaminen. Jos joku ei ollut tarpeeksi nopea, muut auttoivat, yksi kaatui metsässä, toiset nostivat, joku ei osannut, toiset opettivat ja kun joku joutui tulitaisteluun, se oli kaikkien tulitaistelu. Vaikka olimmekin fyysisesti ja henkisesti valmistautuneet koko alokaskauden tulevaan koulutukseen, niin silti jokaisella oli paikoittain rankkaa. Tästä huolimatta kukaan ei luovuttanut tai murtunut, vaan jaksomme kaikki painaa rinkat selässä kymmenien kilometrien jälkeen kymmeniä kilometrejä, elää luonnon ar-

moilla, olla päiviä syömättä ja nukkumatta, tämä kaikki pelkästään linjaylepyden voimalla. Vaikka voimamme olivatkin ehtyneet ja ajatukset sumentuneet, jaksomme pelkästään sillä että kuulimme sissijoukkueeseen, jossa ei sopinut luovuttaa. Meistä tulikin heti alipuseerikoulun alkutaipaleesta lähtien kuin yhtä isoa perhettä jossa jokainen persoona löysi pian paikkansa joukkueessa.

Henki onkin juuri se tekijä joka on kuljettanut sissijoukkuetta eteenpäin. Harjoituksissa on kaikunut lähes joka kerta yhteen isoon ääneen ”henki: HYVÄ, kunto: KOVA, sissi: PARAS”. Olemmekin kolonneet monenlaisia haasteita läpi alipuseerikurssin. Mukaan on mahtunut niin hienoja elämyksiä kuin rankkoja kokemuksiakin. Luonnonmuonaleirin tarjoamat elämykset laavuissa nukkumisesta aina poron nylkemiseen. Taisteluleirien nukkumattomat yöt ja monet hiihtotaipaleet. Loppuun asti hiotut ammunnat monine savuineen ja räjähteineen. Aina viimeisen päälle hiotut naamiot. Muistan myös ne hetket jolloin kadehdin muita linjoja.

Sitä kuinka hienoa olisi välillä päästä heidän mukaansa vapaa-ajalle, tai moottorimarssilla paikasta toiseen, mutta kaikki ne hetket kuuluivat osaksi sissien arkea. Näin jälkikäteen muistellen kokemamme on kasautunut mahtaviksi muistoiksi.

Sisseinä olemme tottuneet pitämään asiat yksinkertaisina, mutta loppuun on vielä todettava kuinka loistavia koulutajamme olivat. Apukouluttajat osasivat asiansa vähintään kiitettävästi ja heihin syntyikin alipuseerikurssin loppupuolella erittäin vahva side. Luutnanttimme opetti vihollisen lyömiseksi tarvittavat taktiikat ja temput, sen kuinka yksinkertaisesti asiat voi hoitaa. Ylikersantillamme opimme taas käyttämään maalaisjärkeä. Hän ruoski joukkuetta eteenpäin metsissä ja muokkasi meistä joka paikan höyliä. Jokainen sissijoukkueen jäsen oppi arvostamaan kutakin kouluttajaa ja heidän takiaan meistä sisseistä tulikin metsien hiljaisia eläimiä.

”Nähdessäsi sissin metsässä, voit onnitella itseäsi, mutta voit olla varma että sinut on jo huomattu.”

Yläriivi vasemmalta: Tervonen, Kontio, Niinimäki, Savela, Oja, Rantaiso, Poropudas, Kangas, Salmu, Kemppanen, Kouva, Mikko-
Alarivi vasemmalta: Kokko, Riskilä, Ollikainen, Paloste, Puominen, Ruokanen, Viinikka.

Sissilinja, sissiradistit

Yläriivi vasemmalta: Syväniemi (Syvis) HS, Karvonen TO, Räsänen (Räsäne) J-P, Kalliokoski (KK) JM, Karttunen (Kärtynen) PJ, Alatarvas MS, Latvala AVH. Alariivi vasemmalta: Kuru TSJ, Aikio AA, Tervo WO, Miinin JM, Memonen MT

// Huomio, heitän heittopainon” oli Aliupseerikurssin alussa varsin yleinen sanonta, radistien suusta sitä vaan ei kertaakaan kuultu. Sissilinjan toinen puolikas, sissiradistijoukkue, koostui kyllä toinen toistaan erilaisemmasta taistelijasta, siltikään joukkuehenkeä ei puuttunut silloin kun sitä tarvittiin. Yhdessä vietetyillä ampumaharjoituksilla, luonnonmuonaleirillä, taisteluharjoituksilla ja erittäin rankoissa sähkötämisharjoituksissa huomasin, että vaikka pinna välillä olikin kireällä jokaisella, niin silti niistä selvittiin hyvin mielin ja nauruen. Vaikka osa AUK:n harjoituksista kyllä meni miten meni, niin joukkueen päätä se ei kauaa vaivannut, vaan taas mentiin leuka pystyssä kohti uusia haasteita.

AUK 2 ampumaharjoitus alkoi mukavasti radistien lähdettyä PST-linjan mukaan ampumaan kovat kertasingot. Sa-

malla pääsimme näkemään pienimuotoisen Apilaksen tehoesittelyn, tämän jälkeen kuului erään PST-oppilaan suusta ”Se on linjavalintakysymys”, niinpä. Harjoituksen lopuksi sissilinjalle oli järjestetty miinojen tehoesittely, jossa pääsimme asentamaan erilaisia miinoja ja kokemaan legendaarisen ”tellun” eli telamiinan tehon ja millaista jälkeä pohjamiinakin saa aikaan. Tällaisissa tilanteissa sitä tulee ajatelleeksi että näitä taisteluvälineitä ei muualla pääse käsittelemään kuin armeijassa.

Huumoriakaan ei tältä sekalaiselta porukalta puuttunut. Alusta lähtien vitsiä väännettiin mitä eriskummallisemmista asioista, ja menneistä harjoituksista. ”Välisodassa” eli pääsotaharjoitus AAPA 09:ssä meitä testattiin rankoilla siirtymisillä, tiedustelurekillä, häirintähyökkäyksillä, tähytämiskoilla.

Vaikka 30 asteen pakkasessa 60:n metrin pituisen vaakadipoliantennin rakentaminen pisti mielen hieman koetukselle, silti sitä muistaa että nämä hommat ne parhaita on mitä aliupseerikoulu voi tarjota, joka toisin väittää ei tiedä mistä puhuu. Niiden 8 päivän aikana mitä pääsotaharjoitus AAPA 09 meidän osalta kesti, opimme varmasti paljon uutta, ainakin sen ettei johtaja koskaan pääse helpolla.

Aliupseerikurssin lopuksi voi vain todeta että lyhyestä virsi kaunis ja ellei ajat tästä parane niin hukka meidät periköön.

Kranaatinheitinlinja, tuliasema

Ylärivi vasemmalta: Tapio, Anttila, Kallio, Holappa, Puunuvaara, Sirniö. Keskirivi vasemmalta: Juujärvi, Ruotsalainen, Kannianen, Leinonen, Suorsa, Suomalainen. Alarivi vasemmalta: Pukari, Kamsula.

AUK alkoi Tuliasemalinjan eli niin sanotun tasin osalta 20 oppilaan voimin. Hyvä ryhmähenki oli välittömästi läsnä linjamme toiminnassa, vaikka miehet olivat tulleet kuka mistäkin komppaniasta. Hyvää ryhmähenkeä edesauttoi tuo kaikkien rakastama heitinralli ja mahtavat laskijan koulutukset. Iltasella vapaa-ajan puitteissa kuulutus "vapaa-aikaa aina... Ei koske tuliasemalinjaa" tuli tutuksi.

Tulimme omaksumaan paljon uusia ja ihmeellisiä taitoja, jotka tuolloin tuntuivat erittäin vaikeilta kuten kouluttajamme ja apukouluttajamme varmasti harmikseen huomasivat. Mutta alkukankeuden jälkeen toistuvan harjoittelun ja kouluttajien ansiosta alkoivat oi-

keat suoritteet painua oppilaiden selkäytimiin. AUK huipentui ampumaleiriin jossa pääsimme ampumaan tuolla koko prikaatin suurimmalla pyssyllä eli 120mm raskaalla heittimellä. Tunnelma oli katossa, vaikka talvisää yllättikin ja lunta tuiskutti viiden tunnin aikana ylimalkaan 30 cm. AUK ampumaleiristä monille on varmasti jäänyt mieleen myös tuo kuuluisa komento "LATAA, HUOMENTA... EIKU!" kun oppilas Ru... onnistui heittimenjohtajana.

AUK II alettua ja muutamien siirryttyä Reserviupseerikouluun sekä erikoisaliupseerikurssille, jatkui tulevien ryhmänjohtajien taitojen hiominen entistä tiiviimmässä porukassa. Myös ryhmän sisäinen huumori puhkesi kukkaansa.

Nykyään lausahdukset "ylimalkaan" ja "voi satatuhatta..." tuovat hymyn Tassilaisten huulille.

Mikä sitten oli hienointa tuliasemalinjalla? Tuskin löytyy eriävää mielipidettä siitä, etteikö tassi olisi koko Aukin hienoin linja ja raskaalla heittimellä ampuminen olisi parasta mitä voi tehdä housut jalassa.

Tuliasema linjan oppilaat kiittävät kaikkia mukana olleita sekä varsinkin erittäin ammattitaitoisia kouluttajiamme kapteeni Määttä ja luutnantti Niemistä sekä pitkän pinnan ja hyvän huumorintajun omaavia apukouluttajiamme.

Auk II/09 Tasilaiset Kiittää ja kuittaa.

Kranaatinheitinlinja, tulenjohtue

Havaintoja?!? Suunnassa! Tasalla! Nämä komennot tulivat tutuiksi AUK 2/09 aikana tulenjohtuelinjalla. Että tähän päästiin, totta kai tarvittiin harjoitusta ja vielä lisää harjoitusta.

Tulenjohtue on kokonaisuudessaan todella monipuolinen linja, jossa jokaisella on tärkeä rooli.

Yksi asia on varma... arvostusta ei muilta linjoilta tule, vaikka tulenjohtue tekee eniten hommia taistelukentillä. On suunnanmittausta, maalinpaikannusta, ks-mittausta ja epäsuoran tulen korjaus ja käyttö. Epäsuora tuli tekee isoimmat vahingot sodassa.

Vaikka linjan koko oli pieni, se oli sitäkin tiiviimpi. RUK:uun lähtijöiden jälkeen meitä jäi jäljelle enää 8 oppilasta, joista tuli tulenjohtuealiupseereita.

AUK 2/09 jää yliluutnantti Risto Moilaselle viimeiseksi koulutuskaudeksi. Haluamme kiittää Moilasta tehokkaasta ja motivoivasta koulutuksesta. Myös ison kiitoksen ansaitsee apukouluttajamme kokelas Korva ja kersantti Marjakangas. Vaikka meidän oppilaiden motivaatio ei ollut aina paras mahdollinen, jaksoitte pysyä tyynenä ja opettaa asian.

Tuleville alokkaille vinkki – jos haluatte kuulua sodan tärkeimpiin tehtäviin, tulenjohtue on se oikea paikka!

Yläriivi vasemmalta: Pietarila, Lassila, Kokelas Korva, Kersantti Marjakangas, Mäenpää, Putkisaari.
Alariivi vasemmalta: Krankkala, Korhonen, Lithovius

Moottorilinja

Aliupseerikurssin 2/09 Moottorilinjan koulutus alkoi kesäisissä ja hakisissa merkeissä Huolto- ja Kuljetuskomppanian auditoriossa ammatitipätevyysoppitunneilla istuen. Kyseiset tunnit täyttivät lähestulkoon koko kurssin ensimmäisen vaiheen, jonka lopulla osa taistelijoista palkittiin ylennyksillä korpraaleiksi.

Motolinjalle päässeille oppilaille kaikkien tärkeimpänä kohteena oli tietysti E-ajokortti, jonka palveluksen loputtua saa siviiliin mukaan. Jääkäriprikaatin varusmiesten lisäksi linjalle komennettiin Lapin Lennostosta 2, sekä Ilmatorjuntarykmentistä 4 oppilasta.

AUK 2:lla toiminta keskittyi huomattavasti enemmän itse johtajakoulutukseen, esimerkiksi oppilaiden pitämien rastien muodossa. Myös moottorilinjalla saimme osamme sotimisesta taisteleirillä panssarijääkärijoukkueena sekä ns. välisodassa vartioinnin ja kulunvalvonnan pyörittämisessä ympäri vuorokauden.

Nyt kurssi on loppuillaan, ja tunnelma on sen mukainen. Ylennykset alikersanteiksi ja Rovaniemeltä saapuneiden komennuslaisten passittaminen kotiyksikköön pitävät miehet hyvällä tuulella. Moottorilinjan koulutus oli jälleen erilainen kuin edeltäjiemme, ja tulee myös muuttamaan seuraavalle kurssille uuteen, positiiviseen, liikunnallisempaan ja kokonaisuutena parempaan suuntaan.

Lähes täydet kymptit ja kiitokset yli luutnantti Laitille sekä apukouluttajalle alikersantti Vainiolle loistavasta monipuolisesta kurssista. Moottorilinja 2/09 kiittää ja kuittaa.

Yläriivi vasemmalta: Putkivaara VV, Hepoaho MOP, Isometsä TVT, Immonen JT, Kotisaari JS, Juotasniemi AV, Weissman MM, Männikkö MVP, Talvitie JP, Mattila JV.
Keskiriivi vasemmalta: Ylikulju JM, Lindfors JJT, Koskinen HJJ, Stark TT, Keskiniva PS, Rammstedt MR.
Eturiivi vasemmalta: Arkko ME, Sieppi JJ.

Sodankylän seurakunta

Tavallista parempi
Ruokakauppa

K SUPERMARKET
POHJANTÄHTI
Tavallista parempi Ruokakauppa
Jäämerentie 16, Sodankylä, puh. 016-612 222
ark. 7-21, la 7-18, su 12-21

SODANKYLÄN APTEEKKI

aukioloajat:
arkisin 9-18
lauantaina 9-15

Jäämerentie 10, 99600 Sodankylä puhelin 016-612044

Etupyörä 2/2010 ilmestyy elokuussa.

Ilmoitustilaa myynnissä!

Tiedustelut:
Sihteeri Aija Raaterova
puh. 0299 45 2127
aija.raaterova@mil.fi

70 vuotta Ammattitaitoa - asiantuntemusta - luotettavaa palvelua

KELLO JA KULTA

Pulkkinen

Jäämerentie 12, Sodankylä
puh. 016-615 171
sodankyla@pulkkinen.info

Rinteenkulma, Rovaniemi
puh. 016-313 040,
rovaniemi@pulkkinen.info
www.pulkkinen.info

Muurametalot Oy

Kursulainen Oy

Pudasjärven Osuuspankki

Pudasjärven Apteekki

Ponkalan Grillikioski

Utsjoen kunta

Kolarin kunta

Haukiputaan Lääkärikeskus

ODL Lääkärikeskus

Lapin Toimistotieto Oy

INTERFLORA

- Adressipalvelu
- Adressit alk. 6€
- Maksuton kukkien
kuljetus taajamassa

Kuivilan Kukkakauppa
Sompiontie 3, Sodankylä
p. (016) 611 113
ma-pe 9-17, la 9-13

Matkakukka
Linja-autoas. p. (016) 611 336
ma-pe 10-17, la 10-14

Skanska Asfaltti Oy

Vaihde 0207 192 11

SKANSKA

www.skanska.fi

SODANKYLÄN
SOTILASKOTI
YHDISTYS

50 vuotta

HAUKIPUTAAN
Kala ja Retki

Palvelemme ma-pe 10 - 17.30, la 10 - 14
Kirkkotie 4, Haukipudas, Puh. 044 0303 511

Pysyvä, vankkumaton ja erityisen lappilainen.

Tervetuloa Pohjolan Osuuspankkiin!
Puh. 010 2539 301

Koko koti Topia®

LAATUA JA TYYLIÄ

Tule katsomaan, miten voimme hoitaa kaiken, **ideasta asennukseen.**
Myymälät kautta maan: topi-keittiot.fi

**TORNION LIIKENNEKOULU
VOTTONEN Oy**

Itäranta 8, puh. 480 905, 040 5138753
www.tornionliikennekoulu.fi

INARI
Voimakas luonnostaan

Piiskuntie 2, 99800 IVALO
tel.+358 16 687 111, fax +358 16 662 628
www.inari.fi

KONTIO
HIRSITALOT JA -HUVILAT

www.kontio.fi

Lapin tähtikunta

Kulttuurin ja tapahtumien Sodankylä 2010

KÄYNTIKOhteita

Museo-Galleria Alariestossa esitellään taidemaalari Andreas Alarieston elämäntyötä ja tuotantoa.

Sodankylän vanha kirkko vuodelta 1689 on Suomen vanhimpia puukirkkoja.

Kotiseutumuseossa tutustut entisajan elämään Sompion kairoissa.

Revontulikota Pohjan Kruunun revontuliesitys johdattaa vierailijan vanhoista uskomuksista viimeisimpiin tieteellisiin totuuksiin revontulista.

Tankavaaran kultamuseo on maailman ainoa kansainvälinen kullanhuuhtonon historiaa ja nykypäivää esittelevä museo.

Urho Kekkonen ja Pyhä-Luoston kansallispuistot luontokeskuksineen esittelevät alueen monipuolista luontoa, eläimistöä ja kasvillisuutta sekä saamelaisuutta, poronhoitoa ja retkeilyn historiaa.

Ametistikaivos on Euroopan ainoa yleisölle avoin ametistikaivos, jossa kävijä perehtyy tämän mystisen kiven saloihin ja voi itse kaivaa muistoksi oman onnenkivensä.

Askare kesänäyttelyssä Askassa tutustut paikallisiin kädentaitoihin ja taiteeseen. **Art Aska** nykytaidenäyttely säväyttää syyskuussa.

Pyhä-Luosto - kahden tunturikeskuksen monipuolinen kokonaisuus.

Maaseutukohteet - loistavat metsästys-, kalastus-, retkeily- ja majoitusmahdollisuudet.

TAPAHTUMIA

Laskiaisrieha 14.2.

Pyhä-Luosto Porocup 5.-7.3.

Sattasen porokisat 2.4.

Martin Pilkki 10.4.

Pertsan Hiihto 11.4.

Midnight Sun Film Festival 16.-20.6.

Yöttömän yön ravit 3.7.

Vuotson Lapin Markkinat 24.-25.7.

Lapin lumoa landella 31.7.

Watercross 31.7.

Kullanhuuhtonon SM-kisat 5.-8.8.

Kitisen Kesä 7.-8.8.

Luosto Classic 12.-15.8.

Porttipahta Uistelut 27.-28.8.

Kaamosjazz 25.-28.11.

Joulun avajaiset 3.12.

Lisää tapahtumia kunnan tapahtumakalenterissa!

Pidätämme oikeuden muutoksiin.

Matkailuneuvonta | Jäämerentie 3 | 99600 Sodankylä | puh. 040 74 69 776 | info@sodankyla.fi | www.sodankyla.fi

